

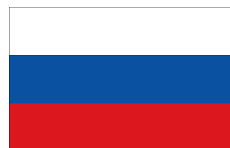
ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΜΟΣΧΑΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

ΕΤΟΥΣ 2021

(ΣΤΟΙΧΕΙΑ 2020)

ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΔΙΜΕΡΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Μόσχα, Ιούνιος 2021

Πρόλογος

Η παρούσα έκθεση αναφέρεται στην οικονομία της Ρωσικής Ομοσπονδίας και στις διμερείς οικονομικές σχέσεις κατά το 2020.

Η **Ρωσική Ομοσπονδία (Ρ.Ο.)** η μεγαλύτερη χώρα του κόσμου (το 1/30 ολόκληρης της Γης ή το 1/10της ξηράς) είναι ένα ομοσπονδιακό κράτος που αποτελείται συνολικά από 83 ομοσπονδιακά υποκείμενα με πλυθυσμό περίπου 146 εκ. κατοίκους. Το 2019 ήταν η 11^η οικονομία στον κόσμο όμως το 2018 κατείχε την 8^η θέση. Η υποχώρηση αυτή οφείλεται στην επιβολή των δυτικών κυρώσεων, συνεπεία της προσάρτησης της Κριμαίας το 2014. Λόγω αυτών των κυρώσεων, η Ρωσία επέβαλε αντίμετρα τα οποία έπληξαν τις εξαγωγές της ΕΕ ιδίως των νωπών φρούτων και λαχανικών, των ιχθυερών, των γαλακτοκομικών. Παράλληλα άρχισε να υλοποιεί μια πολιτική υποκατάστασης των εισαγωγών της. Οι εξελίξεις αυτές οδήγησαν στην επικράτηση απόψεων ότι η ΕΕ λειτουργεί έναντι της Ρωσίας περισσότερο ως αντίπαλος παρά σας εταίρος με αποτέλεσμα την υιοθέτηση από τη Ρ/Κυβέρνηση επιλογών ενίσχυσης του ευρασιατικού προσανατολισμού της και ιδιαίτερα των οικονομικών σχέσεων με την Κίνα.

Η **Ε.Ε** όμως αν και απώλεσε έδαφος, εξακολουθεί να αποτελεί τον **κύριο εμπορικό και επενδυτικό εταίρο της Ρωσίας**, ενώ η Ρωσία αποτελεί τον τρίτο κατά σειρά εταίρο της Ε.Ε. Στο επίκεντρο των εμπορικών σχέσεων ΕΕ και Ρωσίας είναι η ενέργεια, αφού οι ανάγκες της ΕΕ σε φυσικό αέριο καλύπτονται σε ποσοστό πάνω από 35% από τις προμήθειες της GAZPROM.

Το **θεσμικό πλαίσιο των εξωτερικών σχέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Ρωσία**, στηρίζεται στη «Συμφωνία εταιρικής σχέσης και συνεργασίας ΕΕ-Ρωσίας» που τέθηκε σε ισχύ το 1997 και από το 2007 ανανεώνεται κάθε χρόνο. Η συμφωνία αυτή ρυθμίζει τις πολιτικές, οικονομικές και πολιτιστικές σχέσεις μεταξύ των μερών, και παρέχει ένα ειδικό νομικό πλαίσιο για την διευθέτηση άλλων ζητημάτων

Η **πανδημία COVID-19** προκάλεσε μια βαθιά παγκόσμια οικονομική ύφεση. Η παγκόσμια βιομηχανική παραγωγή υπέστη την απότομη πτώση της μετά την παγκόσμια οικονομική κρίση. Οι τιμές για το αργό πετρέλαιο, το μεγαλύτερο εξαγωγικό κωδικό της Ρωσίας, έχουν μειωθεί από τις αρχές του έτους, ενώ η ζήτηση πετρελαίου αναμένεται να μειωθεί κατά 8% το 2020. Το ΑΕΠ στη ζώνη του ευρώ - ο μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της Ρωσίας - συρρικνώθηκε με ετήσιο ρυθμό 13,6% το πρώτο τρίμηνο του 2020. Η Κίνα (ο δεύτερος μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της Ρωσίας) κατέγραψε πτώση του ΑΕΠ κατά 6,8% το πρώτο τρίμηνο του 2020, πριν παρουσιάσει μια εύθραυστη ανάκαμψη.

Η **Ρωσία βάδισε το 2020 σε υφεσιακή τροχιά (-3,0%)**, με αρνητική ανάπτυξη στους περισσότερους τομείς. Η μεταποίηση μειώθηκε κατά 10%, με σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στην παραγωγή μετάλλων και στα οχήματα μεταφοράς. Η εξόρυξη ορυκτών πόρων μειώθηκε κατά 3,2%. Η πανδημία COVID-19 είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των φορολογικών εσόδων και την αποδυνάμωση του εθνικού νομίσματος. Κατά τους πρώτους πέντε μήνες του 2020, ο ομοσπονδιακός προϋπολογισμός σημείωσε έλλειμμα 406,6 δισ ρουβλίων σε σύγκριση με πλεόνασμα 1.283,3 τρις ρουβλίων την ίδια περίοδο το 2019. Το Ρούλι έχει υποτιμηθεί κατά 11% από τις αρχές του 2020. Οι ρωσικές τράπεζες εισήλθαν στην κρίση με αποθέματα κεφαλαίου και υψηλούς δείκτες ρευστότητας. Ωστόσο, τα υψηλά επίπεδα μη εξυπηρετούμενων δανείων (σχεδόν 10%) αναμένεται να αυξηθούν περαιτέρω, καθώς τα οικονομικά των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων επιδεινώνονται λόγω διαταραχών στην οικονομική δραστηριότητα και της αυξανόμενης ανεργίας. Η ανεργία αυξήθηκε σε 6,1% το Μάιο του 2020, σε σχέση με 4,5% ένα χρόνο νωρίτερα (αύξηση περίπου 1,1 εκ. ατόμων).

Ο **περιορισμός των συνεπειών της ύφεσης λόγω της πανδημίας** οφείλεται στη λήψη μέτρων για τη στήριξη του πληθυσμού και των επιχειρήσεων: μεταξύ των υιοθετηθέντων μέτρων συγκαταλέγονται η στήριξη της αγοραστικής δύναμης των νοικοκυριών και των εταιρειών αλλά και τομέων όπως οι αερομεταφορές και η δημόσια υγεία, η μείωση του ποσοστού κοινωνικών εισφορών για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, η χρηματοδοτική στήριξη περιφερειών ενώ υλοποιήθηκαν οι εξαγγελίες Πούτιν, από το Μάρτιο 2020, περί αύξησης της φορολόγησης των τόκων των προθεσμιικών καταθέσεων όταν αυτές υπερβαίνουν τα πέντε εκ. ρούβλια καθώς και οι επαναδιαπραγματεύσεις των Συμφωνιών Αποφυγής Διπλής Φορολογίας ως προς την αύξηση του παρακρατούμενου φόρου στα έσοδα με χώρες μεγάλου ενδιαφέροντος ως προς τις διμερείς επενδύσεις όπως η Κύπρος, η Μάλτα και το Λουξεμβούργο. Με την Ολλανδία οι διαπραγματεύσεις

δεν ευοδώθηκαν και η Ρωσική Κυβέρνηση κατήγγειλε τη σχετική Συμφωνία (με τις εκροές ρωσικών κεφαλαίων να είναι ορατές).

Ο αριθμός των **εγγεγραμμένων ανέργων** αυξήθηκε ακόμη περισσότερο κατά 1,4 εκ. άτομα και έφτασε τους 2,3 εκ. το Μάιο του 2020. Τα άτομα που ασχολούνται με τη βιομηχανία λιανικής, τουρισμού, φιλοξενίας και ψυχαγωγίας επηρεάστηκαν περισσότερο βραχυπρόθεσμα, λόγω των μέτρων εγκλεισμού και της περιορισμένης ικανότητάς τους να εργάζονται στο διαδίκτυο. Οι βραχυπρόθεσμες επιπτώσεις θα μπορούσαν να ακολουθηθούν από βαθύτερες μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επιπτώσεις. Τομείς που δεν επηρεάστηκαν αρχικά, όπως η γεωργία, θα μπορούσαν να επηρεαστούν σε μεταγενέστερα στάδια εάν οι διακοπές στην εσωτερική εφοδιαστική αλυσίδα, το διεθνές εμπόριο ή οι οικονομικές συνθήκες καταστήσουν δύσκολη την επανάληψη της πλήρους παραγωγής. Και, οι υπερφορτωμένες υπηρεσίες υγείας μπορεί να χρειαστεί να προετοιμαστούν για μελλοντική αυξημένη ζήτηση λόγω καθυστερημένων θεραπειών και πιθανής επανεμφάνισης λοιμώξεων.

Το 2020, η Ρωσία ήταν ο 16ος παγκόσμιος εξαγωγέας **προϊόντων** (+0 σε σύγκριση με το 2019) και ο 22ος παγκόσμιος εισαγωγέας (-2 σε σύγκριση με το 2018). Κατέχει μερίδιο 2,2% επί του συνόλου των παγκόσμιων εξαγωγών ενώ το 41,3% των εξαγωγών της κατευθύνεται στην ΕΕ και το 11,2% στην Κίνα. Η Ρωσία επίσης είναι μέλος του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου από τις 22 Αυγούστου 2012, μετά από διαπραγματεύσεις 16 ετών.

Παρ' ότι η Ρωσία αντιμετωπίζει πολλές **προκλήσεις στην οικονομία της**, όπως, έντονη κρατική παρουσία, ιδιομορφο θεσμικό σύστημα, προβλήματα υποδομών, χαμηλά επίπεδα ανταγωνιστικότητας και παραγωγικότητας, αποεπενδύσεις, εξάρτηση από πρώτες ύλες, , έλλειψη διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και γήρανση του πληθυσμού, διαφαίνεται ότι η Ρωσική Κυβέρνηση μεριμνά για τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης αυτών των δομικών προβλημάτων ενώ ιδιαίτερο βάρος δίδεται στον ψηφιακό μετασχηματισμό του δημόσιου τομέα. Η Μόσχα που είναι πρωτοπόρος στις ψηφιακές εφαρμογές κατετάγη 2^η μεταξύ των έξυπνων πόλεων το 2018 και 4^η μεταξύ των ευρωπαϊκών πρωτευουσών, στην ελκυστικότητα για την προσέλκυση και εγκατάσταση στελεχών επιχειρήσεων. Τέλος, μεγάλη σημασία αποδίδεται στα μέτρα προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, καθόσον πρόκειται να αποτελέσει όχημα διεθνών επενδυτικών συνεργασιών.

Όσον αφορά στις **οικονομικές και εμπορικές σχέσεις της Ελλάδας με τη Ρ.Ο.**, το 2020, καταγράφηκε μείωση της αξίας των ελληνικών εξαγωγών προϊόντων (-22,7%) προς τη Ρωσική Ομοσπονδία (€161,2 εκ. το 2020 έναντι €208,5 εκ. το 2019), ενώ μείωση παρουσίασαν και οι εισαγωγές της Ελλάδας (-28,5%) από τη Ρωσία (€2,9 δις το 2020 έναντι €4,1 δις το 2019).

Συνολικά, ο όγκος του διμερούς εμπορίου ανήλθε σε €2,8 δις, παρουσιάζοντας πτώση κατά 28,77% έναντι του 2019, οπότε ανερχόταν σε 4,3 δις. Μετά το 2014, λόγω των ρωσικών αντιμέτρων (ρωσικά αντίμετρα έχουν πλήξει εξαγωγές νωπών φρούτων-λαχανικών, γαλακτοκομικών, ιχθυηρών), οι εξαγωγές μας έχουν μειωθεί κατά περίπου 50,3 % και δεν έχει καταστεί εφικτή η αναπλήρωσή τους. Επιπρόσθετα, ενδεχόμενη άρση των αντιμέτρων μελλοντικά, δεν πρόκειται να οδηγήσει σε αποκατάσταση του προηγούμενου επιπέδου, καθότι έχουν διαμορφωθεί πλέον νέα δεδομένα στην αγορά από ανταγωνίστριες προμηθεύτριες χώρες. Εν τούτοις, παρ' όλα τα προβλήματα που συνδέονται με γεωπολιτικούς ανταγωνισμούς, το ελληνικό επιχειρηματικό ενδιαφέρον για τη Ρωσική Ομοσπονδία είναι υψηλό, το δε Γραφείο μας ετησίως γίνεται αποδέκτης πολλών αιτημάτων από τις ελληνικές επιχειρήσεις (άνω των 300).

Στον **τουριστικό τομέα**, η πανδημία επέδρασε αρνητικά στις ροές Ρώσων τουριστών προς τη χώρα μας (το 2020 ανήλθαν σε 22.090 έναντι 749.694 το 2019).

Ευελπιστώντας ότι, η **Ετήσια Εκθεση 2021 για τη Ρ.Ο.** θα αποβεί χρήσιμη στις επιχειρήσεις που ενδιαφέρονται για τη ρωσική αγορά (σε συνδυασμό με τον Επιχειρηματικό Οδηγό αλλά και άλλες μελέτες που αναρτώνται στο agora.mfa.gr), θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου σε όλα τα στελέχη του Γραφείου ΟΕΥ Μόσχας για την ουσιαστική συνεισφορά τους στην υλοποίησή της: την κα Αφροδίτη Οικονομόμου - Σύμβουλο ΟΕΥ Α' και τον κ. Βαϊανό Ωραιόπουλο Κελένη - Σύμβουλο ΟΕΥ Β' για τη διεξοδική επεξεργασία των πληροφοριών και δεδομένων που εμπεριέχονται σε αυτή και τις συνεργάτιδες κκ Natalia Shango για τον έλεγχο και διαμόρφωση του τελικού κειμένου και Anastasia Bakaeva για την επεξεργασία των στατιστικών στοιχείων.

Χρήστος Φαρμάκης

Γεν. Σύμβουλος ΟΕΥ Α'

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ	6
1.1. Επισκόπηση της Ρωσικής Οικονομίας	6
1.2. Βασικά Οικονομικά Μεγέθη	9
1.3. Δομή της Οικονομίας	11
1.4. Εξωτερικό Εμπόριο Ρωσικής Ομοσπονδίας	15
1.4.1. Εξωτερικό Εμπόριο Προϊόντων	15
1.4.2. Εξωτερικό Εμπόριο Υπηρεσιών της Ρωσίας	22
1.5. Αμέσες Ξένες Επενδύσεις Ρωσικής Ομοσπονδίας	30
1.5.1 Ροές Άμεσων Ξένων Επενδύσεων στη Ρωσία.	31
1.5.2 Αποθέματα Ξένων Επενδύσεων στη Ρωσία	34
1.5.3 Ροές Ρωσικών Επενδύσεων στο Εξωτερικό	37
1.5.4 Αποθέματα Ρωσικών Άμεσων Επενδύσεων στο Εξωτερικό.	38
1.6. Οικονομικές Προβλέψεις Έτους 2021	40
1.7. Σχέσεις της Ρωσικής Ομοσπονδίας με Διεθνείς Οργανισμούς ή Σχήματα ...	42
1.7.1. Ρωσική Ομοσπονδία – ΠΟΕ	42
1.7.2. Ρωσική Ομοσπονδία – Κοινοπολιτεία Ανεξαρτήτων Κρατών	42
1.7.3. Ρωσική Ομοσπονδία – Ευρασιατική Οικονομική Ένωση	42
1.7.4. Ρωσική Ομοσπονδία – Ευρωπαϊκή Ένωση	43
1.7.5. Ρωσική Ομοσπονδία – BRICS	43
1.7.6. Ρωσική Ομοσπονδία – Οργανισμός Συνεργασίας Σαγκάης	43
1.7.7. Ρωσική Ομοσπονδία – Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας Ασίας-Ειρηνικού/APEC	44
1.7.8. Λοιπά Διεθνή Fora και Οργανισμοί	44
2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΡΩΣΙΑΣ	44
2.1. Διμερείς Εμπορικές Σχέσεις	44
2.1.1. Διμερές Εμπόριο Προϊόντων	45
2.1.2. Διμερές Εμπόριο Υπηρεσιών	55
2.1.3. Διμερής ενεργειακή συνεργασία.	58

2.2.	Διμερείς Άμεσες Επενδύσεις	59
2.2.1.	Ελληνικές Επενδύσεις στη Ρωσική Ομοσπονδία	60
2.2.2.	Επενδύσεις της Ρωσικής Ομοσπονδίας στην Ελλάδα	60
2.3.	Θεσμικό Πλαίσιο Οικονομικής Συνεργασίας Ελλάδας – Ρωσικής Ομοσπονδίας	61
2.4	Απολογισμός δράσεων και άλλων δραστηριοτήτων που πραγματοποιήθηκαν ή υποστηρίχθηκαν από το Γραφείο ΟΕΥ Μόσχας κατά τη διάρκεια του 2019	65
3.	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	65
4.	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	68
4.1	Επισκόπηση Κυρώσεων Ε.Ε. και Η.Π.Α. προς τη Ρωσική Ομοσπονδία	68
4.2	Ρωσικά Αντίμετρα	69
4.3	Χρήσιμες Διευθύνσεις	75

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

1.1. Επισκόπηση της Ρωσικής Οικονομίας

Η Ρωσική Ομοσπονδία απετέλεσε την 11^η οικονομία στον κόσμο το 2020 (ήταν 8^η το 2013, προ της επιβολής των δυτικών κυρώσεων). Το ΑΕΠ το 2020 σε τρέχουσες τιμές, ανήλθε σε \$1,48 δισ. και το μέσο κατά κεφαλή εισόδημα \$10.126 (68η θέση παγκοσμίως). Η Ρωσία είναι ο 2^{ος} παγκόσμιος παραγωγός φ.α. και ο 3^{ος} πετρελαίου με την οικονομία της εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις πρώτες ύλες. Ο ενεργειακός τομέας συνεισφέρει κατά 38% στο ΑΕΠ και στα δημοσιονομικά έσοδα της Ομοσπονδίας, συμβάλλει κατά 64% στις ρωσικές εξαγωγές, ενώ ο δημόσιος τομέας συνεισφέρει κατά 33% στη διαμόρφωση του ΑΕΠ.

Το Προεδρικό Διάταγμα του Μαΐου 2018 έθεσε φιλόδοξους στόχους για την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας με ρυθμούς 3% ετησίως και μείωση του ποσοστού φτώχειας στο 6,6% του πληθυσμού έως το 2024, από 13% που ανέρχεται σήμερα. Κύρια επιδίωξη είναι η αύξηση της παραγωγικότητας μέσω της υλοποίησης μεταρρυθμίσεων στην προσέλκυση επενδύσεων, στις δημόσιες προμήθειες και στην αξιολόγηση του έργου των ομοσπονδιακών Περιφερειών με βάση οικονομικούς αλλά και κοινωνικούς δείκτες. Παράλληλα, έχει καταγραφεί η αναγκαιότητα αύξησης των δαπανών για την υγεία, την εκπαίδευση και τις υποδομές, η εντατικοποίηση του ανταγωνισμού (μεγαλύτερη διαφάνεια στη διενέργεια δημόσιων προμηθειών) και ο περαιτέρω περιορισμός του ρόλου του κράτους στην οικονομία.

Μετά την περίοδο ύφεσης των ετών 2014-2015, συνεπεία των **α)** επιδεινούμενων διαρθρωτικών προβλημάτων (χαμηλά επίπεδα επενδύσεων, χαμηλή παραγωγικότητα και δημογραφική γήρανση), **β)** σοβαρών εντάσεων στις σχέσεις με τη Δύση οι οποίες οδήγησαν στις γνωστές κυρώσεις και **γ)** της δραματικής πτώσης των τιμών του πετρελαίου το δεύτερο εξάμηνο του 2014 (η τιμή του Brent έπεσε από τα \$100 στα \$50 ανά βαρέλι), η ρ/οικονομία επανήλθε σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης το 2017 (+1,7%), το 2018 (+2,3%) και μερικώς το 2019 (+1,3%).

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Ομοσπονδιακής Στατιστικής Υπηρεσίας, η **μεταβολή του ρωσικού ΑΕΠ, το 2020, διαμορφώθηκε στο -3,0%** (από 109,36 τρις ρούβλια σε 106,61 τρις ρούβλια), σε σύγκριση με τη μείωση -3,8% της παγκόσμιας οικονομίας, -5,4% των προηγμένων οικονομιών και -4,8% των αναπτυσσόμενων. Το επίπεδο της μείωσης θεωρείται εξαιρετικά μετριασθέν συγκριτικά με άλλες οικονομίες των χωρών G20, πρόκειται όμως για τη μεγαλύτερη πτώση του ρωσικού ΑΕΠ από την περίοδο της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2008-2009, όταν η εγχώρια οικονομία είχε συρρικνωθεί κατά 7,8% και είχε δαπανηθεί ποσό ίσο με το 10% του ΑΕΠ για να επανέλθει.

Μεταξύ των παραγόντων που βοήθησαν τη Ρωσία να αποδώσει καλύτερα του αναμενόμενου από τους διεθνείς οίκους ήταν οι σημαντικές προσπάθειες μακροοικονομικής δημοσιονομικής σταθεροποίησης, ο εξορθολογισμός του τραπεζικού τομέα (μαζί με ενισχυμένη ρύθμιση και εποπτεία), τα ενισχυμένα αποθέματα κεφαλαίων και ρευστότητας και η πολιτική υποκατάστασης των εισαγωγών (είτε στον αγροτικό τομέα είτε στο βιομηχανικό-τεχνολογικό) σε συνδυασμό με την πρόθεση δημιουργίας συνθηκών διαφανών συνοριακών εμπορικών ροών μέσω ηλεκτρονικών απρόσκοπτων διασαφήσεων. Παράλληλα, η συστηματική προσπάθεια σήμανσης των διακινούμενων προϊόντων (καθ' όλη τη διαδικασία της εφοδιαστικής αλυσίδας) η οποία ξεκίνησε το 2019 με προοπτική να ολοκληρωθεί το 2024, αναμένεται να συμβάλει έτι περαιτέρω στην εμπέδωση μιας αγοράς όπου τα ψευδεπίγραφα προϊόντα θα είναι παρελθόν.

Η **μείωση του ΑΕΠ** αποδίδεται στα περιοριστικά μέτρα που εφαρμόστηκαν λόγω της πανδημίας και στη μείωση της παγκόσμιας ζήτησης ενεργειακών πόρων. Σύμφωνα με την έκθεση του **ΔΝΤ**, μεταξύ των λόγων της ανθεκτικότητας της οικονομίας είναι τα αποκαλούμενα «μειονεκτήματα» της δομής της ρωσικής οικονομίας, ήτοι το σχετικά μικρό μέγεθος του τομέα των υπηρεσιών, το μεγάλο

μερίδιο του δημόσιου τομέα το οποίο εγγυάται όμως την απασχόληση (σύμφωνα με την Ομοσπονδιακή Αντιμονοπωλιακή Υπηρεσία, το μερίδιο της προστιθέμενης αξίας στη δομή του ΑΕΠ που δημιουργήθηκε από κρατικούς οργανισμούς είναι περίπου 65%), η χαμηλή συμμετοχή των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στη δομή του ΑΕΠ (μόλις 22%, όταν στις ανεπτυγμένες χώρες κυμαίνεται μεταξύ 40%-50%) και η χαμηλή συμμετοχή της ρωσικής οικονομίας στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα προϊόντων και υπηρεσιών (εκτός από τους τομείς εξόρυξης πρώτων υλών), συνεπεία της από το 2014 υιοθετούμενης πολιτικής υποκατάστασης των εισαγωγών, η οποία απέδωσε κυρίως στον πρωτογενή τομέα.

Από πλευράς **κλάδων της οικονομίας**, οι οποίοι κατά κύριο λόγο επηρεάστηκαν από την πανδημία ήταν οι εξής: φιλοξενία και εστίαση (εστιατόρια) -24,1%, πολιτισμός και αθλητισμός -11,4%, μεταφορές -10,3% και οικιακές υπηρεσίες -6,8%. Ταυτόχρονα, η πτώση των τιμών των ενεργειακών πόρων επηρέασε το δείκτη εξόρυξης ορυκτών με συνεπακόλουθη μείωση της αξίας του παραγόμενου όγκου κατά 10,2%. Αντιθέτως, οι τομείς στους οποίους καταγράφηκε ανάπτυξη ήσαν: χρηματοδότηση και υγειονομική περίθαλψη +7,9%, υγειονομική περίθαλψη και κοινωνικές υπηρεσίες +0,3% και ενημέρωση και επικοινωνία +0,2%. Παράλληλα, λόγω της αύξησης των τιμολογίων κοινής ωφέλειας, αυξήθηκε η ακαθάριστη προστιθέμενη αξία για επιχειρήσεις που παρείχαν ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο - ατμό (+3,9%) και παροχή νερού, αποχέτευση - διάθεση αποβλήτων (+6,2%). Ανέπαφοι παρέμειναν οι δείκτες στους κλάδους αγροτικό, μεταποίησης και κατασκευών.

Σύμφωνα με τη δήλωση του Δ/ντος Συμβούλου της VTB Bank AndreiKostin στο Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ στο Νταβός, **η ρωσική οικονομία αναμένεται να επιστρέψει στα επίπεδα προ της έναρξης της πανδημικής κρίσης το φθινόπωρο 2021**. Ειδικότερα για τις τιμές των πρώτων υλών, έχει καταγραφεί βελτίωση στο πετρέλαιο καθώς και στο αλουμίνιο και στο νικέλιο. Οι εξαγωγές αγροτικών προϊόντων αυξήθηκαν σε όγκο κατά 15% και σε αξία κατά 4%, οι εξαγωγές χρυσού πενταπλασιάστηκαν, καθώς η Κεντρική Τράπεζα σταμάτησε να αγοράζει πολύτιμα μέταλλα ως αποθέματα και η ρωσική Κυβέρνηση προχώρησε στην έκδοση αδειών εξαγωγής. Τα έσοδα από τις εξαγωγές χρυσού εξαπλασιάστηκαν και ανήλθαν σε \$12,5 δις, σύμφωνα και με τις εκτιμήσεις των οικονομικών ινστιτούτων Gaidar και RANEP.

Εν τούτοις, παρατηρήθηκε περιορισμός των συνεπειών της ύφεσης λόγω της πανδημίας, ο οποίος αποδόθηκε στη λήψη μέτρων για τη στήριξη του πληθυσμού και των επιχειρήσεων: μεταξύ των υιοθετηθέντων μέτρων συγκαταλέγονται η στήριξη της αγοραστικής δύναμης των νοικοκυριών, των εταιρειών που υπέστησαν σημαντικά πλήγματα λόγω πανδημίας και τομέων όπως οι αερομεταφορές και η δημόσια υγεία, η μείωση του ποσοστού κοινωνικών εισφορών για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, η χρηματοδοτική στήριξη περιφερειών ενώ υλοποιήθηκαν οι εξαγγελίες Πούτιν, από το Μάρτιο 2020, περί αύξησης της φορολόγησης των τόκων των προθεσμιακών καταθέσεων όταν αυτές υπερβαίνουν τα πέντε εκ. ρούβλια και επαναδιαπραγματεύσεων των Συμφωνιών Αποφυγής Διπλής Φορολογίας ως προς την αύξηση του παρακρατούμενου φόρου στα έσοδα με χώρες μεγάλου ενδιαφέροντος ως προς τις διμερείς επενδύσεις όπως η Κύπρος, η Μάλτα, το Λουξεμβούργο και η Ολλανδία (με την τελευταία, μέχρι στιγμής, δεν ευοδώθηκαν).

Σημαντικό ρόλο διεδραμάτισαν η χαμηλότερη από την αναμενόμενη **μείωση των εγχώριων επενδύσεων** (εξαίρεση απετέλεσαν οι ΑΞΕ οι οποίες ανήλθαν στο \$1,4 δις, είκοσι φορές λιγότερες του 2019), η ανάκαμψη της ζήτησης καταναλωτικών αγαθών και η σταθεροποίηση της αγοράς εργασίας. Όμως παρατηρήθηκε σημαντική άνοδος των τιμών στα είδη διατροφής στη ρωσική αγορά και παράλληλη μείωση του μέσου εισοδήματος των Ρώσων πολιτών λόγω της υποτίμησης του ρουβλίου.

Το **ΔΝΤ** παράλληλα κάλεσε τις ρωσικές αρχές να διατηρήσουν μια ενθαρρυντική πολιτική για την υποστήριξη της απασχόλησης και αναμένει ότι η οικονομική ανάκαμψη θα επιταχυνθεί έως τα

μέσα του 2021. Σοβαρές δομικές προκλήσεις αποτελούν η ανεπαρκής επένδυση στον εκσυγχρονισμό των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού και οι πτωχεύσεις μικρομεσαίων επιχειρήσεων ιδιαίτερα στους τομείς φιλοξενίας και εστίασης, οι οποίες εκτιμάται ότι θα οδηγήσουν, σε μακροχρόνια βάση, σε αύξηση της ανεργίας και περιορισμό της ανάπτυξης του ΑΕΠ.

Στο **δημοσιονομικό τομέα**, η αξιολόγηση της εκτέλεσης του **ομοσπονδιακού προϋπολογισμού** της Ρ.Ο. για το έτος 2020, έδειξε ότι αυτός εξελίχθηκε καλύτερα του αναμενόμενου. Τα **έσοδα** (18.719 δις ρούβλια, \$260 δις) προσέγγισαν κατά 90,9% το προϋπολογισμένο κονδύλιο του ομοσπονδιακού Νόμου Προϋπολογισμού 2020-22, ενώ οι **δαπάνες** (22.822 δις ρούβλια, \$317 δις), ανήλθαν στο 95,7% του τροποποιημένου προς τα άνω, λόγω πανδημίας, κονδυλίου, καταγράφοντας έλλειμμα 4.102 δις ρουβλίων (\$57 δις), ήτοι 3,8% του ΑΕΠ, το οποίο καλύφτηκε με εξωτερικό δανεισμό. Τα ανωτέρω αποτελέσματα επιτεύχθηκαν κυρίως λόγω της ανάκαμψης, στη διάρκεια του β' εξαμήνου, των εσόδων από τους υδρογονάνθρακες και των λοιπών φόρων κύκλου εργασιών, όπως ο ΦΠΑ (συνεπεία της ανάκαμψης της καταναλωτικής ζήτησης), οι εισαγωγικοί δασμοί και οι ειδικόι φόροι κατανάλωσης.

Σημαντικό ρόλο έπαιξε και η από τον Απρίλιο 2020 **πώληση του πακέτου μετοχών (1,1 τρις ρουβλίων) της μεγαλύτερης συστημικής τράπεζας Sberbank από την Κεντρική Τράπεζα** (έγινε μόχλευση κονδυλίων του Εθνικού Ταμείου Πλούτου). Είναι χαρακτηριστικό ότι στη διάρκεια της τριετίας 2018-2020, τα **δημοσιονομικά έσοδα** τα προερχόμενα από ενεργειακές πηγές υποδιπλασιάστηκαν (παρά τη δυναμική που ανέκτησαν στη διάρκεια του β' εξαμήνου 2020), ενώ εκείνα των μη ενεργειακών πηγών κατέγραψαν αύξηση περίπου 30%. Στο μέτωπο των **δημοσιονομικών δαπανών**, οι μεγαλύτερες αυξήσεις κονδυλίων, σε σχέση με το έτος 2019, κατεγράφησαν στους τομείς ανάπτυξης εθνικής οικονομίας (+23%), υπηρεσιών στέγασης και κοινής ωφελείας (+32%), περίθαλψης (+47%) και κοινωνικής πολιτικής (+43%).

Παράλληλα, ενισχύθηκε η ρευστότητα του **Εθνικού Ταμείου Πλούτου**, η οποία, σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπ. Οικονομικών, την **1^η Ιανουαρίου 2020** αποτιμάτο στα 7.773,06 δις ρούβλια ή \$125 δις (ισοτιμία \$/ρουβλίου 62,2) και αναλογία επί του ΑΕΠ 6,8% και την **1^η Δεκεμβρίου 2020**, είχε σχεδόν διπλασιαστεί στα 13.457,02 δις ρούβλια ή \$177,5 δις (ισοτιμία δολ/ρουβλίου 76,1), αναλογώντας στο 11,8% του ΑΕΠ, αποτέλεσμα των τοποθετήσεων του αποθεματικού και της ρευστοποίησης σε υψηλές συναλλαγματικές ισοτιμίες. Μέρος του αποθεματικού του Ταμείου αξιοποιήθηκε για να καλυφθούν οι συνταξιοδοτικές αποταμιεύσεις των ασφαλισμένων και τμήμα του ελλείμματος του Προϋπολογισμού (κατ' εξαίρεση υπέρβαση του δημοσιονομικού κανόνα).

Το **ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών** (στοιχεία Κεντρικής Τράπεζας) παρέμεινε πλεονασματικό (+\$36,1 δις) παρά την γενικότερη αρνητική συγκυρία που διαμορφώθηκε από την πανδημία, μειωμένο όμως κατά 50% έναντι του 2019. Ειδικότερα, το **ισοζύγιο προϊόντων** κατέγραψε μεν πλεόνασμα (\$93,7 δις), μειωμένο όμως κατά 43,4% σε σύγκριση με το 2019 (\$165,8 δις). Οι ρωσικές εξαγωγές αγαθών ανήλθαν σε \$333,4 δις ενώ οι εισαγωγές στα \$239,6 δις (-20,5% και -5,5% αντιστοίχως έναντι του 2019). Οι λόγοι που συνέβαλαν σε αυτήν την εξέλιξη ήταν: **α)** η μείωση της αξίας των εξαγωγών προϊόντων, η οποία αποδόθηκε στη μείωση της ετήσιας μέσης τιμής εξαγωγής των ορυκτών καυσίμων και μετάλλων παρά την αύξηση τιμών που σημειώθηκε σε βασικά προϊόντα όπως σιτηρά, ξυλεία, φυτικά έλαια και **β)** η μικρότερη μείωση της αξίας των εισαγωγών προϊόντων, η οποία εκτιμάται ότι οφείλεται στην οικονομική επιβράδυνση και στην υποτίμηση του ρουβλίου.

Σύμφωνα με την Παγόσμια Τράπεζα, η Ρωσία αντιμετώπισε επιδείνωση των όρων εμπορίου λόγω της πτώσης των τιμών του πετρελαίου κατά περίπου 32%, της χαμηλότερης παγκόσμιας ζήτησης για τα περισσότερα εξαγόμενα προϊόντα και υπηρεσίες, της αυξημένης αβεβαιότητας και σημαντικής αστάθειας στις χρηματοπιστωτικές αγορές.

Η επιδείνωση του ισοζυγίου προϊόντων αντισταθμίστηκε από τη σημαντική βελτίωση του **ισοζυγίου υπηρεσιών**, λόγω της μείωσης του ελλείμματος (-50%) σε σχέση με το 2019, διαμορφούμενο από -\$36,7 δις σε -\$18,3 δις. Οι λόγοι που συνέβαλαν σε αυτήν την εξέλιξη ήταν: **α)** η μείωση της αξίας των εξαγωγών υπηρεσιών κατά 28%, από \$61,9 δις σε \$44,5 δις, λόγω της κάμψης της ζήτησης ταξιδιών και μεταφορικού έργου και **β)** η μεγαλύτερη μείωση των εισαγωγών υπηρεσιών κατά 36% (από \$98,7 δις σε \$62,8 δις), κυρίως λόγω της μείωσης των ταξιδιών των Ρώσων στο εξωτερικό.

Το **ισοζύγιο πρωτογενών εισοδημάτων** κατέγραψε μείωση του ελλείμματος από επενδύσεις κατά \$19,5 δις λόγω των μειωμένων πληρωμών για επαναπατρισμό κερδών και της μικρότερης μείωσης των συναφών εσόδων. Παράλληλα, η διολίσθηση του εθνικού νομίσματος περιόρισε το έλλειμμα του ισοζυγίου υπηρεσιών και εισοδημάτων από κεφάλαιο και εργασία.

Το **ισοζύγιο κίνησης κεφαλαίων** (9μήνου 2020, διαθέσιμα στοιχεία) παρουσίασε έλλειμμα \$296εκ. έναντι ελλείμματος \$684 εκ. το 2019. Χαρακτηριστική ήταν η εισροή των ΑΞΕ των ΑΞΕ (+\$1,4 δις) η οποία υπήρξε αισθητά χαμηλότερη έναντι του 2019 (+28,9 δις). Οι υποχρεώσεις των ομοσπονδιακών Αρχών έναντι του εξωτερικού, στο τέλος του 2020, αυξήθηκαν κατά \$3,9 δις έναντι αύξησης \$22,0 δις, το 2019, με το μερίδιο των υποχρεώσεων έναντι ξένων κατόχων ομολόγων του ρωσικού δημοσίου να έχει μειωθεί σε 23,7% στο τέλος του 2020 έναντι 32,2% στην αρχή, λόγω της γενικευμένης αβεβαιότητας για την πορεία της ρωσικής και της παγκόσμιας οικονομίας.

Από πλευράς **Κεντρικής Τράπεζας**, υιοθετήθηκε μια αναπτυξιακή πολιτική. Σύμφωνα με την Πρόεδρο της Τράπεζας, δόθηκε προτεραιότητα σε προβλήματα υγείας και δευτερευόντως σε πλήγματα στην οικονομία. Τελευταία δεδομένα ως προς πανδημία για χώρα είναι θετικά, συμπεριλαμβανομένης περιοχής Μόσχας, με ορισμένες εξαιρέσεις κυρίως όσον αφορά κατά την παροχή υπηρεσιών. Ρωσία απέφυγε δεύτερο γενικό εγκλεισμό το φθινόπωρο 2020.

Εν τούτοις, η **ανεργία** αυξήθηκε κατά 5,9% τον Δεκέμβριο 2020, σε ετησιοποιημένη βάση, ενώ το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα υποχώρησε κατά 3,6%. Συγκριτικώς με άλλα κράτη, Ρωσία επλήγη λιγότερο λόγω: **α)** της διάρθρωσης της οικονομίας (χαμηλή συμμετοχή σε ΑΕΠ τομέων υπηρεσιών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων-MME, οποίοι σε τρίτες χώρες δέχτηκαν σοβαρά πλήγματα από κρίση), **β)** της θετικής εξέλιξης των βασικών μακροοικονομικών μεγεθών το 2019, τα οποία άνοιξαν το δρόμο για διαδοχικές μειώσεις του βασικού επιτοκίου, όπως ο πλεονασματικός προϋπολογισμός, το δημόσιο χρέος κάτω του 20% του ΑΕΠ, ο τιθασευμένος πληθωρισμός (κάτω του 4%) και **γ)** της στοχευμένης στήριξης από τις Αρχές στους περισσότερο πληττόμενους κλαδικούς τομείς και τις πλέον ευπαθείς ομάδες πληθυσμού. Μεταξύ των υιοθετηθέντων μέτρων στήριξης συγκαταλέγονται η αναδιάρθρωση του 10% των δανείων προς επιχειρήσεις και νοικοκυριά, η αύξηση των δανείων προς MME κατά 20% και του ενυπόθηκου δανεισμού κατά 25%, η επιδότηση επιτοκίου τραπεζικών δανείων επιχειρήσεων και ιδιωτών, η χορήγηση δημοσίων εγγυήσεων σε συνδυασμό με επιδότηση επιτοκίου δανεισμού και η παράταση καταβολής δόσεων, φόρων και εισφορών στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Η **Κεντρική Τράπεζα** ήταν έτοιμη να αντιμετωπίσει τη βραχυχρόνια αστάθεια λόγω και του υψηλού επιπέδου συναλλαγματικών διαθεσίμων που κατείχε (στις 03/01/2020 είχαν ανέλθει στα \$556.0 δις, ενώ στις 08/01/2021 στα \$597,4 δις). Όσον αφορά στο γενικό χρηματοοικονομικό περιβάλλον, σημειώνεται απομάκρυνση από ξένα νομίσματα (οι εμπορικές συναλλαγές εντός της Ευρασιατικής Οικονομικής Ένωσης ήδη διεξάγονται σε ρούβλια), ενώ σε αντίθεση με το παρελθόν, ο σχετικά σταθερός πληθωρισμός (σε χαμηλά επίπεδα) έχει εμποδίσει τη φυγή από το ρούβλι. Ανάλογη τάση διαφαίνεται και στο διμερές εμπόριο με την Κίνα, όπου γίνεται χρήση της ασφάλισης συμφωνιών ανταλλαγής (swap agreement) συγκεκριμένου χρόνου.

1.2. Βασικά Οικονομικά Μεγέθη

Παρατίθενται τα βασικά οικονομικά μεγέθη πενταετίας της Ρωσικής Ομοσπονδίας:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 Βασικά Οικονομικά Μεγέθη Ρωσικής Ομοσπονδίας					
	2016	2017	2018	2019	2020
Ονομαστικό ΑΕΠ [WB]	\$1,28 τρις.	\$1,55 τρις.	\$1,60 τρις.	\$1,66 τρις.	\$1,48 τρις
Μεταβολή ονομαστικού ΑΕΠ [Ministry of Ec.Development]	-0,2%	+1,5%	+2,3%	+1,3%	-3,0%
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ [WB]	\$8.704,9	\$10.720,3	\$11.287,4	\$11.497,9	10.126,7
Ανεργία [WB]	5,5%	5,2%	5,2%	4,5%	5,6%
Πληθωρισμός [WB]	7,0%	3,7%	4,3%	4,5%	3,4%
Ισοζύγιο Γεν.Κυβέρνησης (συμπερ. υδρογονανθρακων) (% ΑΕΠ) [Min. of Finance]	-R2.956,5 δις (-\$46,84 δις) -3,7% ΑΕΠ	-R1.331,4 δις (-\$22,49 δις) -1,5% ΑΕΠ	+R2.741,4 δις (+\$43,02 δις) +2,7% ΑΕΠ	+R1.974,3 δις (+\$30,55 δις) +1,9% ΑΕΠ	-R4.102,3 δις (-\$57,05 δις) -3,8% ΑΕΠ
Ισοζύγιο Γεν.Κυβέρνησης (εξαίρ. υδρογονανθρακων) (% ΑΕΠ) [Min.of Finance]	-R7.800,4 δις (-\$123,8 δις) -9,6%	-R7.303,3 δις (-\$123,36 δις) -7,9%	-R6.276,4 δις (-\$98,5 δις) -6,1%	-R5.950,0 δις (-\$92,1 δις) -5,5%	-R9.338,0 δις (-\$129,8 δις) -8,8%
Δαπάνες Γεν.Κυβέρνησης (% ΑΕΠ) [Min.of Finance]	17,21%	17,02%	16,1%	17,0%	21,4%
Εξωτερικό Χρέος (%ΑΕΠ) [Central Bank of Russia]	\$511.752 εκ. 40%	\$518.445 εκ. 33%	\$455.703 εκ. 27%	\$491.418 εκ. 29%	\$467.859 εκ. 32%
Εξωτ. Δημόσιο Χρέος (% ΑΕΠ) [Min.of Finance]	\$51,2 δις 4,0% (01.01.2017)	\$49,8 δις 3,2% (01.01.2018)	\$49,2 δις 3,0% (01.01.2019)	\$54,8 δις 3,3% (01.01.2020)	\$56,7 δις 3,9% (01.01.2021)
Εσωτ. Δημόσιο Χρέος (%ΑΕΠ) [Min.of Finance]	R 8.003 δις \$ 126,83 δις 9,9% (01.01.2017)	R 8.690 δις \$146,86 δις 9,5% (01.01.2018)	R 9.176 δις \$ 144,05 δις 9,0% (01.01.2019)	R 10.172 δις \$ 157,46 δις 9,5% (01.01.2020)	R 14.751 δις \$205,15 δις 14,3% (01.01.2021)
Ισοζύγιο Τρεχ. Συναλλαγών [Cenral Bank of Russia]	+\$24.469 εκ.	+\$33.156 εκ.	+\$113.811 εκ.	+\$65.337 εκ.	+36.113 εκ.
Μέση Συναλλαγματική Ισοτιμία Ρουβλίου (\$ και €) [Central Bank of Russia]	\$1=R63,10 €1=R72,44	\$1=R59,17 €1=R63,18	\$1=R63,7 €1=R74,8	\$1=R64,6 €1=R72,3	\$1=R71,9 €1=R82,0
Βασικό επιτόκιο (τελ. ημ/νία αλλαγής εντός έτους) [Central Bank of Russia]	10% (16.12.2016)	7,75% (15.12.2017)	7,75% (15.09.2018)	6,25% (16.12.2019)	4,25% (28.07.2020)
Διαθέσιμα Κεντρικής Τράπεζας (31/12) [Central Bank of Russia]	\$402,4 δις	\$417,8 δις	\$479,3 δις	\$554,4 δις	\$595,8 δις
Μέσος Μηνιαίος Μισθός / Εργαζόμενοι (άνευ μπόνους) [Russia Statistical Yearbook]	R37.408	R40.805	R41.600	R44.600	R51.352
Μέση Εθνική Σύνταξη [Russia Statistical Yearbook]	R12.645	R13.293	R14.711	R14.544	R15.744
Μέσο Μηνιαίο Ελάχιστο Επίπεδο Διαβίωσης [Russia Statistical Yearbook]	R9.114	R9.506	R9.872	R9.800	R11.329
Ποσοστό Πληθυσμού < Ελαχ.Επιπέδου Διαβίωσης [Russia Statistical Yearbook]	13,5%	12,8%	11,9%	10,8%	11,3%

Πηγές: Κεντρική Τράπεζα Ρωσίας / Ρωσική Στατιστική Υπηρεσία / Υπ.Οικ.Ανάπτυξης / Παγκόσμια Τράπεζα

1.3. Δομή της Οικονομίας

Η ρωσική οικονομία είναι σήμερα λιγότερο εξαρτημένη από τις εξωτερικές συνθήκες, έχει γίνει ανταγωνιστικότερη και έχει αποκτήσει την ικανότητα να αναπτύσσεται ακόμη κι όταν η τιμή του πετρελαίου κυμαίνεται σε σχετικά χαμηλά επίπεδα. Η ανάπτυξη πλέον δύναται να τροφοδοτηθεί από εσωτερικούς παράγοντες όπως η ενδυνάμωση του γεωργικού τομέα και του συναφούς μηχανολογικού εξοπλισμού, της χημικής βιομηχανίας, των μεταφορών, του κατασκευαστικού τομέα, της φαρμακευτικής βιομηχανίας και των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών.

Η περαιτέρω ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης προϋποθέτει την υποστήριξη των επενδύσεων, κυρίως στους τομείς του ανθρώπινου δυναμικού, της ιατρικής, της εκπαίδευσης και των υποδομών (δρόμων, γεφυρών, ηλεκτρικών δικτύων, μηχανολογικών συστημάτων κλπ). Οι δημόσιοι πόροι είναι ανεπαρκείς και κάνουν απαραίτητη τη συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων. Τα ιδιωτικά κεφάλαια με τη σειρά τους χρειάζονται προβλέψιμο οικονομικό περιβάλλον, σταθερό φορολογικό σύστημα, σύμφωνα και με την εμβληματική ομιλία του Πρωθυπουργού Medvedev στο ρωσικό επενδυτικό φόρουμ (Σότσι, 15.02.2018).

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Ομοσπονδιακής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο πληθυσμός της Ρωσικής Ομοσπονδίας ανέρχεται στα 146,1 εκ. άτομα, εκ των οποίων το 74% διαβιεί στα αστικά κέντρα. Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός (ηλικίες 15-72 ετών) ανέρχεται στα 76,1 εκ. άτομα, ενώ το σύνολο των απασχολούμενων στους 68,4 εκ. Η κατανομή τους είναι ως εξής: αγροτικός:9,4%, ορυχεία:1,6%, μεταποίηση:14,3%, κατασκευές:8,1%, χονδρεμπόριο-λιανεμπόριο:19,1%, ξενοδοχεία-εστίαση:2,0%, μεταφορές-τηλεπικοινωνίες:5,0%, ακίνητα:9,0%, δημόσιος τομέας-άμυνα- κοινωνικές ασφάλισεις:5,4%, εκπαίδευση:8,0%.

Όσον αφορά στις **απολαβές** του ρωσικού εργατικού δυναμικού, σύμφωνα με τη Ρωσική Στατιστική Υπηρεσία, από γεωγραφικής κατανομής, τα επίπεδα των μέσων μηνιαίων μισθών στη ρωσική επικράτεια είναι υψηλότερα στην Περιφέρεια της Άπω Ανατολής και στη βόρεια Σιβηρία (όπου είναι ανεπτυγμένη η πετροχημική βιομηχανία) σχεδόν \$1.500, στα κύρια αστικά κέντρα με μηνιαίες απολαβές \$800-1.200, ενώ στις λοιπές περιοχές το μέσο μηνιαίο επίπεδο κυμαίνεται μεταξύ \$400-\$700.

Η **κατανομή του εργατικού δυναμικού** ανά κλιμάκιο μηνιαίας εισοδηματικής κλάσης σε χιλ. Ρούβλια, σύμφωνα με τη ρωσική στατιστική υπηρεσία, έχει ως εξής: 10κ-14κ (10,1%) / 14κ-19κ (13,1%) / 19κ-27κ (17,9%) / 27κ-45κ (24,6%) / 45κ-60κ (10,1%) / 60κ-75κ (5,5%) / 75κ-100κ (4,5%) / 100κ+ (4%). Σημειώνεται επίσης ότι όλοι οι μισθοί απολαμβάνουν πρόσθετων απολαβών (μπόνους) με τους κλάδους στους οποίους αυτή η πρακτική λαμβάνει χώρα συστηματικά να είναι εκείνοι των υπηρεσιών (χρηματοοικονομικές, αρχιτεκτονική, μάρκετινγκ/πωλήσεις, επιστήμη πληροφορικής).

Όσον αφορά στη **γεωγραφική κατανομή του ΑΕΠ**, το 50% αυτού το παράγουν δύο εκ των έξη ομοσπονδιακών περιφερειών (Central Federal District, με επίκεντρο τη Μόσχα και Volga Federal District, με επίκεντρο την πόλη Nizhny Novgorod). Τα σημαντικότερα αστικά κέντρα είναι της μητροπολιτικής περιοχής της πρωτεύουσας (12εκ.), η Αγία Πετρούπολη (5 εκ.), το Νοβοσιμπίρσκ (1,6 εκ.), η Αικατερινούπολη (1,5 εκ.), το Νίζνι Νόβγκοροντ (1,2 εκ.). Σημειώνεται πως η Μόσχα κατετάγη στην 6^η θέση του καταλόγου των ευρωπαϊκών πόλεων ως προς το δυναμικό ανάπτυξής της, για τη διετία 2018-2019. Ο κατάλογος καταρτίζεται από τους Financial Times Group και συγκρίνει 301 ευρωπαϊκές πόλεις με βάση πολλαπλά κριτήρια στις εξής κατηγορίες: δυναμική περιφερειακής οικονομίας, επιχειρηματικό περιβάλλον, κοινωνική ανάπτυξη.

Επίσης, η **ρωσική πρωτεύουσα** κατετάγη στην 9^η θέση διεθνώς σύμφωνα με τη **βάση δεδομένων νεοφυών επιχειρήσεων** (Startup Blink), μακράν μπροστά από λοιπές πόλεις της Ρωσικής

Ομοσπονδίας. Οι ηγέτες του περυσινού Δείκτη διατήρησαν τις θέσεις τους: οι πρώτες θέσεις καταλαμβάνονται από τη Μόσχα, την Αγία Πετρούπολη και τη Δημοκρατία του Ταταρστάν. Συγκεκριμένα, αυτά τα θέματα της Ρωσικής Ομοσπονδίας αντιπροσωπεύουν σχεδόν το 24% του συνολικού όγκου εισαγόμενων καινοτόμων αγαθών, έργων, υπηρεσιών έως το τέλος του 2017. Οι κορυφαίες θέσεις των δύο πρωτευουσών οφείλονται ιστορικά στην παρουσία κορυφαίων ερευνητικών ιδρυμάτων θεμελιώδους και εφαρμοσμένου προσανατολισμού, πανεπιστημίων και παραγωγών υψηλής τεχνολογίας. Μέσα στις πέντε πρώτες περιοχές συγκαταλέγεται και εκείνη της Νίζνι Νόβγκοροντ, όπου περισσότεροι από 90 οργανισμοί ασχολούνται με την έρευνα και ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένων 3 Ινστιτούτων της Ρωσικής Ακαδημίας Επιστημών και περισσότερων από 60 ερευνητικών ιδρυμάτων βιομηχανίας (συμπεριλαμβανομένου του Πρώτου Ρωσικού Πυρηνικού Κέντρου - VNIIEF). Επιπλέον, στην περιοχή είναι συγκεντρωμένη βιομηχανική παραγωγή έντασης γνώσης στον τομέα της μηχανικής, της χημείας και της αμυντικής βιομηχανίας. Στην περιοχή της Μόσχας, η παραγωγή υψηλής τεχνολογίας στον τομέα της αεροπορίας, της διαστημικής βιομηχανίας, της αμυντικής βιομηχανίας και της φαρμακευτικής και της χημικής βιομηχανίας. Όσον αφορά στη ψηφιακή οικονομία, αυτή αντιπροσωπεύει το 4% του ΑΕΠ, με τις πωλήσεις μέσω διαδικτύου να δύνανται να υπερβούν τα \$10 δισ. μέχρι το 2025 (το 2011 δεν υπερβαίνουν το \$1,5 δισ.).

Από 62 περιοχές όπου αυξήθηκε η βιομηχανική παραγωγή, σε πέντε εξ' αυτών ο ρυθμός ανάπτυξης υπερέβη το 10%. Αυτές ήταν οι περιοχές Αστραχάν, Δημοκρατία του Αλτάϊ, Ταμπόφ, η Αυτόνομη Περιφέρεια Yamalo-Nenets και η πόλη της Σεβαστούπολης. Ο υψηλός ρυθμός ανάπτυξης της βιομηχανικής παραγωγής στην περιοχή του Αστραχάν (19,8%) οφείλεται κυρίως στην αύξηση της παραγωγής στον εξορυκτικό τομέα.

Στον **ασφαλιστικό τομέα**, εταιρείες επέστρεψαν σε προ κρίσεως επίπεδα σχετικά με εισοδήματά τους από ασφάλιστρα (απόδοση ιδίων κεφαλαίων 34%, έναντι 16% στις τράπεζες). Η αγορά κεφαλαίου επίσης διατηρήθηκε λόγω των χαμηλών επιτοκίων και των ποιοτικών ψηφιακών υπηρεσιών (η διείσδυση των ψηφιακών τεχνολογιών στην αγορά υπερβαίνει το 70%), προσελκύοντας ακόμα και μεμονωμένους επενδυτές. Στο επίπεδο βιώσιμης οικονομίας, Διοικητής KTP κα Nabiullina ανέφερε συνεργασία με Υπουργείο Οικονομικής Ανάπτυξης και την αναπτυξιακή τράπεζα VEB, σχετικά με την ενεργοποίηση πράσινων χρηματοδοτικών εργαλείων και την ανάπτυξη μεγάλου βεληνεκούς οικολογικών επιχειρηματικών σχεδίων, ως κινήτρων για την ανάληψη πράσινων έργων από τις επιχειρήσεις.

Στον **τραπεζικό τομέα**, ο οποίος είχε εγκαίρως αναδιαρθρωθεί (αφαίρεση αδειών λειτουργίας αδύναμων τραπεζών), δεν απαιτήθηκαν κεφαλαιακές ενισχύσεις όπως είχε συμβεί τις περιόδους κρίσεων 2008-09 και 2014-15, τα δε κέρδη υποχώρησαν μόλις κατά 6% συνεπεία και των μέτρων ρυθμιστικής ανοχής (regulatory forbearance), τα οποία συνέβαλαν στη μη διόγκωση των μη εξυπηρετούμενων περιουσιακών στοιχείων. Η Κεντρική Τράπεζα επιδιώκει χαμηλούς ρυθμούς πληθωρισμού που θα έχουν τη δυνατότητα να επιτρέπουν τη συνέχιση της πολιτικής μείωσης των επιτοκίων δανεισμού, για την ενίσχυση των επενδύσεων. Με την μείωση των πληθωριστικών κινδύνων, ο τραπεζικός δανεισμός έχει βιώσει μια άνευ προηγουμένου μεγέθυνση. Την περίοδο 2013-18 το σύνολο του ενεργητικού των εμπορικών τραπεζών από 50 τρις. υπερέβη τα 85 τρις. ρούβλια (ήτοι \$1,3 τρις.), αντιστοιχώντας από το 73% στο 93% ΑΕΠ. Η αντιστοιχία του δανεισμού σε ιδιώτες και μη χρηματοπιστωτικά ιδρύματα από το 40% ανήλθε στο 46% του ΑΕΠ, ενώ ο δανεισμός σε επενδύσεις παγίων διαμορφώθηκε από 8,4% στο 11% του ΑΕΠ. Οι καταθέσεις ιδιωτών από 14,3 τρις. ρούβλια σχεδόν διπλασιάστηκαν (περίπου \$220 δισ.) αντιστοιχώντας από 21% στο 28% του ΑΕΠ. Το 2018, το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων ανήλθε στο 10,8% του συνόλου, ενώ η πιστωτική επέκταση εστιάστηκε κυρίως στις επιχειρήσεις λιανεμπορίου. Στον τραπεζικό δανεισμό των νοικοκυριών, κυρίαρχο ρόλο κατέχει το εθνικό νόμισμα (99,3%), ενώ το χρέος των έχει προσεγγίσει το 25% του διαθέσιμου εισοδήματός των. Επί της ουσίας, οι ρωσικές εμπορικές τράπεζες χρηματοδοτούνται

κυρίως από τις καταθέσεις ιδιωτών, με τις πέντε συστημικές τράπεζες να ελέγχουν το 65% του συνόλου των στοιχείων ενεργητικού. Τον Αύγουστο 2018, η ρωσική Κυβέρνηση ενέκρινε στρατηγικό πρόγραμμα ενίσχυσης του ανταγωνισμού στον τραπεζικό κλάδο, με την Υπηρεσία Αντιμονοπωλιακών Πρακτικών (Financial Antimonopoly Service) να διαδραματίζει πρωταρχικό ρόλο.

Όσον αφορά στην ενίσχυση της εγχώριας βιομηχανίας, **η πολιτική υποκατάστασης εισαγωγών** που εφαρμόζεται στη Ρωσία από το 2014 δεν φαίνεται να έχει αποδώσει τα αναμενόμενα. Έχει αναδειχθεί όμως μια ενδεικτική αλλαγή πορείας, η οποία και θα συνεχιστεί.

Στον **αγροδιατροφικό τομέα**, πέτυχε μεν υψηλό βαθμό αυτάρκειας σε σιτηρά, κρέας, ζάχαρη και γάλα καταβάλλοντας ως τίμημα τη μεγάλη αύξηση τιμών για τον καταναλωτή (πχ +79% για το βούτυρο, +68% για το ψάρι, +35% για το ηλιέλαιο κλπ). Στον τομέα δραστηριοποιούνται περίπου 400 μεγάλες αγροδιατροφικές μονάδες, οι οποίες απολαμβάνουν τη στήριξη που προσφέρει η ισχύουσα νομοθεσία (embargo εισαγωγών τροφίμων από την ΕΕ και άλλες χώρες) και έχουν βελτιώσει την κερδοφορία τους (αύξηση καθαρών κερδών από 12% το 2014 σε 18% το 2018). Όμως εξακολουθούν να εξαρτώνται από τις εισαγωγές αναγκαίου και σύγχρονου εξοπλισμού, σπόρων από το εξωτερικό. Η μόνη κατηγορία προϊόντων, των οποίων το μερίδιο εισαγομένων έχει μειωθεί σημαντικά (κατά 65%), είναι τα κρέατα. Με βάση τα στοιχεία της Εθνικής Ένωσης Κρέατος, οι εισαγόμενες ποσότητες κρέατος το 2020 δεν θα ξεπεράσουν τους 600.000 τόνους. Η δε εγχώρια παραγωγή ανέρχεται σε 5,05 εκ. τόνους κρέατος πουλερικών και 4,25 εκ. χοιρινού (έναντι 0,8 εκ. και 1,6 εκ. τόνους αντίστοιχα την δεκαετία του 2000). Ανοδική πορεία παρουσιάζει και η **ιχθυοπαραγωγή**, αλλά όχι με τόσο γρήγορο ρυθμό. Με βάση τα στοιχεία της παν-ρωσικής Ομοσπονδίας Ιχθυηρών, το 2019 παρήχθησαν 4,21 εκ. τόνοι ιχθυηρών έναντι 3,68 εκ. το 2013. Όσον αφορά στα **γαλακτοκομικά**, εκτιμάται ότι η μείωση των εισαγωγών ανέρχεται σε 20% (αντί του προβλεπομένου 30%) και των **φρούτων & λαχανικών** συνολικά σε 11% (αντί 20%). Ειδικά για τα λαχανικά, η μείωση εισαγωγών δεν ξεπέρασε το 27% ενώ προγραμματιζόταν σε 70,3%. Τα γαλακτοκομικά προέλευσης ΕΕ κάλυπταν το 43% των συνολικών εισαγωγών γαλακτοκομικών της Ρωσίας πριν την απαγόρευση. Τώρα πλέον κύριος προμηθευτής της ρωσικής αγοράς είναι η Λευκορωσία, η οποία καλύπτει το 79%, έναντι 39% πριν την απαγόρευση. Οι συνολικές ρωσικές εισαγωγές τροφίμων μειώθηκαν από 13% το 2012 σε 11,4% το 2018 επί συνόλου εισαγωγών, καταδεικνύοντας το σχετικά μικρό αντίκτυπο των ληφθέντων μέτρων. Όμως υπήρξε στην αγορά αντικατάσταση των προμηθευτών (προϊόντων που δεν μπορούν να παραχθούν για κλιματικούς λόγους εντός της Ρωσίας). Το τελευταίο αφορά ιδιαίτερα τη χώρα μας όπου χώρες όπως το Ουζμεκιστάν, το Αζερμπαϊτζάν, η Τουρκία, η Ιορδανία, το Ισραήλ, το Μαρόκο επωφελήθηκαν της απαγόρευσης των εισαγωγών από τις χώρες της ΕΕ.

Στον τομέα **τεχνολογίας πληροφορικής (Ι.Τ.)** παρατηρήθηκε μετά το 2016 πληθώρα νομοθετικών μέτρων με σκοπό την υποστήριξη της εγχώριας παραγωγής software και hardware με αποτέλεσμα το μερίδιο των ρωσικών προϊόντων στις δημόσιες προμήθειες να έχει ανέλθει από 20% το 2015 σε 65% το 2018. Όμως τα standards της ρωσικής παραγωγής δεν είναι εφάμιλλα των διεθνών και το κόστος τους είναι υψηλότερο (έως και διπλάσιο). Οι επενδύσεις στον τομέα για βελτίωση της εγχώριας παραγωγής δεν επαρκούν και οι εγχώρια βιομηχανία ζητεί μεγαλύτερη κρατική χρηματοδότηση. Τέλος οι εξαγωγές προϊόντων IT αντιστοιχούσαν το 2017 στο 0,58% του συνόλου των ρωσικών εξαγωγών, παρά τη σημαντική στήριξη που έχουν λάβει.

Στο **φαρμακευτικό τομέα** παρά τα αντίμετρα κατά των εισαγωγών που έχουν υιοθετηθεί, το συνολικό ποσοστό εισαγωγών των φαρμακευτικών προϊόντων αντιστοιχεί στο 4,6% επί συνόλου το 2018 (το ίδιο με το 2012). Οι εξαγωγές ρωσικών σκευασμάτων είναι σχεδόν ανύπαρκτες. Παρά την υποστήριξη που παρέχει η ρωσική νομοθεσία για να ενισχύσει την προσέλκυση επενδύσεων για παραγωγή στη Ρωσία, οι ξένοι επενδυτές τηρούν επιφυλακτική στάση λόγω προβλημάτων σε θέματα ελλιπούς προστασίας πατεντών, γενικευμένης χρήσης φαρμάκων generic και κρατικής παρέμβασης για τη διαμόρφωση τιμών.

Σημαντική προτεραιότητα της οικονομικής πολιτικής αποτελούν οι **μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις** (εξ' ορισμού έχουν κύκλο εργασιών μικρότερο των 800 εκ. ρουβλίων -11 εκ. ευρώ-), των οποίων τα έσοδα, η Κυβέρνηση έχει θέσει ως κύριο στόχο να τα εντάξει καθ' ολοκληρίαν στο φορολογικό σύστημα. Σύμφωνα με το Υπ. Οικονομικής Ανάπτυξης, οι ΜΜΕ αντιστοιχούν σε περίπου 12 ανά 1,000 κατοίκους, αντιπροσωπεύουν το 30% των εσόδων από τις πωλήσεις προϊόντων. Επί συνόλου 5.951.439 επιχειρήσεων, τα έσοδα πωλήσεων προσέγγισαν το 25% του ΑΕΠ, απασχολώντας το 25% του εργατικού δυναμικού. Τα στοιχεία αυτά ανέρχονται στο ήμισυ των χωρών ΟΟΣΑ. Η Κυβέρνηση έχει εκπονήσει ένα στρατηγικό σχέδιο ενίσχυσης του ρόλου των μικρο-μεσαίων επιχειρήσεων στην εθνική οικονομία, παρέχοντας κίνητρα και βελτιώνοντας την πρόσβαση στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα μέσω της ανάπτυξης πιστωτικών εργαλείων όπως leasing, factoring, crowdfunding. Ανά μέγεθος επιχείρησης, αυτές κατανέμονται ως εξής: μεσαίες: 28%, μικρές: 51%, μονοπρόσωπες: 21%. Όσον αφορά στους κλάδους δραστηριοποίησης αυτοί είναι: λιανεμπόριο: 49%, μεταποίηση: 14%, οικοδομή: 12%, λοιπά: 20%.

Όσον αφορά στο **Δείκτη Επιχειρείν** της Παγκόσμιας Τράπεζας, η Ρωσική Ομοσπονδία έχει ανακάμψει αισθητά, από την 123^η θέση, το 2011, στην 62^η το 2015 και στην 28^η το 2020. Αρνητικός παράγοντας παραμένει το υψηλό κόστος διενέργειας διασυνοριακών συναλλαγών, το οποίο εάν μειωθεί θα βελτιώσει έτι περαιτέρω την κατάταξη της χώρας. Η επιχειρηματική εμπιστοσύνη στο κράτος δικαίου παραμένει σε χαμηλά επίπεδα, ενώ οι κυρώσεις της Δύσης καθιστούν τη διενέργεια επιχειρηματικών συναλλαγών πολύπλοκη υπόθεση, με αυξημένα κόστη.

Δύο παράγοντες, οι οποίοι θεωρούνται ανασχετικοί της ανάπτυξης, η **διαφθορά** (η ετήσια έκθεση του οργανισμού Transparency International κατατάσσει τη Ρωσία στην 135^η θέση επί συνόλου 180 χωρών (μεταξύ των 50 χωρών με τις λιγότερες προσπάθειες αντιμετώπισης του φαινομένου) και η **μαύρη οικονομία**, η οποία, σύμφωνα με την έκθεση του ΔΝΤ, ανέρχεται στο 33% του ΑΕΠ, απαιτούν εντεταμένες προσπάθειες αντιμετώπισής τους λόγω και της πολυπλοκότητας των παραγόντων που εμπλέκονται στην εμφάνισή τους.

Από πλευράς **κοινωνικών ανισορροπιών**, σύμφωνα με ανάλυση της Αντιπροσωπείας της ΕΕ στη Μόσχα, το 10% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού κατέχει το 82% του πλούτου της χώρας (ποσοστό μεγαλύτερο από την Κίνα και τις ΗΠΑ), ενώ το 1% κατέχει το 42% του πλούτου, το οποίο μάλιστα, ως προϊόν ξεπλύματος μαύρου χρήματος (παρά το γεγονός ότι η Ρωσία έχει υιοθετήσει ένα αποδοτικό νομικό καθεστώς καταπολέμησης του φαινομένου, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα), συσσωρεύεται σε υπεράκτιες εταιρείες (σύμφωνα με την τράπεζα VTB, άνω των \$100 δις. ετησίως εκρέουν σε φορολογικούς παραδείσους).

Τα ζητήματα που απασχολούν περισσότερο τους **ρώσους πολίτες** είναι: η υγειονομική περίθαλψη, τα μεγέθη της οικονομίας, η εκπαίδευση, το επίπεδο διαβίωσης, ο τιμάρθμος, η συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση, η κοινωνική πολιτική, οι παροχές των επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας και η διαφθορά-γραφειοκρατία. Αντιστοίχως, τα ζητήματα που απασχολούν περισσότερο τις **επιχειρήσεις** (ιδιαίτερα τις μικρομεσαίες) είναι: οι αυξανόμενες τιμές αγαθών, η υπερβολική φορολόγηση, η έλλειψη εξειδικευμένων στελεχών, η υπερβολική ρύθμιση τα αγορές, η μη ισχυρή εγχώρια ζήτηση, τα υψηλά διοικητικά εμπόδια, το αναποτελεσματικό δικαστικό σύστημα, η μη εύκολη πρόσβαση στο τραπεζικό σύστημα χρηματοδοτήσεων, η διαφθορά των κυβερνητικών υπηρεσιών και η έλλειψη προστασίας δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Τα αποτελέσματα αυτά προήλθαν από δύο δημοσκοπικές έρευνες, η μεν πρώτη της εταιρείας VCIOM, η δε δεύτερη για λογαριασμό της Ένωσης Βιομηχάνων (RSPP). Και τις δύο δημοσκοπήσεις τις έχει επικαλεστεί η Κεντρική Τράπεζα.

Το οικονομικό έτος συμπίπτει με το ημερολογιακό, δηλαδή από 1 Ιανουαρίου έως και 31 Δεκεμβρίου. Ο εταιρικός φόρος ανέρχεται στο 20% του ετήσιου κύκλου εργασιών (εκ του οποίου το 2% οδεύει προς τα ταμεία της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης και το 18% προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση),

ενώ ο ΦΠΑ από 01.01.2019 έχει ανέλθει στο 20%. Στη Ρωσία επιβάλλεται φόρος ακίνητης περιουσίας, ο οποίος δεν υπερβαίνει το 2% της αξίας του ακινήτου, ενώ κυμαίνεται μεταξύ 0,1%-0,3%, για αξία ακινήτου μεταξύ 300 χιλ. και 500 χιλ. ρουβλίων.

1.4. Εξωτερικό Εμπόριο Ρωσικής Ομοσπονδίας

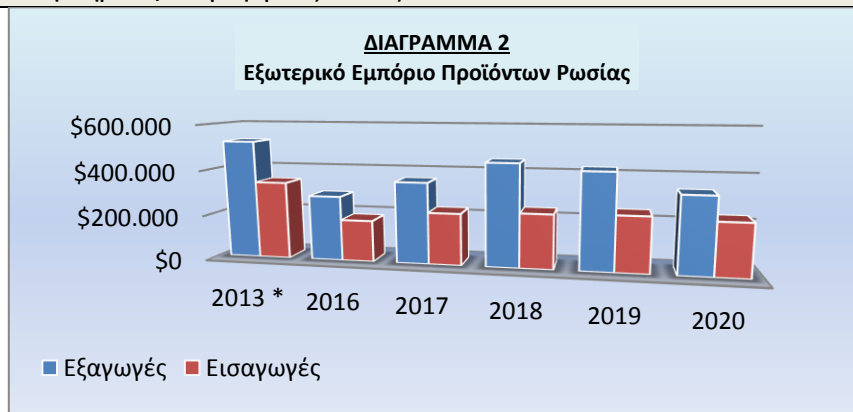
Το 2020 η Ρωσία ήταν ο 16ος παγκόσμιος εξαγωγέας **προϊόντων** (ίδια κατάταξη με το 2019) και ο 22ος παγκόσμιος εισαγωγέας (+2 θέσεις σε σχέση με το 2019). Συγκρίνοντας με το 2013, οπότε ήταν και το τελευταίο έτος προ της επιβολής των δυτικών κυρώσεων, οι ρωσικές εξαγωγές έχουν ανακάμψει αισθητά, ενώ οι ρωσικές εισαγωγές έχουν καταγράψει υστέρηση να προσεγγίσουν εκείνο το επίπεδο. Η τάση αυτή έχει οδηγήσει σε σταδιακή βελτίωση του ρωσικού εμπορικού ισοζυγίου (αύξηση του ρωσικού εμπορικού πλεονάσματος) από τα \$180 δις. το 2013, στα \$211 δις το 2018, για να πιάσει το επίπεδο του 2013 το 2019 (\$178,9 δις) και να μειωθεί το 2020 (\$104,9 δις).

Όσον αφορά στις **υπηρεσίες**, σύμφωνα με τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας, οι ρωσικές εξαγωγές 2020 ανήλθαν στα \$46,88 δις. (-24,3% έναντι του 2019) και οι εισαγωγές 2020 στα \$64,30 δις. (-31,8% έναντι του 2019), διαμορφώνοντας όγκο εμπορίου \$111,18 δις (-30,7% έναντι του 2019) και εμπορικό ισοζύγιο -\$17,41 δις. (+52,5% σε σχέση με το 2019, ήτοι μείωση του ελλείμματος).

1.4.1. Εξωτερικό Εμπόριο Προϊόντων

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ομοσπονδιακής Τελωνειακής Στατιστικής Υπηρεσίας, το 2020, ο **όγκος διεθνούς εμπορίου προϊόντων** της Ρωσίας ανήλθε σε \$567,8 δις. (-14,8% σε σχέση με το 2019). Οι **εξαγωγές** το 2020 ανήλθαν σε \$336,4 δις. έναντι \$422,7 δις. το 2019 (-20,4%) και οι **εισαγωγές** σε \$231,4 δις. έναντι \$243,8 δις. το 2019 (-5,1%) (**Πίνακας 2**).

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 Εξωτερικό Εμπόριο Προϊόντων και Υπηρεσιών Ρωσικής Ομοσπονδίας								
ΠΡΟΪΟΝΤΑ								
	2013 *	2016	2017	2018	2019	2020	Μεταβολή 2020/2013	Μεταβολή 2020/2019
Εξαγωγές	\$521.836	\$285.773	\$357.817	\$449.617	\$422.777	\$336.394	-35,5%	-20,4%
Εισαγωγές	\$341.269	\$182.347	\$227.503	\$238.493	\$243.780	\$231.430	-32,2%	-5,1%
Όγκος Εμπορίου	\$863.105	\$468.119	\$585.319	\$688.110	\$666.557	\$567.824	-34,2%	-14,8%
Εμπ.Ισοζύγιο	\$180.566	\$103.426	\$130.314	\$211.124	\$178.997	\$104.964	-41,9%	-41,4%
* Έτος προ κυρώσεων Δύσης Πηγές: Ρωσική Στατιστική Υπηρεσία / Κεντρική Τράπεζα Ρωσίας Ποσά: εκ. δολ.ΗΠΑ								

1.4.1.1 Ρωσικές Εξαγωγές προϊόντων (Γεωγραφική Κατανομή)

Τη μεγαλύτερη συμμετοχή στο ρωσικό όγκο εξωτερικού εμπορίου το 2020, την είχε η ΕΕ με ποσοστό 38,5% (41,6% το 2019), ακολουθούμενη από τις χώρες Ασίας-Ειρηνικού με ποσοστό 33,8% (31,8% το 2019). Οι χώρες ΚΑΚ συμμετείχαν κατά 12,9% (12,2% το 2019) και οι λοιπές χώρες κατά 15,5% (14,5% το 2019) (Πίνακας 3Α).

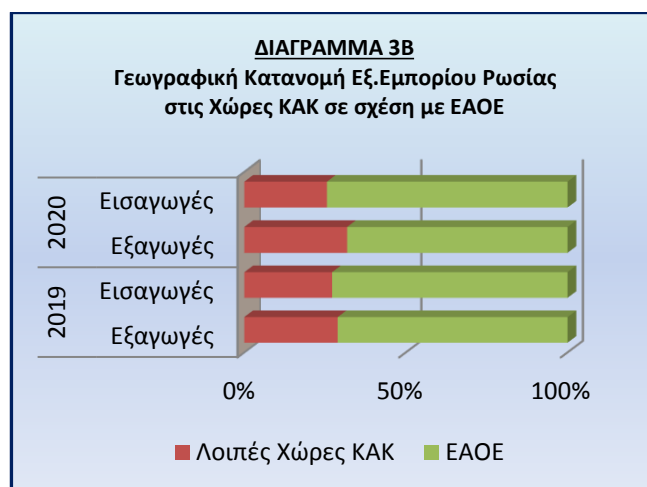
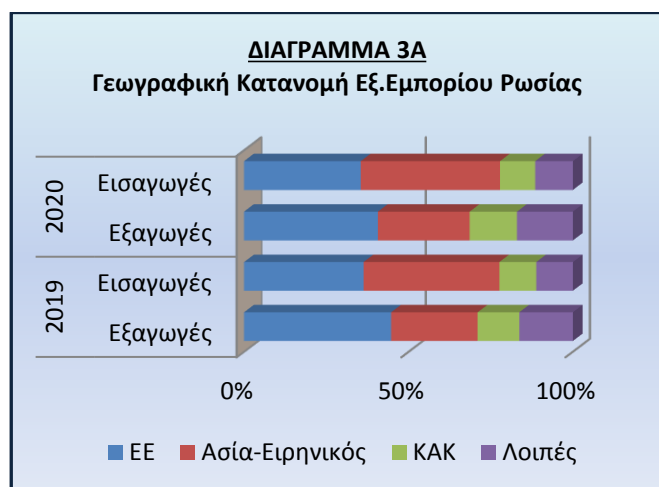
ΠΙΝΑΚΑΣ 3 Α											
Εξωτερικό Εμπόριο Προϊόντων Ρωσικής Ομοσπονδίας											
ανά Γεωγραφικές Ομάδες Χωρών											
	2019				2020				Μεταβολές 2020/2019		
	Όγκος Εμπορίου	Συμμετοχή Όγκου Εμπορίου	Εξαγωγές	Εισαγωγές	Όγκος Εμπορίου	Συμμετοχή Όγκου Εμπορίου	Εξαγωγές	Εισαγωγές	Όγκου Εμπορίου	Εξαγωγών	Εισαγωγών
ΚΟΣΜΟΣ	668.816	100,00%	424.468	244.349	567.823	100,00%	336.394	231.430	-15,10%	-20,75%	-5,29%
Χώρες ΕΕ *	278.195	41,60%	189.532	88.663	218.807	38,53%	136.672	82.135	-21,35%	-27,89%	-7,36%
Χώρες Ασίας-Ειρηνικού	212.725	31,81%	111.753	100.972	187.770	33,07%	93.885	98.199	-11,73%	-15,99%	-2,75%
Χώρες ΚΑΚ	81.055	12,12%	53.956	27.459	73.412	12,93%	48.547	24.865	-9,43%	-10,02%	-9,45%
ΕΑΟΕ	58.361	8,73%	38.362	19.999	51.607	9,09%	33.102	18.505	-11,57%	-13,71%	-7,47%
Λοιπές Χώρες	96.841	14,48%	69.227	27.255	87.834	15,47%	57.290	26.231	-9,30%	-17,24%	-3,76%

* Μεταξύ των ΚΜ-ΕΕ συγκαταλέγεται το Η.Β. (το 2019 και 2020)

Πηγή: Ρωσική Ομοσπονδιακή Τελωνειακή Υπηρεσία

[Επεξεργασία Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ]

Ποσά: εκ. δολ. ΗΠΑ

Από τα ανωτέρω διαγράμματα, διαφαίνεται ότι:

α) το μεγαλύτερο ποσοστό των ρωσικών εξαγωγών κατευθύνεται προς τις χώρες ΕΕ ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό των ρωσικών εισαγωγών προέρχεται από τις χώρες Ασίας-Ειρηνικού (βαρύνοντα ρόλο παίζει η Κίνα) και

β) στο ρωσικό εξωτερικό εμπόριο με τις χώρες ΚΑΚ, βαρύνοντα ρόλο διαδραματίζουν οι χώρες της Ευρασιατικής Οικονομικής Ένωσης (Ρωσία, Λευκορωσία, Καζακστάν, Αρμενία, Κιργιζία).

Στον παρακάτω Πίνακα 3Β αναλύεται ο παγκόσμιος όγκος εμπορίου της Ρωσίας με κύριες χώρες (σε φθίνουσα κατάταξη εντός εκάστης γεωγραφικής περιφέρειας). Κύριοι εμπορικοί εταίροι της Ρωσίας για το 2020 (αναλόγως συμμετοχής εκάστης χώρας στο συνολικό ρωσικό όγκο εμπορίου):

α) από τις χώρες της ΕΕ (Γερμανία: 7,4%, Ολλανδία: 5,0%, ΗΒ: 4,7 %, Ιταλία: 3,6%, Πολωνία: 2,5%, , Γαλλία: 2,2%, Φινλανδία: 1,8%, Ελλάδα: 0,5%),

- β)** από τις χώρες **Ασίας-Ειρηνικού** (Κίνα: 18,3%, ΗΠΑ: 4,2%, Ν.Κορέα: 3,5%, Ιαπωνία: 2,8%),
γ) από τις χώρες **ΚΑΚ** (Λευκορωσία: 5,0%, Καζακστάν: 3,4%, Ουκρανία: 1,7%),
δ) από τις **Λοιπές Χώρες** (Τουρκία: 4,6%, Ινδία: 2,0%, Ελβετία: 1,1%, Αίγυπτος: 1,1%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 3Β Εξωτερικό Εμπόριο Ρωσίας με Χώρες στον Κόσμο (Φθίνουσα Κατάταξη Όγκου Εμπορίου Έτους 2020)									
	2019			2020			Μεταβολές 2020/2019		
	Όγκος Εμπορίου	Εξαγωγές	Εισαγωγές	Όγκος Εμπορίου	Εξαγωγές	Εισαγωγές	Όγκος Εμπορίου	Εξαγωγές	Εισαγωγές
Ολος ο κόσμος	668.816	424.468	244.349	567.823	336.394	231.430	-15,1%	-20,7%	-5,3%
ΕΕ	278.195	189.532	88.663	218.807	136.672	82.135	-21,3%	-27,9%	-7,4%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	53.162	28.049	25.112	41.950	18.532	23.418	-21,1%	-33,9%	-6,7%
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	48.766	44.788	3.978	28.574	24.822	3.753	-41,4%	-44,6%	-5,7%
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	17.297	13.260	4.037	26.575	23.186	3.389	53,6%	74,9%	-16,1%
ΙΤΑΛΙΑ	25.241	14.342	10.899	20.223	10.010	10.213	-19,9%	-30,2%	-6,3%
ΠΟΛΩΝΙΑ	17.838	12.758	5.080	14.325	9.463	4.862	-19,7%	-25,8%	-4,3%
ΓΑΛΛΙΑ	14.956	6.369	8.587	12.733	4.641	8.091	-14,9%	-27,1%	-5,8%
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	13.555	10.070	3.485	10.004	7.106	2.897	-26,2%	-29,4%	-16,9%
ΒΕΛΓΙΟ	9.180	6.781	2.400	7.889	5.732	2.157	-14,1%	-15,5%	-10,1%
ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	8.561	4.861	3.700	6.110	2.432	3.678	-28,6%	-50,0%	-0,6%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	6.358	4.083	2.274	4.757	2.648	2.108	-25,2%	-35,1%	-7,3%
ΙΣΠΑΝΙΑ	5.879	2.559	3.321	4.749	1.674	3.075	-19,2%	-34,6%	-7,4%
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	6.226	4.063	2.163	4.702	3.032	1.669	-24,5%	-25,4%	-22,8%
ΑΥΣΤΡΙΑ	6.151	3.517	2.634	4.124	1.654	2.470	-33,0%	-53,0%	-6,2%
ΛΕΤΟΝΙΑ	5.617	5.150	467	3.683	3.206	477	-34,4%	-37,8%	2,2%
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	4.659	3.196	1.463	3.343	2.050	1.293	-28,3%	-35,9%	-11,6%
ΕΣΘΟΝΙΑ	2.936	2.450	486	3.077	2.599	478	4,8%	6,1%	-1,7%
ΣΟΥΗΔΙΑ	4.533	2.298	2.236	2.970	1.044	1.927	-34,5%	-54,6%	-13,8%
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	4.059	3.485	574	2.937	2.390	547	-27,6%	-31,4%	-4,7%
ΔΑΝΙΑ	4.367	3.199	1.169	2.839	1.706	1.133	-35,0%	-46,7%	-3,0%
ΕΛΛΑΔΑ	4.142	3.885	258	2.688	2.466	223	-35,1%	-36,5%	-13,6%
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	3.268	2.691	577	2.496	1.974	522	-23,6%	-26,6%	-9,6%
ΜΑΛΤΑ	3.776	3.755	21	2.287	2.265	22	-39,4%	-39,7%	0,9%
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	2.053	437	1.616	1.827	277	1.550	-11,0%	-36,6%	-4,1%
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	1.512	489	1.022	1.414	441	973	-6,4%	-9,8%	-4,8%
ΚΡΟΑΤΙΑ	1.669	1.474	195	982	779	203	-41,2%	-47,2%	4,0%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	1.253	710	543	726	210	517	-42,0%	-70,4%	-4,9%
ΚΥΠΡΟΣ	787	765	22	279	263	16	-64,5%	-65,6%	-26,9%
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	239	50	190	265	70	195	10,9%	41,3%	2,9%
ΑΡΕC	212.724	111.753	100.972	192.085	93.885	98.199	-9,7%	-16,0%	-2,7%
ΚΙΝΑ	111.463	57.322	54.141	103.969	49.061	54.908	-6,7%	-14,4%	1,4%
ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ	26.228	13.049	13.180	23.884	10.841	13.044	-8,9%	-16,9%	-1,0%
ΚΟΡΕΑ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	24.360	16.357	8.002	19.604	12.444	7.159	-19,5%	-23,9%	-10,5%
ΙΑΠΩΝΙΑ	20.315	11.355	8.961	16.169	9.055	7.114	-20,4%	-20,3%	-20,6%
ΒΙΕΤΝΑΜ	4.918	1.135	3.783	5.667	1.622	4.045	15,2%	42,9%	6,9%
ΤΑΪΒΑΝ (ΚΙΝΑ)	5.248	3.224	2.024	5.032	3.103	1.930	-4,1%	-3,8%	-4,6%
ΜΑΛΑΙΣΙΑ	2.905	1.150	1.755	2.627	1.048	1.579	-9,6%	-8,9%	-10,0%
ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ	1.282	805	477	2.368	1.943	424	84,7%	141,5%	-11,0%
ΙΝΔΟΝΗΣΙΑ	2.452	770	1.682	2.351	564	1.787	-4,1%	-26,8%	6,2%
ΜΕΞΙΚΟ	2.586	1.477	1.109	2.156	1.138	1.018	-16,6%	-22,9%	-8,2%
ΤΑΪΛΑΝΔΗ	2.368	614	1.754	1.775	354	1.421	-25,0%	-42,4%	-19,0%
Σιγκαπούρη	2.887	2.299	588	1.681	1.155	526	-41,8%	-49,8%	-10,6%

ΚΑΝΑΔΑΣ	1.755	817	938	1.146	319	827	-34,7%	-61,0%	-11,8%
ΦΙΛΙΠΠΙΝΕΣ	1.123	695	427	931	528	404	-17,0%	-24,1%	-5,6%
ΧΙΛΗ	1.025	97	928	919	58	861	-10,3%	-40,8%	-7,1%
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	849	135	714	787	123	664	-7,3%	-8,5%	-7,1%
ΝΕΑ ΖΗΛΑΝΔΙΑ	406	185	221	535	258	277	31,7%	39,4%	25,4%
ΠΕΡΟΥ	548	265	284	410	201	208	-25,3%	-23,9%	-26,6%
CIS	81.414	53.956	27.459	73.412	48.547	24.865	-9,8%	-10,0%	-9,4%
ΕΑΕΥ *	58.362	38.362	19.999	51.607	33.102	18.505	-11,6%	-13,7%	-7,5%
ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ *	33.867	20.781	13.087	28.541	15.956	12.585	-15,7%	-23,2%	-3,8%
ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ *	20.052	14.327	5.725	19.065	14.031	5.034	-4,9%	-2,1%	-12,1%
ΟΥΚΡΑΝΙΑ	11.470	6.619	4.851	9.919	6.311	3.608	-13,5%	-4,7%	-25,6%
ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ	5.087	3.908	1.179	5.883	4.660	1.223	15,6%	19,2%	3,7%
ΑΖΕΡΜΠΑΪΖΑΝ	3.170	2.313	857	2.889	2.075	814	-8,9%	-10,3%	-5,1%
ΑΡΜΕΝΙΑ *	2.550	1.693	857	2.305	1.658	647	-9,6%	-2,1%	-24,5%
ΚΙΡΓΙΖΙΑ *	1.892	1.562	330	1.696	1.457	239	-10,4%	-6,7%	-27,7%
ΜΟΛΔΟΒΑ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	1.641	1.257	384	1.307	954	353	-20,3%	-24,1%	-8,0%
ΤΟΥΡΚΜΕΝΙΣΤΑΝ	695	543	152	970	650	321	39,6%	19,5%	111,6%
ΤΑΤΣΙΚΙΣΤΑΝ	990	953	37	838	796	43	-15,3%	-16,5%	15,4%
ΛΟΙΠΕΣ ΧΩΡΕΣ	99.073	73.301	25.771	96.171	68.942	27.229	-2,9%	-5,9%	5,7%
ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ	32.954	23.571	9.383	30.592	21.210	9.382	-7,2%	-10,0%	0,0%
ΤΟΥΡΚΙΑ	25.545	21.313	4.231	26.034	21.063	4.971	1,9%	-1,2%	17,5%
ΙΝΔΙΑ	10.977	7.752	3.225	11.230	7.308	3.922	2,3%	-5,7%	21,6%
ΕΛΒΕΤΙΑ	7.210	4.598	2.612	6.520	3.671	2.849	-9,6%	-20,2%	9,1%
ΑΙΓΥΠΤΟΣ	7.669	7.142	527	6.246	5.766	481	-18,5%	-19,3%	-8,7%
ΒΡΑΖΙΛΙΑ	5.055	2.584	2.471	4.603	2.455	2.148	-8,9%	-5,0%	-13,1%
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	1.621	1.141	480	3.338	2.833	505	105,9%	148,3%	5,2%
ΙΣΡΑΗΛ	2.719	1.954	765	2.250	1.417	834	-17,2%	-27,5%	9,0%
ΜΟΓΓΟΛΙΑ	1.652	1.609	43	1.768	1.735	34	7,0%	7,8%	-22,4%
ΓΕΩΡΓΙΑ	1.355	957	398	1.332	883	449	-1,7%	-7,8%	12,8%
ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ	1.246	395	851	1.150	322	827	-7,7%	-18,3%	-2,8%
ΝΟΤΙΑ ΑΦΡΙΚΗ	1.070	286	784	1.108	281	827	3,6%	-1,8%	5,5%
Πηγή: Ρωσική Ομοσπονδιακή Τελωνειακή Υπηρεσία [Επεξεργασία: Γραφ. ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ] Ποσά: εκ.δολ.ΗΠΑ									

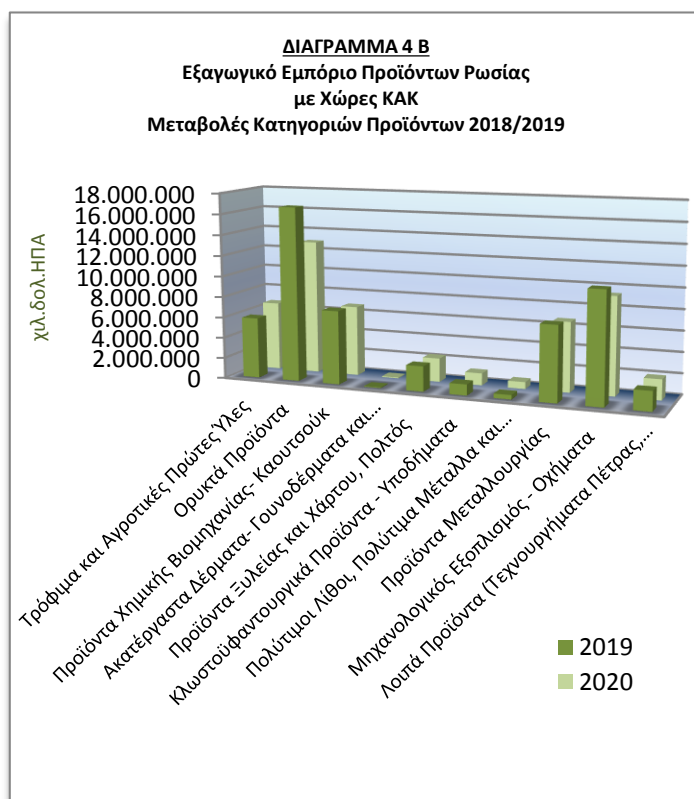
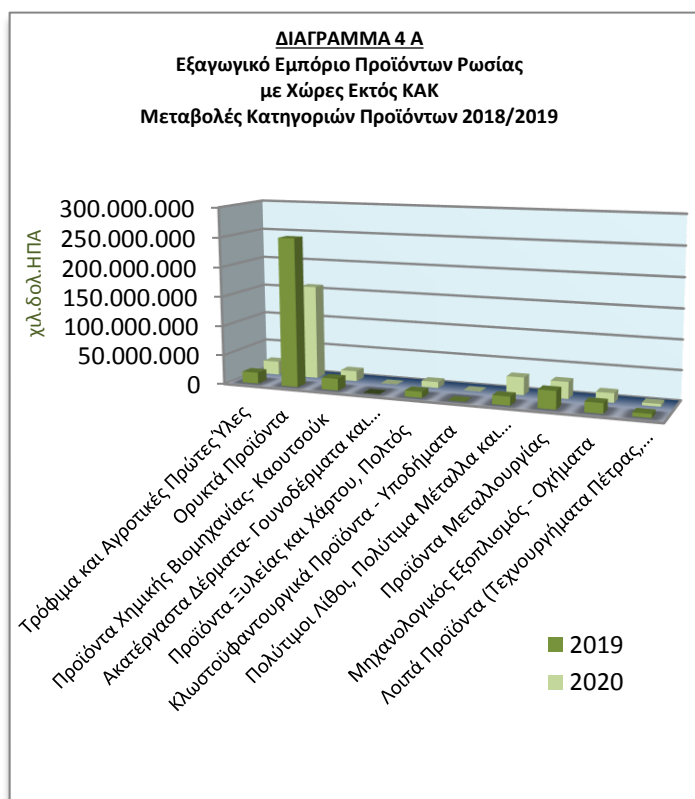
1.4.1.2 Ρωσικές Εξαγωγές: Ανάλυση Κωδικών Προϊόντων

Στον Πίνακα 4 και στα Διαγράμματα 4Α και 4Β, αποτυπώνεται το ρωσικό εξαγωγικό εμπόριο ανά κατηγορία προϊόντων με τις χώρες ΚΑΚ και εκτός ΚΑΚ (στοιχεία Ομοσπονδιακής Τελωνειακής Υπηρεσίας). Στις **χώρες εκτός ΚΑΚ**: τη μεγαλύτερη συμβολή στις εξαγωγές, για το έτος 2020, είχε ο κωδικός 27 (ορυκτά ενεργειακά προϊόντα) με ποσοστό 55,3% (μειωμένος από το 66,9% του 2019), με τις υπόλοιπες κατηγορίες προϊόντων να μην προσεγγίζουν διψήφια ποσοστά. Στις **χώρες ΚΑΚ**, τη μεγαλύτερη συμβολή είχε ο ανωτέρω ενεργειακός κωδικός με ποσοστό 26,7% (μειωμένος από το 29,0% του 2019), ακολουθούμενος από το μηχ. εξοπλισμό (19,3%), τα προϊόντα μεταλλουργίας (13,8%), τα προϊόντα χημικής βιομηχανίας (13,9%) και τα τρόφιμα/αγρ. πρώτες ύλες (13,6%) όπου η συμμετοχή αυξήθηκε κατά 2 μονάδες έναντι του 2019.

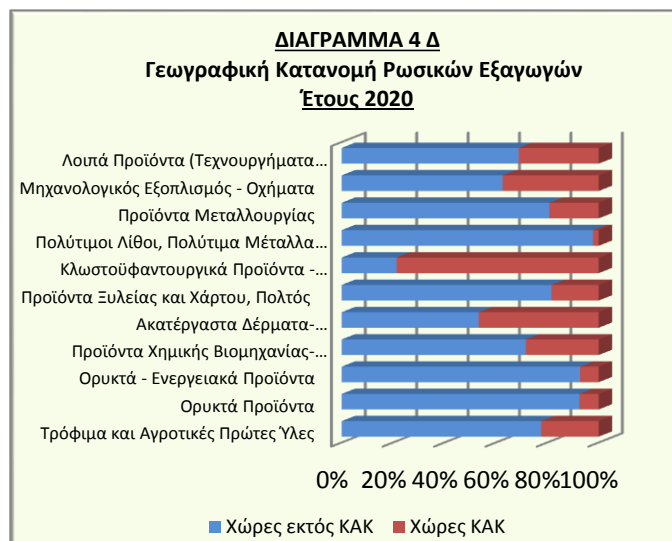
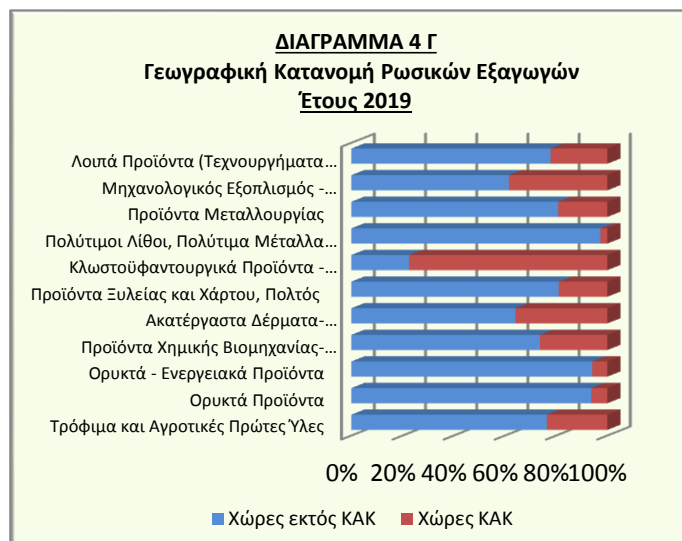
Συνολικά, τα ενεργειακά προϊόντα υπέστησαν τη μεγαλύτερη μείωση (\$-90 δις), ενώ οι εξαγωγές μη ενεργειακών προϊόντων (συμπεριλαμβανομένων των μη ενεργειακών ορυκτών) αυξήθηκαν κατά 4,9%, με έμφαση στις εξαγωγές χρυσού, μετάλλων και γεωργικών προϊόντων. Οι εξαγωγές χρυσού αυξήθηκαν καθώς η Κεντρική Τράπεζα σταμάτησε τις αγορές χρυσού για διεθνή αποθέματα τον Απρίλιο του 2020 κυκλοφορώντας υψηλότερες ποσότητες χρυσού για εξαγωγές. Ειδικότερα, οι εξαγωγές γεωργικών προϊόντων σημείωσαν αύξηση καθ' όλη την πανδημία (+19,6% έναντι του 2019) και περιλάμβαναν κυρίως σιτάρι, φυτικό έλαιο και κρέας. Αντιθέτως, οι εξαγωγές

μετάλλων άρχισαν να αυξάνονται μόνον κατά το δ' τρίμηνο του 2020, αλλά μειώθηκαν κατά 7% το 2020.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4 Εξαγωγικό Εμπόριο Προϊόντων Ρωσίας Μεταβολές στους Κύριους Κωδικούς Προϊόντων									
Κωδικός Στατιστικής Ονομ/γίας	Περιγραφή Κωδικών	Χώρες εκτός ΚΑΚ				Χώρες ΚΑΚ			
		2019	2020	Συμμετοχή % 2020	Μεταβολή 2020/2019	2019	2020	Συμμετοχή % 2019	Μεταβολή 2020/2019
	ΣΥΝΟΛΑ	369.357.316	287.846.649	100,0%	-22,1%	53.419.851	48.547.132	100,0%	-9,1%
01-24	Τρόφιμα και Αγροτικές Πρώτες Ύλες	18.898.011	22.993.551	8,0%	21,7%	5.855.292	6.622.493	13,6%	13,1%
25-27	Ορυκτά Προϊόντα	250.962.945	159.253.077	55,3%	-36,5%	16.777.773	12.943.699	26,7%	-22,9%
27	Ορυκτά - Ενεργειακά Προϊόντα	246.963.790	154.936.252	53,8%	-37,3%	15.514.473	12.019.214	24,8%	-22,5%
28-40	Προϊόντα Χημικής Βιομηχανίας-Καουτσούκ	19.904.189	17.144.893	6,0%	-13,9%	7.092.519	6.770.429	13,9%	-4,5%
41-43	Ακατέργαστα Δέρματα-Γουνοδέρματα και Παράγωγα	123.698	85.131	0,0%	-31,2%	69.375	74.433	0,2%	7,3%
44-49	Προϊόντα Ξυλείας και Χάρτου, Πολτός	10.362.868	10.102.049	3,5%	-2,5%	2.424.148	2.280.916	4,7%	-5,9%
50-67	Κλωστοϋφαντουργικά Προϊόντα - Υποδήματα	307.395	317.170	0,1%	3,2%	1.056.456	1.164.598	2,4%	10,2%
71	Πολύτιμοι Λίθοι, Πολύτιμα Μέταλλα και Παράγωγα	14.836.558	29.696.356	10,3%	100,2%	422.370	663.563	1,4%	57,1%
72-83	Προϊόντα Μεταλλουργίας	30.297.562	28.186.334	9,8%	-7,0%	7.194.463	6.690.928	13,8%	-7,0%
84-90	Μηχανολογικός Εξοπλισμός - Οχήματα	17.044.464	15.691.694	5,5%	-7,9%	10.637.575	9.360.862	19,3%	-12,0%
68-70 91-97	Λοιπά Προϊόντα (Τεχνουργήματα Πέτρας, Γυαλιού, Ωρολογιοποιίας, Μουσικά όργανα, Έπιπλα κλπ)	6.619.626	4.376.394	1,5%	-33,9%	1.889.880	1.975.212	4,1%	4,5%
Πηγή: Ρωσική Ομοσπονδιακή Τελωνειακή Υπηρεσία		[Επεξεργασία: Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ]				Ποσά: χιλ.δολ.ΗΠΑ			

Όσον αφορά στη **διάρθρωση των ρωσικών εξαγωγών** για έκαστο έτος (2019-2020), διαφαίνεται σταθερότητα στην αναλογία προϊόντων μεταξύ των χωρών εκτός ΚΑΚ και ΚΑΚ. Στις πρώτες εξαίρεται η πλειονότης των ρωσικών ορυκτών, ενώ στις χώρες ΚΑΚ εκείνη των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων.

1.4.1.3 Ρωσικές Εισαγωγές: Ανάλυση Κωδικών Προϊόντων

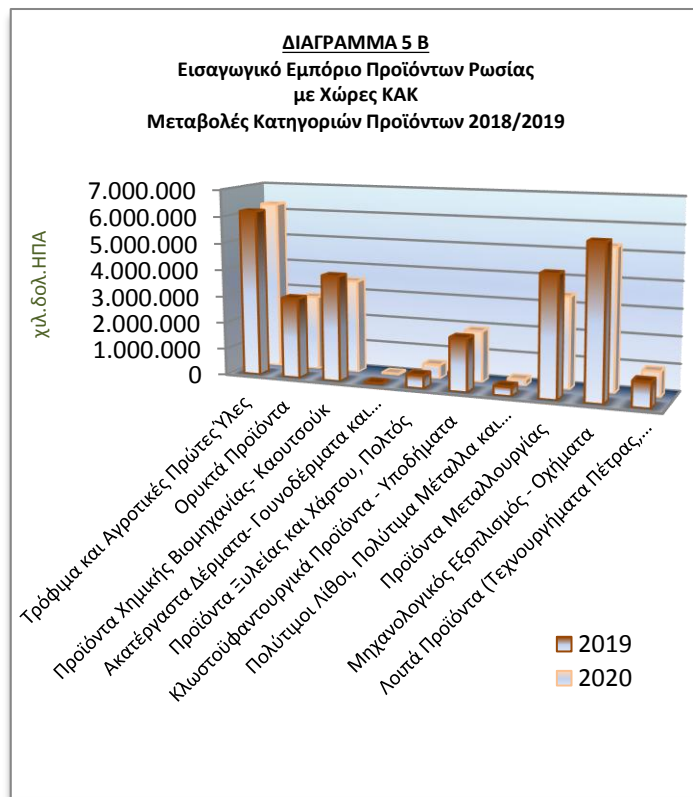
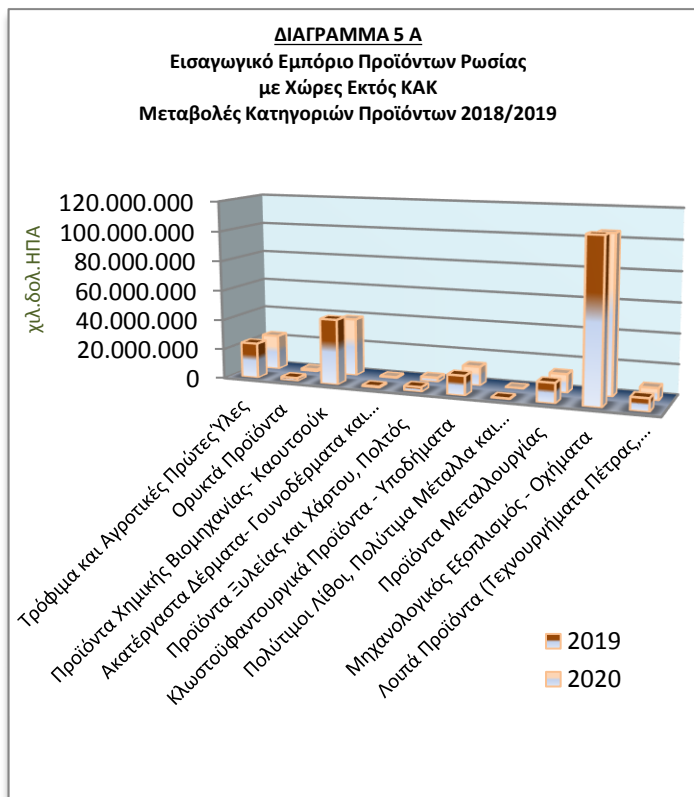
Από τον Πίνακα 5 και τα Διαγράμματα 5Α και 5Β (στοιχεία Ομοσπονδιακής Τελωνειακής Υπηρεσίας), διαφαίνεται ότι κατά το έτος **2020**:

α) από τις χώρες εκτός ΚΑΚ, το ήμισυ των ρωσικών εισαγωγών (50,8% έναντι 49,3% το 2019) αφορά μηχανολογικό εξοπλισμό και οχήματα, με δεύτερο τη τάξει κωδικό τα προϊόντα χημικής βιομηχανίας (18,8% έναντι 20,2% το 2019),

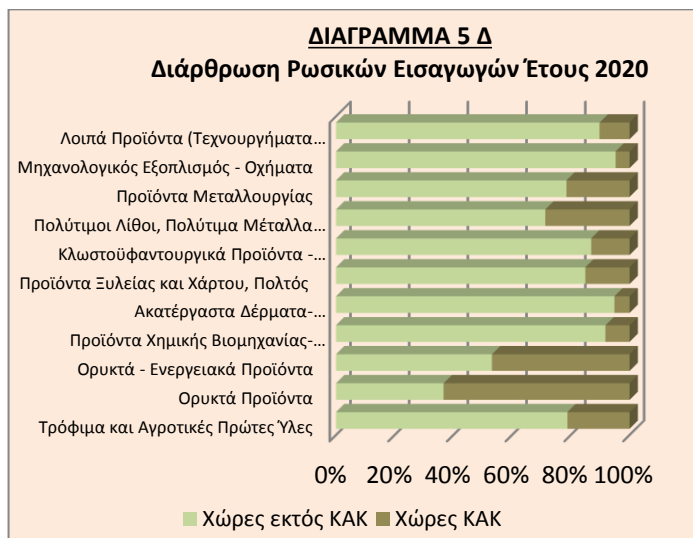
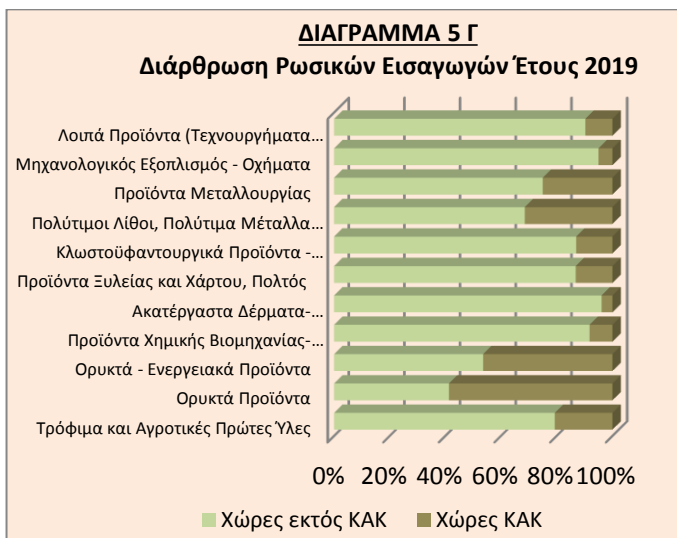
β) από τις χώρες ΚΑΚ, οι εισαγόμενοι κωδικοί έχουν μεγαλύτερη ομοιογένεια συμμετοχής, με τις κυριότερες κατηγορίες κωδικών να αφορούν τα τρόφιμα και τις αγροτικές πρώτες ύλες (25,3% έναντι 22,9% το 2019), το μηχανολογικό εξοπλισμό (21,1% έναντι 20,9% το 2019), τα προϊόντα μεταλλουργίας (13,7% έναντι 16,5% το 2019), τα προϊόντα χημικής βιομηχανίας (14,0% έναντι 14,6% το 2019) και τα εν γένει ορυκτά προϊόντα (11,2% έναντι μηδαμινής αλλαγής το 2019).

ΠΙΝΑΚΑΣ 5									
Εισαγωγικό Εμπόριο Προϊόντων Ρωσίας									
Μεταβολές στους Κύριους Κωδικούς Προϊόντων									
Κωδικός Στατιστικής Ονομ/γίας	Περιγραφή Κωδικών	Χώρες εκτός ΚΑΚ				Χώρες ΚΑΚ			
		2019	2020	Συμμετοχή 2020	Μεταβολή 2020/2019	2019	2020	Συμμετοχή 2020	Μεταβολή 2020/2019
	ΣΥΝΟΛΑ	216.821.774	206.564.199	100,0%	-4,7%	26.958.779	24.865.312	100,0%	-7,8%
01-24	Τρόφιμα και Αγροτικές Πρώτες Ύλες	23.665.458	23.422.454	11,3%	-1,0%	6.181.477	6.294.784	25,3%	1,8%
25-27	Ορυκτά Προϊόντα	2.108.846	1.616.267	0,8%	-23,4%	2.997.641	2.791.068	11,2%	-6,9%
27	Ορυκτά - Ενεργειακά Προϊόντα	1.131.183	982.259	0,5%	-13,2%	979.474	865.511	3,5%	-11,6%
28-40	Προϊόντα Χημικής Βιομηχανίας-Καουτσούκ	43.832.308	38.913.242	18,8%	-11,2%	3.925.155	3.489.933	14,0%	-11,1%
41-43	Ακατέργαστα Δέρματα-Γουνοδέσματα και Παράγωγα	1.225.023	931.657	0,5%	-23,9%	49.722	50.670	0,2%	1,9%
44-49	Προϊόντα Ξυλείας και Χάρτου, Πολτός	3.204.528	2.921.367	1,4%	-8,8%	486.778	518.246	2,1%	6,5%
50-67	Κλωστοϋφαντουργικά Προϊόντα - Υποδήματα	13.142.040	12.696.443	6,1%	-3,4%	1.963.202	1.907.258	7,7%	-2,8%
71	Πολύτιμοι Λίθοι, Πολύτιμα Μέταλλα και Παράγωγα	730.742	564.996	0,3%	-22,7%	335.328	227.490	0,9%	-32,2%
72-83	Προϊόντα Μεταλλουργίας	13.362.979	12.421.159	6,0%	-7,0%	4.455.885	3.402.454	13,7%	-23,6%
84-90	Μηχανολογικός Εξοπλισμός - Οχήματα	106.910.792	104.958.766	50,8%	-1,8%	5.633.877	5.256.444	21,1%	-6,7%

68-70 91-97	Λοιπά Προϊόντα (Τεχνουργήματα Πέτρας, Γυαλιού, Ωρολογιοποιίας, Μουσικά όργανα, Έπιπλα κλπ)	8.639.057	8.117.848	3,9%	-6,0%	929.714	926.965	3,7%	-0,3%
Πηγή: Ρωσική Ομοσπονδιακή Τελωνειακή Υπηρεσία				[Επεξεργασία: Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ]			Ποσά: χιλ.δολ.ΗΠΑ		

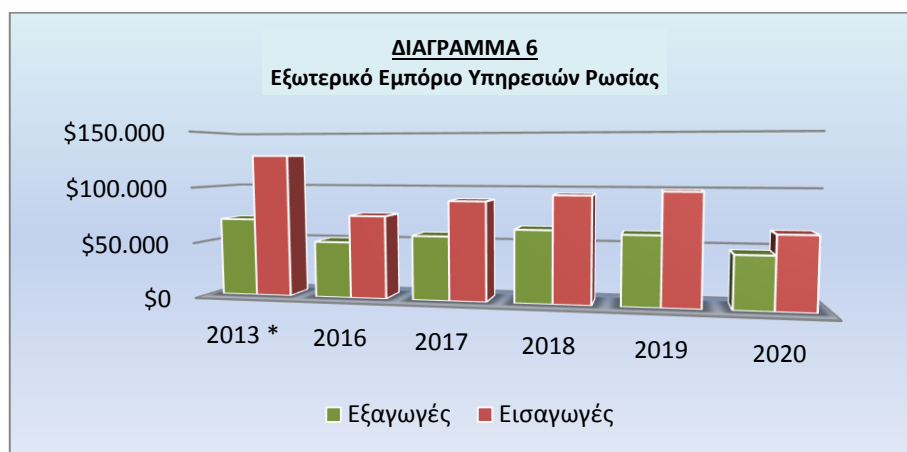
Όσον αφορά στη **διάρθρωση των ρωσικών εισαγωγών** για τα έτη 2019-2020, διαφαίνεται η σταθερότητα στην αναλογία προϊόντων μεταξύ των χωρών εκτός ΚΑΚ (εισάγεται η πλειονότητα των προϊόντων κλωστοϋφαντουργίας, ξυλείας και δερμάτων) και ΚΑΚ (εισάγεται η πλειονότητα των ορυκτών και των τροφίμων και αγροτικών πρώτων υλών).

1.4.2. Εξωτερικό Εμπόριο Υπηρεσιών της Ρωσίας.

Στον παρακάτω Πίνακα 6 διαφαίνεται η συστηματική παρουσία ελλείμματος στο ισοζύγιο εξωτερικού εμπορίου των ρωσικών υπηρεσιών, το οποίο σε σχέση με το 2013 (έτος προ επιβολής των δυτικών κυρώσεων) βαίνει μειούμενο λόγω της σημαντικής μείωσης των εισαγωγών (-49,9%) έναντι της σχετικά μικρότερης μείωσης των εξαγωγών (-33,1%), με αποτέλεσμα τη μείωση του όγκου εμπορίου (-44,0%) και τη σημαντική μείωση του ελλείμματος (-52,6%). Σε σχέση με το 2019, οι μειώσεις των εξαγωγών και εισαγωγών υπηρεσιών είχαν ως εξής: -24,3% και -34,8% αντιστοίχως.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6								
Εξωτερικό Εμπόριο Υπηρεσιών Ρωσικής Ομοσπονδίας								
Υ Π Η Ρ Ε Σ Ι Ε Σ								
	2013 *	2016	2017	2018	2019	2020	Μεταβολή 2020/2013	Μεταβολή 2020/2019
Εξαγωγές	\$70.123	\$50.546	\$57.541	\$64.646	\$61.909	\$46.886	-33,1%	-24,3%
Εισαγωγές	\$128.382	\$74.599	\$88.864	\$94.728	\$98.654	\$64.301	-49,9%	-34,8%
Όγκος Εμπορίου	\$198.505	\$125.146	\$146.405	\$159.374	\$160.563	\$111.187	-44,0%	-30,8%
Εμπ.Ισοζύγιο	-\$58.259	-\$24.053	-\$31.323	-\$30.082	-\$36.745	-\$17.415	-70,1%	-52,6%
* Έτος προ κυρώσεων Δύσης								
Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Ρωσίας			[Επεξεργασία: Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ]			Ποσά: εκ. δολ.ΗΠΑ		

1.4.2.1 Γεωγραφική Κατανομή ανά Γεωγραφική Περιφέρεια και Χώρα του Εξωτερικού Εμπορίου Υπηρεσιών της Ρωσίας

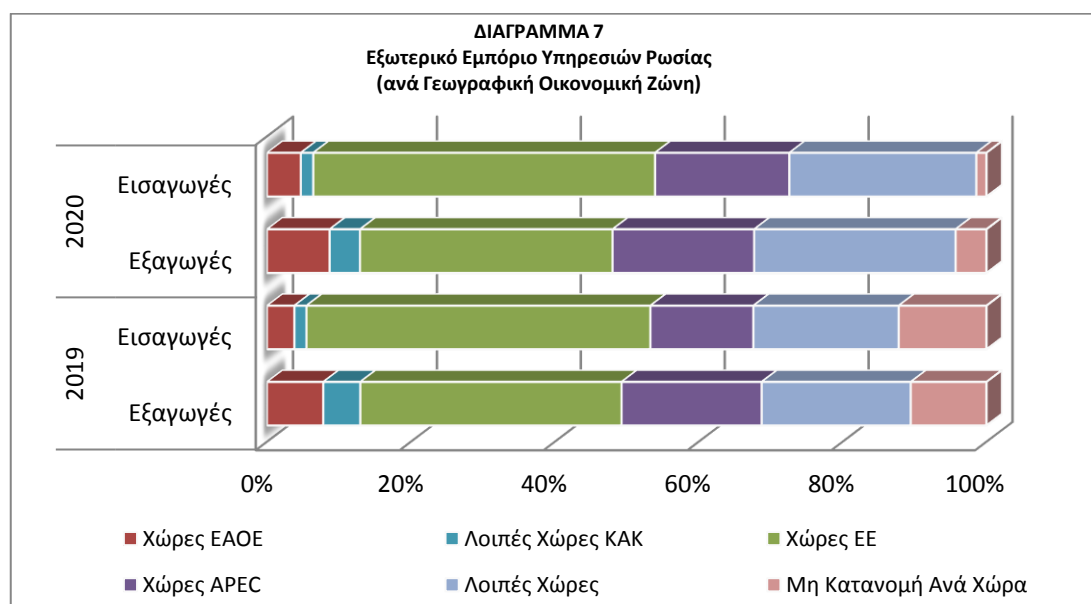
Από τον παρακάτω Πίνακα 7Α διαφαίνεται ότι και για τα δύο έτη 2019-2020, με τις **χώρες ΚΑΚ** το **ρωσικό ισοζύγιο υπηρεσιών** ήταν θετικό (σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν οι χώρες της Ευρασιατικής Οικονομικής Ένωσης), ενώ με τις **χώρες εκτός ΚΑΚ** είχε αρνητικό πρόσημο (σημαντικό ρόλο τόσο στη διαμόρφωση των εξαγωγών-εισαγωγών αλλά και κατ' επέκταση στο ισοζύγιο διαδραματίζει η ΕΕ).

Από πλευράς **όγκου εμπορίου υπηρεσιών**, μεταξύ των ετών 2019-2020, παρατηρήθηκαν μειώσεις ως εξής ανά γεωγραφική ομάδα χωρών: ΚΑΚ (-29,7%), ΕΑΟΕ (-23,7%), Χώρες εκτός ΚΑΚ (-31,4%), ΕΕ (-39,0%), Χώρες Ασίας-Ειρηνικού (-26,1%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 7Α
Εξαγωγικό Εμπόριο Υπηρεσιών Ρωσίας
(ανά Γεωγραφική Οικονομική Ζώνη)

	2019				2020			
	Εξαγωγές	Εισαγωγές	Όγκος Εμπορίου	Ισοζύγιο Υπηρεσιών	Εξαγωγές	Εισαγωγές	Όγκος Εμπορίου	Ισοζύγιο Υπηρεσιών
Χώρες ΚΑΚ	8.737.442	5.994.146	14.731.588	2.743.296	6.023.232	4.337.230	10.360.462	1.686.003
Χώρες ΕΑΟΕ	4.865.300	3.755.403	8.620.703	1.109.897	3.939.733	2.638.242	6.577.975	1.301.491
Λοιπές Χώρες ΚΑΚ	3.197.250	1.659.119	4.856.369	1.538.131	1.905.157	971.740	2.876.897	933.417
Χώρες εκτός ΚΑΚ	54.048.324	93.005.425	147.053.748	-38.957.101	40.863.200	59.964.164	100.827.364	-19.100.964
Χώρες ΕΕ	22.554.886	47.042.611	69.597.497	-24.487.725	15.853.865	26.596.191	42.450.056	-10.742.326
Χώρες ΑΡΕC	12.093.149	14.089.291	26.182.440	-1.996.142	8.889.715	10.452.148	19.341.863	-1.562.434
Λοιπές Χώρες	12.871.460	19.882.905	32.754.365	-7.011.446	12.644.945	14.549.878	27.194.822	-1.904.933
Μη Κατανομή Ανά Χώρα	6.528.830	11.990.617	18.519.447	-5.461.788	1.931.581	781.253	2.712.834	1.150.328
Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Ρωσίας				[Επεξεργασία: Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ]				Ποσά: χιλ.δολ.ΗΠΑ

Στο **Διάγραμμα 7** διαφαίνεται η συμμετοχή των γεωγραφικών-οικονομικών ζωνών στη διαμόρφωση του εξαγωγικού εμπορίου της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Συγκεκριμένα, οι **χώρες της Ευρασιατικής Οικονομικής Ένωσης** συνέβαλαν διπλάσια από τις λοιπές χώρες ΚΑΚ στις ρωσικές εξαγωγές υπηρεσιών, ενώ στις εισαγωγές η διαφορά ήταν τριπλάσια. Εν συνόλω, οι **χώρες ΕΕ** κατείχαν τη μερίδα του λέοντος τόσο στο εξαγωγικό όσο και στο εισαγωγικό εμπόριο της Ρωσίας. Αξιοσημείωτη συμμετοχή είχαν οι μη κατανομηθείσες ανά χώρα κατηγορίες υπηρεσιών.

Στον **Πίνακα 7Β**, αποτυπώνεται το εξαγωγικό εμπόριο υπηρεσιών της Ρωσίας ανά γεωγραφική ομάδα χωρών και επί μέρους χώρες. Ειδικότερα, όσον αφορά στη συμμετοχή γεωγραφικών ομάδων χωρών στο συνολικό όγκο εμπορίου, η επί μέρους συμμετοχή ήταν:

- **Χώρες ΚΑΚ (9,3%):** Χώρες ΕΑΟΕ (5,9%), Λοιπές Χώρες ΚΑΚ (2,6%),
- **Χώρες εκτός ΚΑΚ (90,7%):** Χώρες ΕΕ (38,2%), Χώρες Ασίας-Ειρηνικού (17,4%), Λοιπές Χώρες (24,5%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 7Β
Εξαγωγικό Εμπόριο Υπηρεσιών Ρωσίας
(Φθίνουσα Κατάταξη Όγκου Εμπορίου Έτους 2020)

	2019				2020			
	Εξαγωγές	Εισαγωγές	Όγκος Εμπορίου	Ισοζύγιο Υπηρεσιών	Εξαγωγές	Εισαγωγές	Όγκος Εμπορίου	Ισοζύγιο Υπηρεσιών
ΣΥΝΟΛΑ	62.785.766	98.999.571	161.785.336	-36.213.805	46.886.433	64.301.394	111.187.826	-17.414.961
Χώρες ΚΑΚ	8.737.442	5.994.146	14.731.588	2.743.296	6.023.232	4.337.230	10.360.462	1.686.003
εκ των οποίων:								
Χώρες ΕΑΟΕ	4.865.300	3.755.403	8.620.703	1.109.897	3.939.733	2.638.242	6.577.975	1.301.491
εκ των οποίων:								
ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ	1.652.718	2.146.994	3.799.712	-494.276	1.550.558	1.513.046	3.063.604	37.511
ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ	2.292.387	1.015.260	3.307.647	1.277.127	1.781.537	784.853	2.566.391	996.684
ΚΥΡΓΥΖΣΤΑΝ	559.202	230.795	789.998	328.407	371.299	128.804	500.103	242.496
ΑΡΜΕΝΙΑ	360.992	362.354	723.346	-1.361	236.339	211.539	447.877	24.800
Λοιπές Χώρες ΚΑΚ	3.197.250	1.659.119	4.856.369	1.538.131	1.905.157	971.740	2.876.897	933.417
ΟΥΚΡΑΝΙΑ	1.206.688	662.780	1.869.468	543.908	590.800	474.762	1.065.562	116.038
Υπηρεσίες μη κατανομής	674.892	579.624	1.254.516	95.268	178.342	727.248	905.590	-548.906
ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ	680.025	384.666	1.064.691	295.359	592.036	223.941	815.977	368.095
ΤΑΪΚΙΣΤΑΝ	452.415	226.873	679.288	225.542	263.691	110.906	374.597	152.784
ΑΖΕΡΜΠΑΪΖΑΝ	473.108	194.801	667.909	278.308	224.789	77.145	301.935	147.644
ΜΟΛΔΑΒΙΑ	239.058	147.078	386.136	91.980	92.544	66.951	159.494	25.593
ΤΟΥΡΚΜΕΝΙΣΤΑΝ	145.956	42.922	188.878	103.034	141.297	18.035	159.332	123.263
Χώρες εκτός ΚΑΚ	54.048.324	93.005.425	147.053.748	-38.957.101	40.863.200	59.964.164	100.827.364	-19.100.964
εκ των οποίων:								
Χώρες ΕΕ	22.554.886	47.042.611	69.597.497	-24.487.725	15.853.865	26.596.191	42.450.056	-10.742.326
εκ των οποίων:								
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	3.495.335	5.420.485	8.915.820	-1.925.150	2.910.553	4.505.650	7.416.203	-1.595.097
ΚΥΠΡΟΣ	3.383.543	5.368.502	8.752.045	-1.984.959	3.206.051	3.372.301	6.578.352	-166.250
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	963.020	5.209.116	6.172.137	-4.246.096	1.205.415	4.034.996	5.240.410	-2.829.581
ΓΑΛΛΙΑ	1.714.941	4.781.706	6.496.647	-3.066.765	1.254.116	3.261.977	4.516.093	-2.007.862
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	1.629.106	3.444.973	5.074.079	-1.815.867	1.682.100	2.677.045	4.359.145	-994.944
ΙΤΑΛΙΑ	971.566	3.064.565	4.036.131	-2.092.999	604.742	1.034.162	1.638.904	-429.420
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	694.244	2.304.801	2.999.045	-1.610.557	562.856	969.057	1.531.913	-406.201
ΒΕΛΓΙΟ	543.926	631.842	1.175.768	-87.916	571.607	637.288	1.208.895	-65.681
ΑΥΣΤΡΙΑ	452.908	1.200.275	1.653.183	-747.366	400.595	751.883	1.152.478	-351.288
ΛΕΤΟΝΙΑ	498.440	794.422	1.292.862	-295.983	317.810	712.211	1.030.021	-394.400
ΣΟΥΗΔΙΑ	376.266	640.473	1.016.739	-264.207	302.388	597.928	900.316	-295.540
ΤΣΕΧΙΑ	385.942	1.215.913	1.601.855	-829.971	299.253	567.487	866.740	-268.234
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	346.581	539.968	886.548	-193.387	263.898	473.476	737.374	-209.579
ΔΑΝΙΑ	290.204	521.058	811.262	-230.854	223.227	502.794	726.021	-279.567
ΙΣΠΑΝΙΑ	419.492	2.414.913	2.834.406	-1.995.421	246.859	448.929	695.788	-202.070
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	3.017.446	5.078.682	8.096.128	-2.061.236	225.054	396.950	622.004	-171.896
ΠΟΛΩΝΙΑ	547.384	639.075	1.186.459	-91.691	248.697	350.486	599.183	-101.788
ΕΣΘΟΝΙΑ	637.504	341.157	978.660	296.347	290.838	288.348	579.186	2.491
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	1.032.077	423.260	1.455.338	608.817	291.325	281.881	573.206	9.444
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	248.335	443.272	691.608	-194.937	163.844	181.425	345.270	-17.581
ΜΑΛΤΑ	313.128	158.101	471.230	155.027	141.491	130.125	271.616	11.366

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	111.904	581.412	693.316	-469.507	121.993	106.280	228.273	15.713
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	109.658	133.160	242.819	-23.502	78.365	94.595	172.960	-16.230
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	116.941	85.580	202.521	31.360	97.910	44.989	142.899	52.922
ΕΛΛΑΔΑ	108.748	1.222.728	1.331.476	-1.113.979	56.884	71.061	127.945	-14.178
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	44.488	165.500	209.988	-121.012	34.230	47.834	82.063	-13.604
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	53.099	65.670	118.769	-12.571	33.504	34.502	68.005	-998
ΚΡΟΑΤΙΑ	48.657	152.001	200.658	-103.343	18.259	20.533	38.792	-2.273
Χώρες ΑΡΕC	12.093.149	14.089.291	26.182.440	-1.996.142	8.889.715	10.452.148	19.341.863	-1.562.434
εκ των οποίων:								
ΗΠΑ	4.090.799	3.988.781	8.079.580	102.018	3.493.580	3.220.241	6.713.821	273.339
ΚΙΝΑ, Λ.Δ.	3.907.203	3.651.909	7.559.113	255.294	2.561.615	3.479.152	6.040.766	-917.537
ΚΙΝΑ, ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ	863.441	525.192	1.388.633	338.249	761.344	505.466	1.266.810	255.878
Ν.ΚΟΡΕΑ	971.106	1.102.134	2.073.240	-131.028	492.418	718.613	1.211.031	-226.195
ΤΑΪΛΑΝΔΗ	70.038	2.102.116	2.172.154	-2.032.078	36.459	1.005.956	1.042.415	-969.497
ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗ	681.987	492.161	1.174.148	189.826	598.329	312.474	910.803	285.855
ΙΑΠΩΝΙΑ	602.684	601.419	1.204.103	1.265	424.213	347.458	771.671	76.755
ΒΙΕΤΝΑΜ	248.150	1.092.121	1.340.271	-843.971	101.781	435.931	537.711	-334.150
ΚΑΝΑΔΑΣ	206.760	252.065	458.825	-45.305	143.541	219.545	363.086	-76.004
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	106.915	59.722	166.637	47.193	48.719	59.866	108.585	-11.146
ΜΑΛΑΙΣΙΑ	88.792	22.286	111.077	66.506	62.471	41.482	103.953	20.988
ΤΑΪΒΑΝ	105.628	22.191	127.819	83.437	58.560	22.654	81.214	35.907
ΜΕΞΙΚΟ	39.420	92.572	131.991	-53.152	35.580	34.686	70.267	894
ΙΝΔΟΝΗΣΙΑ	50.771	61.439	112.210	-10.669	39.213	28.528	67.741	10.686
ΝΕΑ ΖΗΛΑΝΔΙΑ	17.017	14.182	31.199	2.835	7.788	14.354	22.142	-6.565
ΦΙΛΙΠΠΙΝΕΣ	26.515	3.230	29.745	23.285	15.432	2.234	17.666	13.198
ΠΕΡΟΥ	8.350	2.111	10.462	6.239	5.260	1.204	6.464	4.056
ΧΙΛΗ	6.410	3.273	9.683	3.137	2.911	1.389	4.300	1.522
ΜΠΡΟΥΝΕΪ	1.002	334	1.336	668	475	912	1.386	-437
ΠΑΠΟΥΑ ΝΕΑ ΓΟΥΙΝΕΑ	161	53	215	108	25	3	28	21
Λουιτές Χώρες	12.871.460	19.882.905	32.754.365	-7.011.446	12.644.945	14.549.878	27.194.822	-1.904.933
εκ των οποίων:								
ΕΛΒΕΤΙΑ	3.854.953	3.239.705	7.094.658	615.249	3.579.666	3.219.225	6.798.891	360.441
Υπολ. χώρες	2.323.357	1.949.094	4.272.451	374.263	2.302.873	3.948.103	6.250.976	-1.645.230
ΤΟΥΡΚΙΑ	1.201.525	7.605.634	8.807.158	-6.404.109	981.459	2.830.929	3.812.388	-1.849.470
ΗΑΕ	1.365.737	1.789.875	3.155.612	-424.137	1.009.649	950.959	1.960.608	58.690
ΠΑΝΑΜΑΣ	632.016	1.353.873	1.985.889	-721.857	560.509	1.189.613	1.750.122	-629.105
ΙΝΔΙΑ	927.717	416.276	1.343.993	511.441	752.894	220.751	973.645	532.143
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	211.555	669.415	880.970	-457.860	126.021	364.784	490.805	-238.763
ΙΣΡΑΗΛ	587.256	980.862	1.568.118	-393.605	210.630	278.177	488.807	-67.547
ΣΕΡΒΙΑ	317.117	334.717	651.834	-17.601	248.149	238.421	486.570	9.728
ΑΛΓΕΡΙΑ	494.738	13.860	508.598	480.878	334.043	21.080	355.123	312.963
ΠΑΡΘΕΝΟΙ ΝΗΣΟΙ (ΗΒ)	286.400	151.075	437.475	135.325	228.820	65.996	294.816	162.824
ΜΟΓΓΟΛΙΑ	179.267	83.397	262.664	95.870	93.916	77.909	171.825	16.007
ΑΙΓΥΠΤΟΣ	152.787	60.177	212.964	92.610	97.542	59.489	157.031	38.052
ΓΕΩΡΓΙΑ	77.152	486.371	563.523	-409.219	45.875	88.177	134.052	-42.302
ΝΟΤΙΑ ΑΦΡΙΚΗ	19.948	120.979	140.927	-101.030	19.272	93.942	113.214	-74.670
ΜΠΕΛΙΖΕ	36.000	69.438	105.438	-33.438	25.214	46.113	71.327	-20.899
ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ	10.042	463.383	473.425	-453.341	11.492	24.921	36.413	-13.429
ΒΡΑΣΙΛΙΑ	23.780	23.703	47.482	77	13.604	15.836	29.440	-2.232
Μπαχάμες, το	78.215	6.793	85.008	71.422	19.525	7.162	26.687	12.363
ΣΕΪΧΕΛΛΕΣ	29.326	19.184	48.510	10.141	16.603	5.752	22.355	10.851
ΙΣΛΑΝΔΙΑ	5.944	27.086	33.029	-21.142	6.799	9.224	16.023	-2.425

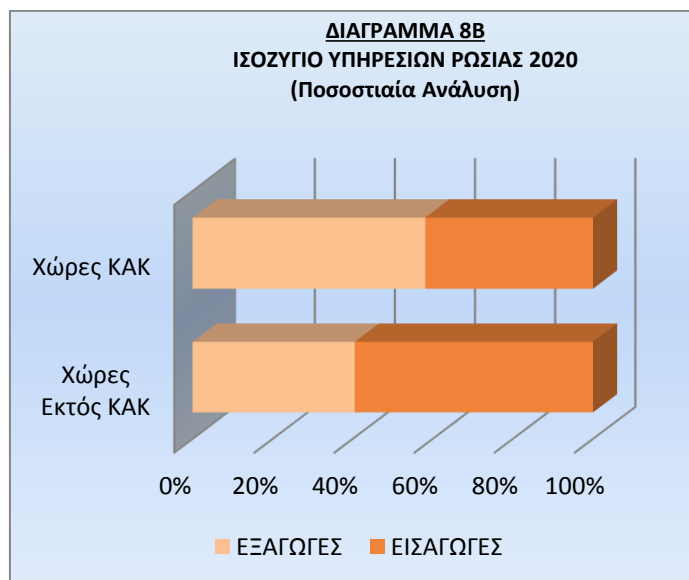
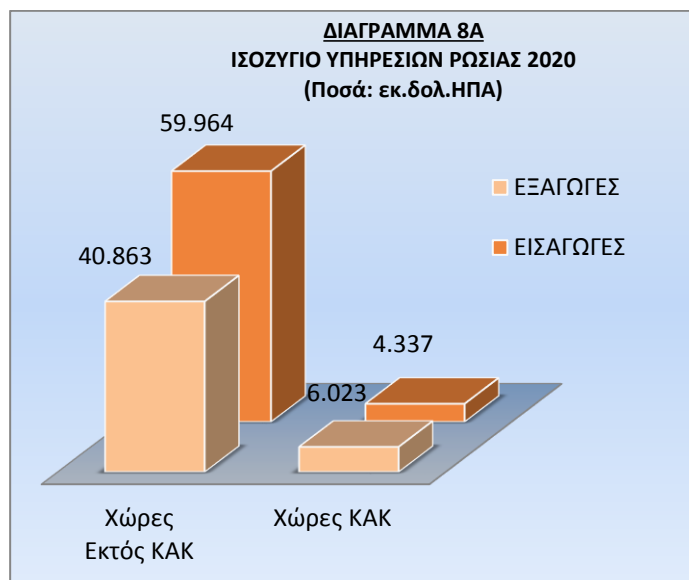
ΒΟΣΝΙΑ ΚΑΙ ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ	20.201	3.060	23.262	17.141	12.899	967	13.866	11.932
ΓΙΒΡΑΛΤΑΡ	20.063	4.860	24.923	15.202	7.912	5.753	13.665	2.159
ΛΙΒΑΝΟΣ	6.552	4.041	10.593	2.511	3.694	2.170	5.864	1.523
ΒΟΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	7.661	3.308	10.969	4.353	1.998	2.959	4.957	-962
ΑΛΒΑΝΙΑ	2.149	2.738	4.888	-589	2.308	213	2.521	2.094
Υπηρεσίες μη κατανομής	6.528.830	11.990.617	18.519.447	-5.461.788	1.931.581	781.253	2.712.834	1.150.328
Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Ρωσίας [Επεξεργασία: Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ] Ποσά: χιλ.δολ.ΗΠΑ								

1.4.2.2 Εξωτερικό Εμπόριο Υπηρεσιών Ρωσίας ανά Κατηγορία Υπηρεσιών

Από τον παρακάτω Πίνακα 8 Α διαφαίνεται ότι το ρωσικό ισοζύγιο υπηρεσιών είναι αρνητικό τόσο με τις **χώρες ΚΑΚ όσο και εκτός**. Σε επιμέρους ανάλυση των κατηγοριών υπηρεσιών, γίνεται αντιληπτό ότι το ισοζύγιο ήταν θετικό τόσο το 2019 όσο και το 2020 για τις εξής δύο κατηγορίες: Μεταφορές και Κατασκευές σε φυσικές εισροές τρίτων. Ειδικά στις μεταφορές, σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση του θετικού προσήμου στο ισοζύγιο διεδραμάτισαν οι χερσαίες και θαλάσσιες. Αντιθέτως, αρνητικό ήταν το ισοζύγιο των ταξιδιωτικών υπηρεσιών, πέραν της σημαντικής μείωσης του εξωτερικού εμπορίου (περίπου -75% στις εξαγωγές και στις εισαγωγές).

ΠΙΝΑΚΑΣ 8 Α ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ (Εξαγωγές-Εισαγωγές ανά Κατηγορία Υπηρεσιών)						
	2019			2020		
	ΣΥΝΟΛΑ	Χώρες Εκτός ΚΑΚ	Χώρες ΚΑΚ	ΣΥΝΟΛΑ	Χώρες Εκτός ΚΑΚ	Χώρες ΚΑΚ
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	-36.745	-39.657	2.913	-17.415	-19.101	1.686
ΕΞΑΓΩΓΕΣ	61.910	53.003	8.907	46.886	40.863	6.023
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ	98.655	92.660	5.994	64.301	59.964	4.337
Υπηρεσίες Κατασκευών σε Φυσικές Εισροές Τρίτων	1.007	952	55	159	126	33
Εξαγωγές	1.170	990	179	336	166	170
Εισαγωγές	163	38	124	177	40	137
Υπηρεσίες Συντηρήσεων και Επισκευών	-49	-140	91	-69	-146	77
Εξαγωγές	1.900	1.680	220	1.666	1.480	186
Εισαγωγές	1.949	1.820	129	1.735	1.626	109
Υπηρεσίες Μεταφορών	5.163	5.026	137	4.400	4.043	357
Εξαγωγές	20.605	18.679	1.927	15.878	14.277	1.601
Εισαγωγές	15.442	13.653	1.790	11.478	10.234	1.244
Ταξιδιωτικές Υπηρεσίες	-25.191	-27.961	2.770	-6.286	-7.575	1.289
Εξαγωγές	10.961	6.815	4.146	2.854	1.069	1.785
Εισαγωγές	36.152	34.775	1.376	9.140	8.645	495
Υπηρεσίες Κατασκευών	-738	-871	133	-2.784	-3.045	261
Εξαγωγές	4.786	4.020	766	4.698	3.923	774
Εισαγωγές	5.524	4.891	633	7.482	6.968	513
Υπηρεσίες Ασφάλισης και Συνταξιοδότησης	-696	-711	15	-555	-579	25
Εξαγωγές	373	333	40	468	419	50
Εισαγωγές	1.069	1.044	25	1.023	998	25
Χρηματοπιστωτικές Υπηρεσίες	-1.240	-1.333	93	-1.080	-1.186	105
Εξαγωγές	1.101	957	144	1.166	1.020	146
Εισαγωγές	2.341	2.290	51	2.247	2.206	41
Υπηρεσίες για Χρήση Πνευματικής Ιδιοκτησίας	-5.852	-5.939	87	-5.645	-5.723	77
Εξαγωγές	1.014	879	135	1.164	1.037	127
Εισαγωγές	6.866	6.818	48	6.809	6.759	50
Τηλεπικοινωνίες, Υπολογιστές και Πληροφορίες	246	422	-176	35	133	-98
Εξαγωγές	5.489	5.089	400	5.936	5.551	385
Εισαγωγές	5.244	4.667	577	5.901	5.418	483
Λοιπές Επιχειρηματικές Υπηρεσίες	-8.018	-7.928	-89	-4.304	-4.177	-127
Εξαγωγές	12.994	12.183	811	11.548	10.830	718

Εισαγωγές	21.012	20.112	900	15.853	15.007	846
Προσωπικές, Πολιτιστικές και Ψυχαγωγικές	-1.037	-1.083	46	-831	-856	25
Εξαγωγές	524	438	86	426	374	52
Εισαγωγές	1.561	1.521	40	1.257	1.230	27
Κυβερνητικά Αγαθά και Υπηρεσίες μη αλλού	-338	-91	-248	-454	-116	-338
Εξαγωγές	993	940	53	746	717	29
Εισαγωγές	1.331	1.031	301	1.200	833	367
Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Ρωσίας [Επεξεργασία: Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ] Ποσά: εκ.δολ.ΗΠΑ						

1.4.2.3 Τουρισμός

Στον Πίνακα 8B παρατίθενται οι τουριστικές ροές από και προς τη Ρωσική Ομοσπονδία. Είναι εμφανής η σημαντική μείωση και των δύο ροών το έτος 2020 (άνω του -70%), λόγω της πανδημίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8B Εκροές Ρώσων Τουριστών / Εισροές Ξένων Τουριστών στη Ρωσική Ομοσπονδία							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Μεταβολή 2020/2019
Εκροές Ρώσων Τουριστών	34.390	31.659	39.629	41.964	45.330	12.361	-72,7%
Εισροές Ξένων Τουριστών στη Ρωσία	26.891	24.571	24.390	24.551	24.419	6.359	-74,0%
Πηγή: Ρωσική Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Τουρισμού [Επεξεργασία: Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ] (σε χιλ.τουρίστες)							

Εκροές Ρώσων Τουριστών ανά Κύρια Χώρα Προορισμού

Στον Πίνακα 8Γ, καταγράφονται οι εκροές Ρώσων τουριστών ανά κύρια χώρα προορισμού. Η Ελλάδα το 2018 και 2019 κατετάγη στην 16^η θέση προτίμησης, ενώ το 2020 η μείωση ήταν αισθητή (43^η θέση, 0,2%) λόγω των περιορισμών ταξιδίων εξαιτίας της πανδημίας. Τις πρώτες θέσεις στις προτιμήσεις των Ρώσων τουριστών το 2020, αναλόγως ποσοστού συμμετοχής, κατέλαβαν οι εξής χώρες: Αμπχαζία (22,7%), Τουρκία (16,9%), Ουκρανία (10,4%), Φινλανδία (6,35), Καζακστάν (5,0%), Ταϊλάνδη (3,9%). Μεταξύ των υπολοίπων προορισμών-ανταγωνιστών της Ελλάδας, η Ιταλία (1,6%), η Ισπανία (0,9%) και η Κύπρος (0,4%) προηγήθηκαν, ενώ από τις χώρες Τσεχία, Ισραήλ, Βουλγαρία, Μαυροβούνιο, Σλοβακία και Κροατία, παρά τους ιστορικούς και πολιτικούς δεσμούς τους με τη Ρωσία,

μόνον η Τσεχία κατετάγη ψηλότερα (18^η θέση, 0,9%). Υψηλότερα σε σχέση με το παρελθόν, κατετάγησαν τα ΗΑΕ (8^η θέση, 2,9%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 8 Γ Αριθμός τουριστικών ταξιδιών πολιτών της Ρωσικής Ομοσπονδίας στο εξωτερικό (Φθίνουσα Κατάταξη Έτους 2020)							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Συμμετοχή 2020
Σύνολο ανά χώρες του κόσμου	34.390.169	31.658.706	39.628.520	41.963.523	45.330.433	12.360.742	100,0%
ΑΒΚΑΖΙΑ	3.824.227	4.256.754	4.343.812	4.496.265	4.787.287	2.805.363	22,7%
ΤΟΥΡΚΙΑ	3.460.325	797.304	4.519.911	5.719.373	6.756.170	2.089.768	16,9%
ΟΥΚΡΑΝΙΑ	1.656.624	1.804.338	2.282.997	2.289.605	2.527.002	1.282.421	10,4%
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	3.066.658	2.894.394	3.333.062	3.361.389	3.652.667	775.193	6,3%
ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ	3.125.140	2.849.526	2.977.946	2.954.888	3.163.428	616.006	5,0%
ΤΑΪΛΑΝΔΗ	675.089	866.597	1.094.198	1.173.038	1.179.659	483.464	3,9%
ΕΣΘΟΝΙΑ	1.476.915	1.511.413	1.727.713	1.797.607	1.807.779	400.653	3,2%
ΗΝΩΜΕΝΑ ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΜΙΡΑΤΑ	472.195	499.211	765.534	940.631	967.700	359.955	2,9%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	1.111.448	1.057.388	1.229.206	1.297.234	1.318.402	264.061	2,1%
ΠΟΛΩΝΙΑ	1.321.767	1.103.532	1.230.434	1.093.213	1.117.710	219.209	1,8%
ΙΤΑΛΙΑ	661.917	709.813	893.066	1.085.801	1.276.977	193.144	1,6%
ΒΙΕΤΝΑΜ	321.001	392.269	511.959	531.060	572.082	182.894	1,5%
ΑΡΜΕΝΙΑ	265.523	288.224	368.326	434.037	544.034	145.654	1,2%
ΚΙΝΑ	1.284.324	1.676.214	2.003.419	2.018.226	2.333.708	142.465	1,2%
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	742.758	693.319	637.941	635.082	647.096	130.923	1,1%
ΑΖΕΡΜΠΑΪΖΑΝ	584.400	626.806	735.926	748.101	735.941	115.946	0,9%
ΙΣΠΑΝΙΑ	692.996	789.769	929.399	960.662	1.006.540	115.649	0,9%
ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	361.173	367.474	499.050	494.004	524.782	111.607	0,9%
ΓΕΩΡΓΙΑ	650.517	741.622	1.002.509	1.232.975	1.169.972	108.159	0,9%
ΛΕΤΟΝΙΑ	311.737	338.839	379.342	418.055	461.752	102.837	0,8%
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	246.946	215.390	255.336	252.254	278.973	101.240	0,8%
ΓΑΛΛΙΑ	407.657	393.360	470.534	476.423	536.992	92.894	0,8%
ΙΝΔΙΑ	118.100	169.202	219.378	197.106	188.614	78.447	0,6%
ΚΥΡΓΥΖΣΤΑΝ	250.300	239.722	247.638	239.326	239.067	75.109	0,6%
ΕΛΒΕΤΙΑ	234.074	228.571	238.860	231.780	239.873	69.208	0,6%
ΙΣΡΑΗΛ	298.801	302.877	359.065	356.286	361.880	67.707	0,5%
ΚΟΥΒΑ	32.270	44.951	75.315	105.682	151.885	65.424	0,5%
ΔΟΜΙΚΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	36.279	132.396	229.713	216.802	195.179	64.582	0,5%
ΑΥΣΤΡΙΑ	223.016	183.043	247.606	249.413	255.120	64.546	0,5%
ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ	236.691	225.138	238.434	213.435	220.205	62.115	0,5%
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	174.740	176.891	219.039	222.541	242.046	53.930	0,4%
ΜΟΛΔΟΒΑ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	224.100	200.436	249.164	229.735	209.512	50.417	0,4%
ΚΥΠΡΟΣ	550.327	812.741	868.794	825.589	859.668	46.515	0,4%
ΚΟΡΕΑ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	166.207	199.446	232.124	244.188	271.469	42.264	0,3%
ΜΑΛΔΙΒΕΣ	19.183	23.176	29.727	38.130	52.376	42.143	0,3%
ΚΑΤΑΡ	52.756	65.602	87.389	107.061	123.034	39.860	0,3%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	95.265	94.798	111.626	168.663	194.585	39.488	0,3%
ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ	97.595	98.213	119.999	153.514	195.740	38.641	0,3%
ΤΑΪΖΙΚΙΣΤΑΝ	97.729	110.446	116.272	117.767	131.982	28.909	0,2%
Σερβία	73.234	72.926	75.554	68.393	98.281	24.609	0,2%
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	412.967	535.291	481.565	436.580	373.157	22.615	0,2%
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	111.674	102.785	114.744	107.808	111.355	22.568	0,2%
ΕΛΛΑΔΑ	633.585	782.476	856.164	808.321	749.694	22.090	0,2%
ΙΑΠΩΝΙΑ	45.795	47.343	64.644	80.095	105.974	20.201	0,2%
ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ	251.695	282.829	305.092	285.471	356.246	18.189	0,1%

ΒΕΛΓΙΟ	72.894	70.806	85.384	85.446	102.142	16.215	0,1%
ΑΙΓΥΠΤΟΣ	2.244.385	269	402	13.631	25.532	14.384	0,1%
ΣΟΥΗΔΙΑ	54.970	41.125	55.765	54.705	58.170	12.889	0,1%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	24.063	25.461	47.232	60.153	63.891	11.165	0,1%
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	2.917	29.273	28.568	28.887	35.153	8.927	0,1%
ΔΑΝΙΑ	45.382	35.424	32.489	34.371	29.670	5.265	0,0%
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	16.438	15.654	18.621	18.769	25.947	4.896	0,0%
Πηγή: Ρωσική Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Τουρισμού				[Επεξεργασία: Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ]			

Εισροές Ξένων Τουριστών στη Ρωσία (ανά κύρια χώρα προέλευσης)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ρωσικής ομοσπονδιακής Υπηρεσίας Τουρισμού, όπως διαφαίνεται από τον **Πίνακα 8 Δ**, άνω του ημίσεως των εισερχόμενων τουριστών έτους 2020 προήλθαν από την Ουκρανία (50,9%), με το Καζακστάν (10,8%) και την Αμπχαζία (6,4%) να ακολουθούν. Από τη χώρα μας οι αφίξεις αναλογούσαν στο 0,1% των συνολικών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8 Δ Αριθμός τουριστικών ταξιδιών ξένων πολιτών στη Ρωσική Ομοσπονδία (Φθίνουσα Κατάταξη Έτους 2020)							
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Συμμετοχή 2020
Σύνολο ανά χώρες του κόσμου	26.851.658	24.570.518	24.390.002	24.550.910	24.418.749	6.358.959	100,0%
ΟΥΚΡΑΝΙΑ	8.911.705	8.569.264	8.722.832	8.202.273	7.760.199	3.236.742	50,9%
ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ	4.711.082	3.564.152	3.484.687	3.510.144	3.563.572	685.938	10,8%
ΑΒΚΑΖΙΑ	416.673	410.566	431.923	487.863	595.983	409.258	6,4%
ΑΖΕΡΜΠΑΪΖΑΝ	856.349	898.426	876.074	893.384	910.902	186.826	2,9%
ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ	797.484	596.520	424.750	219.175	324.228	182.653	2,9%
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	1.415.853	1.319.030	1.016.738	949.796	895.931	165.268	2,6%
ΤΑΪΖΙΚΙΣΤΑΝ	458.021	410.013	359.928	260.165	330.812	141.402	2,2%
ΠΟΛΩΝΙΑ	1.725.157	1.017.462	714.282	682.229	641.174	112.055	1,8%
ΑΡΜΕΝΙΑ	552.142	596.041	584.393	565.807	550.834	106.612	1,7%
ΜΟΛΔΟΒΑ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	491.196	409.194	518.644	457.572	376.342	100.593	1,6%
ΕΣΘΟΝΙΑ	357.377	414.147	414.905	477.915	523.186	93.935	1,5%
ΚΙΝΑ	1.121.536	1.288.720	1.478.212	1.690.186	1.882.820	81.924	1,3%
ΚΥΡΓΥΖΣΤΑΝ	373.616	397.842	421.016	451.852	442.814	65.014	1,0%
ΛΕΤΟΝΙΑ	278.265	288.682	260.858	286.914	299.633	56.907	0,9%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	553.493	566.434	580.366	645.157	689.966	52.897	0,8%
ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ	248.654	133.740	152.436	149.514	143.345	51.853	0,8%
ΜΟΓΓΟΛΙΑ	378.196	522.026	396.125	387.492	375.701	45.006	0,7%
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	237.257	249.095	225.674	215.654	229.549	42.384	0,7%
ΤΟΥΡΚΙΑ	238.541	42.658	79.749	83.835	86.708	36.901	0,6%
ΚΟΡΕΑ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	136.039	161.267	253.764	360.618	431.082	34.451	0,5%
ΓΑΛΛΙΑ	171.436	176.855	185.093	207.306	222.726	31.735	0,5%
ΙΣΡΑΗΛ	162.046	179.152	182.234	224.842	256.838	30.929	0,5%
ΙΤΑΛΙΑ	191.071	191.828	188.981	205.460	231.637	21.881	0,3%
ΓΕΩΡΓΙΑ	47.216	65.336	78.817	73.366	68.985	16.970	0,3%
ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ	233.379	238.633	282.188	326.127	289.951	16.801	0,3%
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	179.674	177.080	178.496	197.472	176.750	16.615	0,3%
ΙΑΠΩΝΙΑ	86.173	84.631	101.827	105.251	112.286	12.822	0,2%
Σερβία	58.070	50.498	55.065	58.297	51.741	11.608	0,2%
ΙΝΔΙΑ	50.853	59.311	70.551	85.709	90.872	10.491	0,2%
ΒΙΕΤΝΑΜ	29.790	36.291	42.689	53.753	58.590	9.743	0,2%
ΤΑΪΛΑΝΔΗ	24.660	28.245	44.518	53.915	60.970	9.643	0,2%
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	54.808	57.408	60.332	65.908	68.695	8.903	0,1%

ΝΟΡΒΗΓΙΑ	48.248	45.135	51.043	48.863	49.736	7.666	0,1%
ΙΣΠΑΝΙΑ	103.756	108.776	110.190	116.264	132.327	7.387	0,1%
ΣΟΥΗΔΙΑ	37.220	35.645	33.964	50.870	39.482	6.550	0,1%
ΑΥΣΤΡΙΑ	50.587	49.026	51.683	55.984	58.612	6.548	0,1%
ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	40.461	39.684	40.917	44.415	48.118	6.541	0,1%
ΚΟΥΒΑ	11.884	26.059	29.403	26.944	28.144	6.202	0,1%
ΕΛΒΕΤΙΑ	41.998	48.485	48.862	55.007	51.323	5.907	0,1%
ΒΕΛΓΙΟ	31.401	34.553	36.253	44.738	39.090	4.694	0,1%
ΑΙΓΥΠΤΟΣ	14.552	10.596	10.187	26.054	14.577	4.258	0,1%
ΕΛΛΑΔΑ	25.185	27.078	26.673	28.852	31.433	4.240	0,1%
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	24.288	26.563	27.073	29.010	29.345	4.199	0,1%
ΒΡΑΖΙΛΙΑ	33.621	27.177	35.067	68.925	40.311	3.812	0,1%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	20.136	20.755	20.844	25.933	28.596	3.691	0,1%
ΙΡΑΝ (ΙΣΛΑΜΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡ)	41.431	69.916	79.987	46.791	39.563	3.312	0,1%
ΚΑΝΑΔΑΣ	41.569	40.410	50.898	58.493	54.574	3.014	0,0%
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	17.621	20.745	22.416	24.043	26.627	2.924	0,0%
ΔΑΝΙΑ	22.609	19.365	19.249	26.952	21.002	2.722	0,0%
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	16.105	14.582	16.619	19.876	22.999	2.444	0,0%
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	38.044	41.882	46.884	65.935	56.030	2.363	0,0%
ΣΥΡΙΑ ΑΡΑΒΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡ	5.615	3.729	5.192	8.199	7.055	2.106	0,0%
ΚΡΟΑΤΙΑ	9.322	9.146	9.483	28.453	11.741	1.888	0,0%
ΦΙΛΙΠΠΙΝΕΣ	6.137	7.043	10.124	10.128	13.534	1.830	0,0%
ΙΝΔΟΝΗΣΙΑ	6.573	7.927	10.151	13.356	19.327	1.673	0,0%
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	11.439	10.802	12.081	13.046	14.612	1.582	0,0%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	12.759	14.674	15.741	19.750	20.948	1.544	0,0%
Πηγή: Ρωσική Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Τουρισμού				[Επεξεργασία: Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ]			

1.5. Άμεσες Ξένες Επενδύσεις Ρωσικής Ομοσπονδίας

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Ρωσίας (μεθοδολογία καταγραφής ενεργητικού/παθητικού) οι **εισροές άμεσων επενδύσεων στη Ρωσική Ομοσπονδία** κατέγραψαν μείωση το 2020, στα \$8,66 δις από \$31,9 δις το 2019 (-72,8%), ενώ το **απόθεμα άμεσων επενδύσεων** στη Ρωσική Ομοσπονδία, το 2020, ανήλθε στα \$537,1 δις από \$586,9 δις το 2019 (-8,5%).

Από πλευράς κύριων κλαδικών τομέων οι οποίοι παρουσίασαν, το 2020, καθαρές εισροές επενδύσεων (εισροές μεγαλύτερες των εκροών) ήταν η εξορυκτική βιομηχανία και το χονδρικό και λιανικό εμπόριο μαζί με τις επισκευές οχημάτων. Στους υπόλοιπους κλάδους οι εκροές ήταν μεγαλύτερες των εισροών. Συνολικά το 2020, οι **ρωσικές επενδυτικές εισροές** ανήλθαν σε \$205,8 εκ. (αυξημένες κατά 10,8% έναντι του 2019) ενώ οι **ρωσικές επενδυτικές εκροές** σε \$197,1 εκ. (αυξημένες κατά 28,7% έναντι του 2019), με τις καθαρές εισροές να υπολείπονται του 2019.

Το **επενδυτικό ισοζύγιο της Ρωσικής Ομοσπονδίας** είναι πλεονασματικό, υπό την έννοια ότι η χώρα έχει δεχθεί περισσότερες επενδύσεις, σε όρους κεφαλαιακής αποτίμησης, από εκείνες που έχει αναπτύξει στο εξωτερικό. Συγκεκριμένα, στις **31.12.2020**, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ρωσικής Κεντρικής Τράπεζας, η Ρωσία είχε δεχθεί απόθεμα \$537,1 δις. ενώ είχε επενδύσει στο εξωτερικό \$470,1 δις.

Η Ρωσία είναι μέλος των οργανισμών ICSID/International Centre for Settlement of Investment Disputes, International Court of Arbitration, International Chamber of Commerce, Arbitration Institute of the Stockholm Chamber of Commerce, Multilateral Investment Guarantee Agency. Οι κύριοι οργανισμοί παροχής αρωγής για τη διενέργεια επενδύσεων είναι: National Agency for Direct investment, European Bank for Reconstruction & Development, The Federal Agency for Management of Special Economic Zones (RosOEZ). Ως τομείς της οικονομίας με υψηλή δυναμική θεωρούνται οι: μεταφορές, τηλεπικοινωνίες, αγροτικός μηχανολογικός εξοπλισμός, τεχνολογία πληροφορικής, αυτοκινητοβιομηχανία (ανταλλακτικά, εξυπηρέτηση μετά την πώληση), αεροναυπηγική, εφοδιαστική

αλυσίδα. Ειδική έγκριση απαιτείται για την υλοποίηση ξένης επένδυσης στους κλάδους των πρώτων υλών, ενέργειας, μεταφορών, τηλεπικοινωνιών και αμυντικής βιομηχανίας.

Η Ρωσία έχει πραγματοποιήσει οικονομικές μεταρρυθμίσεις τα τελευταία χρόνια, αλλά διοικητικά προβλήματα, διαφθορά και αβεβαιότητες σχετικά με τη σταθερότητα της περιοχής παραμένουν μείζονες προκλήσεις. Η Ρωσία ψήφισε νόμο που της επιτρέπει να κατασχέσει περιουσιακά στοιχεία ξένων κρατών στην επικράτειά της, ως αντίδραση στη δήμευση ρωσικής περιουσίας από ευρωπαϊκές χώρες στην υπόθεση Υγκος.

Από πλευράς επενδυτικής πολιτικής, το ομοσπονδιακό Υπ.Βιομηχανίας και Εμπορίου έχει εκπονήσει τις μορφές επενδυτικών συμβολαίων (SPIC 2.0/Special Investment Contracts) δεύτερης γενεάς, τα οποία παρέχουν φορολογικά πλεονεκτήματα και γρήγορες αποσβέσεις στα νέα επενδυτικά σχέδια.

Η χώρα κατετάγη στην 28η θέση (μεταξύ 190 χωρών) στον Οδηγό Doing Business 2020 της Παγκόσμιας Τράπεζας, κερδίζοντας τρεις (3) θέσεις σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος.

Τα κύρια πλεονεκτήματα της Ρωσίας είναι οι άφθονοι φυσικοί πόροι (πετρέλαιο, φυσικό αέριο και μέταλλα) και το διευρυμένο εργατικό δυναμικό.

1.5.1 Ροές Άμεσων Ξένων Επενδύσεων στη Ρωσία

Στον Πίνακα 9 Α, καταγράφονται οι κύριες καθαρές εισροές ΑΞΕ στη Ρωσική Ομοσπονδία (διαφαίνεται η θέση της Ελλάδας).

ΠΙΝΑΚΑΣ 9 Α Ροές Επενδύσεων προς τη Ρωσική Ομοσπονδία (Φθίνουσα Κατάταξη Έτους 2020)								
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
WORLD	69.219	22.031	6.853	32.539	28.557	8.785	31.975	8.663
CIS countries	882	476	602	522	114	197	192	76
KAZAKHSTAN	208	357	433	350	205	159	130	107
UZBEKISTAN	11	8	22	-5	-13	-10	-6	24
BELARUS	219	59	42	48	48	53	15	12
TURKMENISTAN	4	3	3	3	4	3	4	6
ARMENIA	52	38	56	31	-142	0	53	-1
MOLDOVA, REPUBLIC OF	14	12	16	1	1	1	1	-5
AZERBAIJAN	75	37	32	100	31	19	39	-9
UKRAINE	189	-54	12	23	15	10	-2	-10
KYRGYZSTAN	28	6	-18	-15	-20	-24	-18	-23
TAJIKISTAN	11	10	5	-13	-15	-15	-24	-25
Non-CIS countries	68.337	21.556	6.251	32.017	28.444	8.588	31.783	8.586
UNITED KINGDOM	18.927	120	1.112	478	2.076	2.522	4.686	9.105
SINGAPORE	-502	162	185	16.274	2.703	1.587	530	8.571
HONG KONG, S.A.R.	45	165	136	-30	573	135	2.687	2.303
NETHERLANDS	5.716	1.102	-246	165	-1.427	7.846	6.393	1.928
FRANCE	2.121	2.224	1.686	1.997	854	1.134	2.044	1.441
JERSEY	509	-717	2.122	608	832	598	-55	1.032
BERMUDA	404	1.777	2.239	2.551	1.256	843	967	1.009
BRITISH VIRGIN ISLANDS	9.379	3.123	2.374	1.010	-827	1.223	990	763
BAHAMAS	2.791	3.638	5.108	5.802	6.211	1.009	1.143	688
NORWAY	94	51	-93	34	31	44	23	554
UNITED STATES	485	708	209	402	495	376	-105	402
TURKEY	207	135	292	26	79	118	214	331
QATAR	0	0	0	0	0	-314	1.465	260

HUNGARY	736	534	-452	362	184	259	284	139
DENMARK	25	-11	49	22	32	17	6	126
PANAMA	48	9	35	19	-20	0	9	98
SPAIN	147	200	64	61	84	51	12	86
JAPAN	369	295	447	140	83	345	116	72
KOREA, REPUBLIC OF	71	130	116	83	59	110	92	72
BELIZE	-406	-54	8	10	87	19	51	71
UNITED ARAB EMIRATES	49	29	28	82	94	324	148	70
BELGIUM	755	-538	-19	35	-191	22	-45	58
CZECH REPUBLIC	36	109	54	171	73	-32	-101	55
CHINA	597	1.271	645	345	140	-13	136	31
BULGARIA	4	13	1	8	43	14	18	29
ISRAEL	83	76	12	25	-81	30	10	27
SLOVAKIA	3	-7	3	-3	-6	0	13	19
MONACO	-3	11	9	7	44	-13	0	17
MALTA	47	10	41	57	63	39	13	16
ESTONIA	47	38	32	60	8	0	-3	10
INDIA	25	6	-17	18	8	9	12	10
AUSTRALIA	2	3	-21	3	2	3	11	6
CANADA	96	-14	13	-35	-4	-37	1	5
GREECE	-2	1	0	0	0	-3	0	1
AUSTRIA	-326	841	407	1.071	-174	884	924	-39
CAYMAN ISLANDS	-79	6	-79	12	12	43	158	-203
FINLAND	216	124	-272	253	50	582	-276	-231
ITALY	118	158	56	133	30	579	260	-310
IRELAND	10.399	-531	623	-1.789	889	-3.850	3.193	-344
SWITZERLAND	1.086	2.472	203	1.842	1.511	1.690	23	-900
GERMANY	335	349	1.483	224	470	341	245	-1.477
SWEDEN	-1.203	166	122	530	20	372	-250	-2.244
CYPRUS	8.266	3.158	-7.069	-436	8.674	-10.108	7.932	-4.368
LUXEMBOURG	11.638	-693	-5.770	-939	3.378	-506	-2.814	-10.863
Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Ρωσίας [Επεξεργασία: Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ] Ποσά: εκ.δολ.ΗΠΑ								

Στον **Πίνακα 9 Β**, αποτυπώνονται οι ροές επενδύσεων προς τη Ρωσική Ομοσπονδία (ανά κλάδο) για τα έτη 2019-2020, όπου καταγράφεται μείωση των καθαρών εισροών κατά 72,9%. Οι οικονομικοί κλάδοι οι οποίοι συνεισέφεραν κατά κύριο λόγο στην κατανομή των ανωτέρω ροών ήσαν οι τομείς: εξόρυξη/λατομεία, χονδρικό/λιανικό εμπόριο, ενώ από πλευράς όγκου εισροών/εκροών ήσαν οι τομείς: εξόρυξη/λατομεία, χονδρικό/λιανικό εμπόριο, χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες, επαγγελματικές/επιστημονικές δραστηριότητες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9 Β Επενδυτικές Εισροές προς τη Ρωσική Ομοσπονδία 2018/2019 (Κατάταξη ανά Οικονομική Δραστηριότητα)							
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	2019			2020			Μεταβολή 2020/2019
	Καθαρές Ροές	Εισροές	Εκροές	Καθαρές Ροές	Εισροές	Εκροές	
ΣΥΝΟΛΑ	31.975	185.547	153.572	8.663	205.802	197.139	-72,9%
εκ των οποίων:							
ΓΕΩΡΓΙΑ, ΔΑΣΗ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑ	-23	316	338	119	388	269	
ΕΞΟΡΥΞΗ ΚΑΙ ΛΑΤΟΜΕΥΣΗ	8.446	40.761	32.315	8.209	48.910	40.702	
συμπεριλαμβανομένων:							

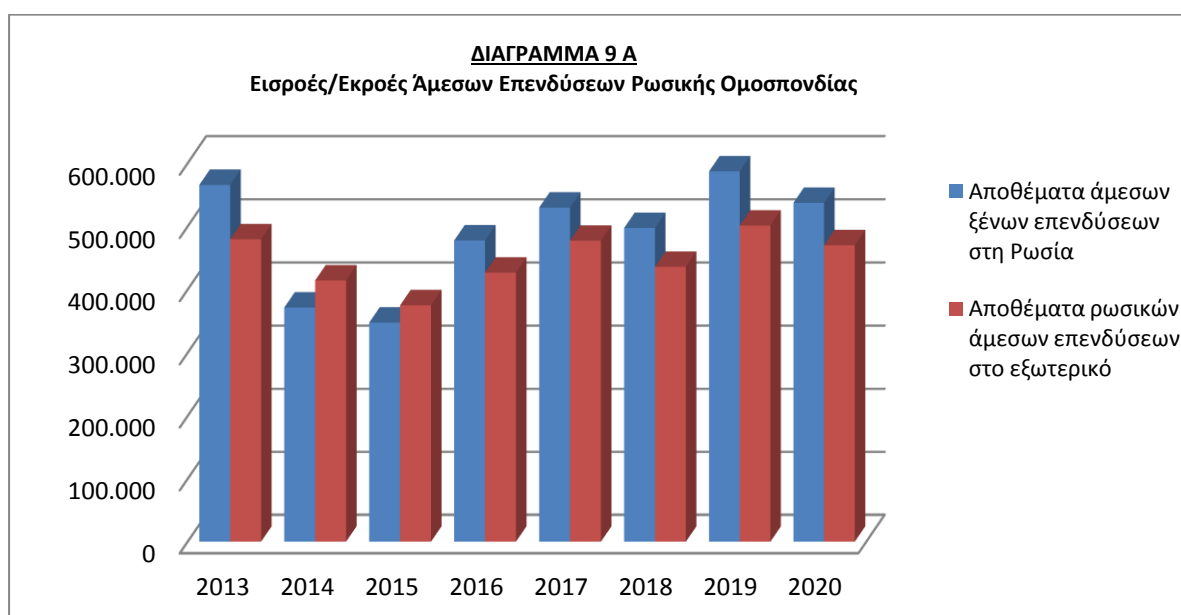
Εξόρυξη και λατομεία καυσίμων και ενεργειακών υλικών	9.169	39.361	30.192	8.935	47.797	38.861
Ορυχεία και λατομεία εκτός από καύσιμα και ενεργειακά υλικά (εξόρυξη μεταλλευμάτων, διάφορα ορυκτά και μη μεταλλικά)	-723	1.401	2.124	-727	1.114	1.840
ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΣΗ	6.608	37.378	30.770	-2.149	27.874	30.022
συμπεριλαμβανομένων:						
Προϊόντα διατροφής, ποτά και προϊόντα καπνού	-755	7.976	8.730	-475	6.408	6.883
Υφάσματα και ενδύματα	-3	28	31	9	69	60
Δέρματα και συναφή προϊόντα	0	2	1	0	2	2
Ξύλο και προϊόντα από ξύλο και φελλό, εκτός από έπιπλα κλπ	-125	468	593	-38	140	177
Χαρτί και προϊόντα χαρτιού · εκτύπωση και αναπαραγωγή εγγεγραμμένων μέσων	-131	974	1.106	-174	494	669
Κοκ και εξευγενισμένα προϊόντα πετρελαίου	778	1.223	445	456	1.189	734
Χημικά και χημικά προϊόντα; φαρμακευτικά προϊόντα και φαρμακευτικά παρασκευάσματα	201	3.643	3.442	-2.805	2.850	5.655
Προϊόντα από καουτσούκ και πλαστικά	27	724	697	-53	617	670
Άλλα μη μεταλλικά ορυκτά προϊόντα	-38	1.033	1.071	-102	920	1.022
Βασικά μέταλλα και κατασκευασμένα μεταλλικά προϊόντα	5.714	16.334	10.620	930	11.455	10.525
Μηχανήματα και εξοπλισμός π.χ.	-64	558	621	132	704	573
Υπολογιστές, ηλεκτρονικά, οπτικά προϊόντα, ηλεκτρ. εξοπλισμός	-275	1.738	2.013	-83	1.528	1.611
Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων κλπ	1.179	2.381	1.202	76	1.233	1.157
Άλλες κατασκευές; επισκευή και εγκατάσταση μηχανημάτων	99	296	197	-21	264	285
ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ, Φ.ΑΕΡΙΟ, ΑΤΜΟΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΣ	405	2.377	1.973	433	1.537	1.103
ΠΑΡΟΧΗ ΝΕΡΟΥ/ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ/ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	18	54	36	9	44	35
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ	163	1.917	1.755	192	1.147	955
ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ / ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	7.246	47.864	40.619	4.442	51.375	46.932
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ	70	4.203	4.133	11	4.303	4.291
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	107	495	388	276	440	165
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	-300	3.475	3.775	-598	4.424	5.022
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	6.604	24.018	17.414	-1.643	33.998	35.641
ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	125	3.860	3.735	-100	3.925	4.025
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	-506	13.914	14.420	-1.372	24.445	25.816
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1.756	2.394	639	251	908	657
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	0	2	2	-1	1	2
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	4	8	4	5	9	3
ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	-37	180	216	60	264	204
ΤΕΧΝΕΣ, ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ ΚΑΙ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ	10	267	256	48	326	278

ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	8	41	34	0	35	35
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ ΩΣ ΕΡΓΟΔΟΤΕΣ	0	0	0	0	0	0
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΩΧΩΡΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ	0	0	0	0	0	0
ΜΗ ΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΕΣ ΕΙΣΡΟΕΣ	1.271	2.021	750	469	1.450	981
Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Ρωσίας [Επεξεργασία: Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ] Ποσά: εκ.δολ.ΗΠΑ						

1.5.2 Αποθέματα Ξένων Επενδύσεων στη Ρωσία

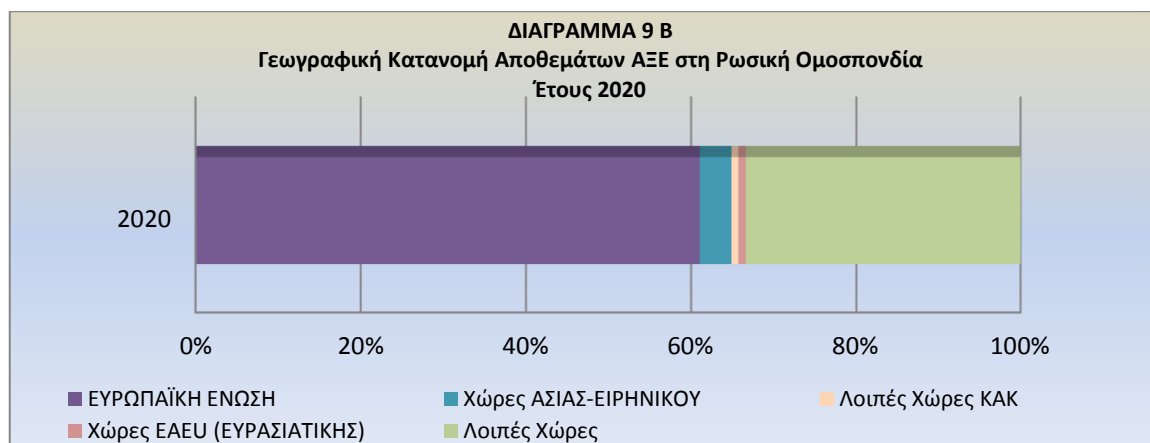
Στον **Πίνακα 9 Γ** αποτυπώνονται αποθέματα των άμεσων επενδύσεων της Ρωσίας με τον κόσμο. Παρατηρείται ότι μόλις το 2019 τα αποθέματα υπερέβησαν οριακά τα αποθέματα του έτους 2013 (έτος προ δυτικών κυρώσεων). Σε σχέση με το 2018, και τα δύο μεγέθη-αποθέματα κατέγραψαν αύξηση άνω του 15%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9 Γ Αποθέματα Άμεσων Επενδύσεων προς και από τη Ρωσική Ομοσπονδία (αναφορά στην 31η Δεκ. εκάστου έτους)										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Μεταβολή 2020/2013	Μεταβολή 2020/2019
Αποθέματα άμεσων ξένων επενδύσεων στη Ρωσία	565.654	371.491	347.690	477.670	529.644	497.366	586.994	537.118	-5,04%	-8,50%
Αποθέματα ρωσικών άμεσων επενδύσεων στο εξωτερικό	479.501	414.413	375.034	426.608	477.213	435.862	501.157	470.098	-1,96%	-6,20%
Όγκος Επενδύσεων	1.045.155	785.904	722.724	904.278	1.006.857	933.228	1.088.151	1.007.216	-3,63%	-7,44%
Επενδυτικό Ισοζύγιο	86.153	-42.922	-27.344	51.062	52.431	61.504	85.837	67.020	-22,21%	-21,92%
Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Ρωσίας [Επεξεργασία: Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ] Ποσά: εκ.δολ.ΗΠΑ										

Στον **Πίνακα 9 Δ** παρατηρούμε ότι η ΕΕ συμβάλλει κατά 61,0% (έναντι 71,5% το 2019) στα αποθέματα επενδύσεων στη Ρωσική Ομοσπονδία, ενώ μεταξύ των χωρών ΚΑΚ, οι χώρες της Ευρασιατικής κατέχουν σχεδόν το ίδιο ποσοστό με τις λοιπές χώρες ΚΑΚ (0,9%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 9 Δ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΑΞΕ ΣΤΗ ΡΩΣΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ (ανά κύρια Γεωγραφική Οικονομική Ζώνη)						
Γεωγραφική και Οικονομική Ζώνη Άμεσου Επενδυτή	2017	2018	2019	2020	Συμμετοχή στο Σύνολο (Έτος 2020)	Μεταβολή 2020/2019
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΕ ΣΤΗ ΡΩΣΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ	529.644	497.366	586.994	537.118	100,0%	-8,5%
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	385.520	343.407	411.953	327.870	61,0%	-20,4%
Χώρες ΑΣΙΑΣ-ΕΙΡΗΝΙΚΟΥ	29.625	17.361	23.990	20.594	3,8%	-14,2%
Λοιπές Χώρες ΚΑΚ	5.860	4.818	5.246	4.493	0,8%	-14,4%
Χώρες ΕΑΕΥ (ΕΥΡΑΣΙΑΤΙΚΗΣ)	5.424	4.857	5.573	4.797	0,9%	-13,9%
Λοιπές Χώρες	103.214	126.923	140.233	179.363	33,4%	27,9%
Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Ρωσίας [Επεξεργασία: Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ] Ποσά: εκ.δολ.ΗΠΑ						

Στον **Πίνακα 9 Ε** παρατίθενται τα αποθέματα επενδύσεων στη Ρωσική Ομοσπονδία ανά χώρα προέλευσης, σύμφωνα με τη Ρωσική Κεντρική Τράπεζα.

Κύριες επενδύτριες χώρες στη Ρωσία, αναλόγως ποσοστού συμμετοχής, είναι η Κύπρος (28,6%), οι Βερμούδες (8,9%), οι Κάτω Χώρες (8,7%), το Ηνωμένο Βασίλειο (7,8%), το Λουξεμβούργο (6,0%) και η Ιρλανδία (5,6%), οι Μπαχάμες (4,4%), η Γαλλία (3,6%), η Γερμανία (3,4%) και η Ελβετία 3,1%).

ΠΙΝΑΚΑΣ 9 Ε ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΣΤΗ ΡΩΣΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΝΑ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ (Φθίνουσα Κατάταξη Έτους 2020)									
Χώρα Άμεσου Επενδυτή	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Συμμετοχή στο 2020
ΣΥΝΟΛΟ ΑΞΕ ΣΤΗ ΡΩΣΙΑ	565.654	371.491	347.690	477.670	529.644	497.366	586.994	537.118	100,0%
CYPRUS	193.640	114.976	98.911	148.533	174.044	136.058	181.026	153.355	28,6%
BERMUDA	29.754	16.095	13.720	21.845	31.619	29.889	37.667	47.991	8,9%
NETHERLANDS	64.538	53.218	38.794	47.657	45.650	49.891	52.096	46.712	8,7%
UNITED KINGDOM	23.050	7.926	9.284	12.560	19.556	20.366	36.370	41.961	7,8%
LUXEMBOURG	42.929	39.390	41.147	44.728	54.153	49.457	36.602	32.250	6,0%

IRELAND	29.064	26.421	31.727	30.004	31.357	26.838	30.440	29.899	5,6%
BAHAMAS	32.040	21.059	21.373	33.576	25.843	39.106	25.981	23.618	4,4%
FRANCE	14.112	9.737	10.039	14.729	15.327	17.368	22.565	19.562	3,6%
GERMANY	19.177	13.846	13.090	17.214	18.952	17.046	21.143	18.860	3,5%
SWITZERLAND	6.834	11.628	10.141	13.055	15.040	15.567	18.929	16.491	3,1%
FINLAND	4.349	2.735	6.779	3.861	3.741	4.551	7.247	6.343	1,2%
AUSTRIA	12.207	8.050	5.550	5.378	5.997	6.032	7.079	6.329	1,2%
UNITED STATES	18.583	2.785	2.400	3.684	3.615	4.016	4.889	5.092	0,9%
ITALY	1.158	722	963	3.860	4.740	4.643	5.185	4.817	0,9%
VIRGIN ISLANDS, BRITISH	26.332	15.364	13.963	14.473	11.926	12.209	7.226	4.697	0,9%
SINGAPORE	191	531	530	14.601	16.298	4.206	5.287	4.259	0,8%
KOREA, REPUBLIC OF	1.892	1.697	1.372	2.282	1.948	2.717	3.665	3.362	0,6%
SWEDEN	16.200	3.292	2.456	3.944	5.160	4.559	5.049	3.091	0,6%
KAZAKHSTAN	1.052	779	1.063	2.410	3.176	2.900	3.520	3.040	0,6%
HONG KONG	271	417	719	711	1.149	1.168	3.170	2.673	0,5%
UKRAINE	376	223	184	3.206	3.419	2.826	3.127	2.599	0,5%
JAPAN	1.676	1.275	1.320	1.925	2.157	1.922	2.543	2.396	0,4%
CHINA	4.547	2.769	1.350	2.911	3.592	2.670	3.737	2.166	0,4%
TURKEY	759	751	762	1.422	1.422	1.285	1.664	1.994	0,4%
Unallocated by country	2.668	1.162	830	180	236	308	458	1.913	0,4%
BELGIUM	2.958	1.469	1.064	1.122	999	1.358	1.457	1.345	0,3%
BELARUS	415	374	347	1.198	1.360	1.192	1.229	1.029	0,2%
LIECHTENSTEIN	196	136	144	216	376	901	586	899	0,2%
LATVIA	451	615	713	932	901	972	983	766	0,1%
UZBEKISTAN	53	47	44	1.044	1.100	854	839	759	0,1%
DENMARK	519	591	553	828	847	753	719	726	0,1%
UNITED ARAB EMIRATES	183	189	212	180	329	378	464	682	0,1%
INDIA	146	102	68	710	760	640	723	611	0,1%
VIET NAM	353	C	C	777	701	551	623	603	0,1%
AZERBAIJAN	168	153	140	611	668	572	642	593	0,1%
ARMENIA	250	258	283	788	719	621	666	584	0,1%
POLAND	141	323	323	544	583	516	520	571	0,1%
SEYCHELLES	343	309	168	382	522	551	667	567	0,1%
HUNGARY	1.023	626	422	545	624	559	672	565	0,1%
SPAIN	300	356	312	530	652	376	589	563	0,1%
MALTA	43	77	93	112	237	236	321	529	0,1%
ISRAEL	436	195	179	508	472	427	477	436	0,1%
ESTONIA	221	190	190	472	539	512	553	413	0,1%
SAUDI ARABIA	C	--	--	1	107	90	120	108	0,0%
CANADA	176	132	154	177	183	138	140	105	0,0%
TURKMENISTAN	3	6	7	94	102	88	102	92	0,0%
GIBRALTAR	121	72	63	69	80	76	39	62	0,0%

AUSTRALIA	62	44	35	49	53	49	56	55	0,0%
ICELAND	38	C	42	50	54	30	32	32	0,0%
MONACO	2	22	30	37	85	80	64	30	0,0%
GREECE	12	89	84	170	49	45	48	29	0,0%
Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Ρωσίας [Επεξεργασία: Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ] Ποσά: εκ.δολ.ΗΠΑ									

1.5.3 Ροές Ρωσικών Επενδύσεων στο Εξωτερικό

Ο Πίνακας 9 ΣΤ, αποτυπώνει τις κύριες καθαρές εκροές ρωσικών επενδύσεων σε χώρες του εξωτερικού (διαφαίνεται η θέση της Ελλάδας). Αξιοσημείωτες είναι οι επενδυτικές ροές προς την Κύπρο (παρατηρήθηκε για πρώτη φορά) και την Ολλανδία, οι οποίες είχαν αρνητικό πρόσημο (-1,5 δις και -6,5 δις αντιστοίχως), στοιχείο που υποδηλώνει ότι είχαμε αποεπένδυση ρωσικών κεφαλαίων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9 ΣΤ Καθαρές Εκροές Ρωσικών Επενδύσεων στο Εξωτερικό (Φθίνουσα Κατάταξη Έτους 2020)								
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ΣΥΝΟΛΟ	86.507	57.082	22.085	22.314	36.757	31.377	21.923	5.298
Χώρες της ΚΑΚ	2.229	882	2.415	1.815	1.207	1.482	1.252	778
εκ των οποίων:								
ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ	863	609	736	629	494	646	588	474
ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ	-12	17	10	-114	-77	-50	96	107
ΟΥΚΡΑΝΙΑ	496	-493	595	822	-92	213	240	94
ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ	671	657	643	476	727	366	187	64
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΚΥΡΓΥΖΗΣ	11	43	159	125	150	52	33	39
ΑΖΕΡΜΠΑΪΖΑΝ	37	-33	1	-43	4	149	13	22
ΤΑΪΖΙΚΙΣΤΑΝ	-42	-11	-1	-24	15	6	52	12
ΜΟΛΔΟΒΑ, ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ	43	-212	-14	-12	-15	10	0	1
ΤΟΥΡΚΜΕΝΙΣΤΑΝ	23	33	130	13	-34	0	0	0
ΑΡΜΕΝΙΑ	94	272	156	-58	34	91	42	-35
Χώρες εκτός ΚΑΚ	84.277	56.201	19.670	20.500	35.549	29.895	20.671	4.520
εκ των οποίων:								
ΕΛΒΕΤΙΑ	1.358	6.927	203	1.433	2.281	794	-2.152	2.712
ΦΑΝΕΛΑ	-16	-261	1.258	-112	865	752	1.196	2.293
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	1.334	1.016	738	393	724	1.078	1.420	2.053
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	1.294	1.935	-439	755	192	2.626	2.454	1.967
ΙΡΛΑΝΔΙΑ	264	91	479	1.139	634	2.032	832	1.158
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	1.314	639	786	-1.633	1.857	2.000	727	597
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	91	146	1.454	104	-7	228	-189	274
SEYCHELLES	41	18	4	2	-6	-315	21	257
ΤΟΥΡΚΙΑ	1.447	1.183	1.475	1.184	557	534	-2.107	188
ΝΗΣΙΑ ΚΑΪΜΑΝ	507	789	934	-301	-1.197	180	-36	169
ΑΥΣΤΡΙΑ	5.265	1.135	746	258	6.739	221	369	168
Σιγκαπούρη	304	817	383	888	6.136	1.566	1.923	146
ΙΤΑΛΙΑ	538	587	117	165	297	31	136	139
ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ	244	1.095	22	86	-972	1	-4	138

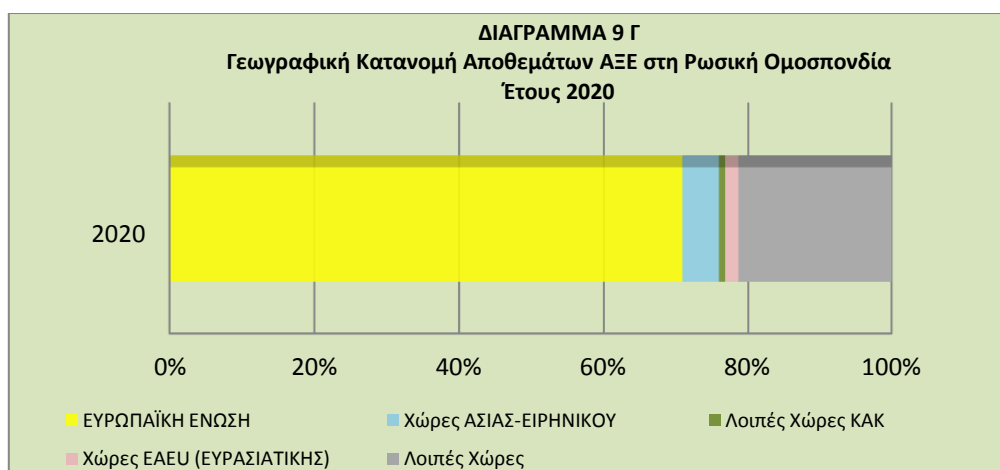
ΗΝΩΜΕΝΑ ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΜΙΡΑΤΑ	169	165	48	66	99	-4	98	132
ΜΕΞΙΚΟ	1	2	6	17	1	1	2	127
Μπαχάμες	560	756	1.054	1.205	1.300	1.258	223	116
ΓΑΛΛΙΑ	449	523	74	121	310	-65	263	112
ΣΟΥΗΔΙΑ	-720	57	-1	34	-14	29	150	103
ΙΣΠΑΝΙΑ	1.356	1.879	152	125	130	136	131	89
ΔΑΝΙΑ	752	0	401	307	-181	-68	-189	68
ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ	173	187	31	37	40	51	71	63
ΠΑΝΑΜΑΣ	4	11	-9	-16	-27	-38	-32	50
ΓΕΩΡΓΙΑ	33	93	-131	27	66	48	62	47
ΤΑΪΛΑΝΔΗ	132	163	68	55	61	57	69	45
ΜΟΝΑΚΟ	281	492	120	-6	13	145	60	45
ΕΣΘΟΝΙΑ	120	149	63	-5	12	68	39	43
ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	340	277	24	43	-96	96	45	41
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	32	28	12	5	31	4	25	32
Γκάνα	0	0	0	0	0	0	7	27
ΚΡΟΑΤΙΑ	71	111	19	23	25	43	27	25
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	39	26	187	9	-29	-3	-24	23
ΡΟΥΜΑΝΙΑ	-101	-1	1	0	-4	2	84	22
ΒΡΑΖΙΛΙΑ	1	1	32	7	120	168	93	18
ΒΙΕΤΝΑΜ	16	55	177	148	103	18	8	18
ΕΛΛΑΔΑ	98	185	12	15	30	18	39	16
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	554	308	48	41	37	314	22	16
ΛΙΒΑΝΟΣ	0	-1	0	-1	-1	5	2	15
ΝΗΣΟΙ ΜΑΡΣΑΛ	0	0	0	-2	134	5	-372	9
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	155	67	12	13	17	30	11	8
ΙΝΔΙΑ	1	-207	6	18	15	2	16	7
ΙΣΡΑΗΛ	158	158	16	14	12	-4	16	7
ΑΒΚΑΖΙΑ	6	58	3	4	11	13	9	7
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	45	103	3	9	7	2	9	6
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	122	148	2	8	0	9	10	3
ΚΙΝΑ	14	54	11	6	33	35	43	2
ΤΑΝΖΑΝΙΑ	0	0	0	0	0	0	2	2
ΔΟΜΙΚΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	6	7	2	1	1	1	3	2
ΑΓΙΕΣ ΕΙΔΗ ΚΑΙ ΝΕΒΙΣ	-3.612	2	61	7	2	5	1	2
ΚΑΝΑΔΑΣ	177	-34	41	264	-30	-118	-113	1
ΒΕΛΓΙΟ	-450	302	32	-44	61	310	138	-74
ΒΕΡΜΟΥΔΑ	571	2.997	-261	480	279	-39	-561	-122
ΒΡΕΤΑΝΙΚΑ ΝΗΣΙΑ ΒΙΡΓΙΝΟΥ	62.223	718	3.301	1.795	1.401	885	665	-124
ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ	739	1.654	819	873	126	653	-577	-677
ΚΥΠΡΟΣ	7.671	23.546	4.249	9.827	21.241	10.681	14.344	-1.492
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	-3.022	2.132	461	841	-8.188	3.025	-189	-6.468
Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Ρωσίας [Επεξεργασία: Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ] Ποσά: εκ.δολ.ΗΠΑ								

1.5.4 Αποθέματα Ρωσικών Άμεσων Επενδύσεων στο Εξωτερικό

Στον **Πίνακα 9 Ζ** παραθέτουμε την κατάσταση των άμεσων ρωσικών επενδύσεων στο εξωτερικό, σύμφωνα με τη μέθοδο ενεργητικού-παθητικού (Κεντρική Τράπεζα Ρωσίας). Συγκρατείται η σημαντική συμβολή των **χωρών της ΕΕ**, η οποία έχει απορροφήσει το 70,8% των ρωσικών

επενδύσεων (έναντι 76,2% το 2019). Μεταξύ των χωρών της ΕΕ, το μεγαλύτερο μερίδιο των ρωσικών αποθεμάτων επενδύσεων έχουν απορροφήσει η Κύπρος (43,4%) και η Ολλανδία (9,1%). Μεταξύ των **χωρών ΚΑΚ**, οι χώρες της Ευρασιατικής έχουν αποδεχθεί σχεδόν το διπλάσιο ποσοστό έναντι των λοιπών χωρών ΚΑΚ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9 Ζ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΑΞΕ ΣΤΗ ΡΩΣΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ (ανά κύρια Γεωγραφική Οικονομική Ζώνη)						
Γεωγραφική και Οικονομική Ζώνη Άμεσου Επενδυτή	2017	2018	2019	2020	Συμμετοχή στο 2020	Μεταβολή 2020/2019
ΣΥΝΟΛΟ	477.213	435.862	501.157	470.098	100,0%	-6,2%
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ	341.902	330.405	381.969	332.941	70,8%	-12,8%
Χώρες ΑΣΙΑΣ-ΕΙΡΗΝΙΚΟΥ	16.038	17.575	24.590	23.780	5,1%	-3,3%
Λοιπές Χώρες ΚΑΚ	4.486	4.088	4.542	4.106	0,9%	-9,6%
Χώρες ΕΑΕΥ (ΕΥΡΑΣΙΑΤΙΚΗΣ)	9.422	8.732	9.583	8.674	1,8%	-9,5%
Λοιπές Χώρες	105.365	75.062	80.472	100.597	21,4%	25,0%
Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Ρωσίας [Επεξεργασία: Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ] Ποσά: εκ.δολ.ΗΠΑ						

Στον **Πίνακα 9 Η**, διαφαίνονται τα μερίδια εκάστης χώρας προορισμού των ρωσικών άμεσων επενδύσεων, έτους 2020, με την Κύπρο να καταλαμβάνει την πρώτη θέση (42,6%) και με τις Ολλανδία (7,2%), Αυστρία (6,3%), ΗΒ (5,3%), Ελβετία (4,7%), Λουξεμβούργο (4,2%), Σιγκαπούρη (2,3%), Ιρλανδία και Γερμανία (από 2,2%) να ακολουθούν. Οι ΗΠΑ κατετάγησαν στην 10^η θέση (1,6%). Η Ελλάδα έχει υποδεχθεί το 0,1% του συνόλου των ρωσικών άμεσων επενδύσεων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9 Η Αποθέματα Ανά Κύρια Χώρα Ρωσικών Άμεσων Επενδύσεων στο Εξωτερικό (Φθίνουσα Κατάταξη Έτους 2020)									
Country of direct investment	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Συμμετοχή 2020
ΣΥΝΟΛΟ	479.501	414.413	375.034	426.608	477.213	435.862	501.157	470.098	100,0%
ΚΥΠΡΟΣ	163.066	125.706	112.366	150.286	186.723	177.724	217.509	200.435	42,6%
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	60.601	66.228	61.892	60.247	53.461	49.950	45.693	33.839	7,2%
ΑΥΣΤΡΙΑ	25.891	37.230	22.561	22.128	31.358	27.138	26.909	29.702	6,3%
ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	9.192	8.809	8.308	9.554	9.984	11.812	22.579	25.126	5,3%
ΕΛΒΕΤΙΑ	12.890	18.160	17.590	19.602	22.372	22.298	20.679	21.923	4,7%
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	11.352	14.848	14.672	12.738	15.803	17.783	20.816	19.572	4,2%
Σιγκαπούρη	2.359	439	443	856	2.848	3.732	11.332	10.923	2,3%

ΙΡΛΑΝΔΙΑ	2.732	2.700	3.320	5.466	6.015	8.504	10.102	10.577	2,2%
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	9.886	9.709	9.427	8.144	9.253	8.758	9.507	10.310	2,2%
ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ	21.547	7.675	7.221	8.346	7.337	8.175	7.830	7.362	1,6%
Μπαχάμες	6.492	4.284	4.276	6.761	5.245	8.881	5.998	6.710	1,4%
ΤΟΥΡΚΙΑ	5.279	7.212	7.136	8.903	9.492	8.233	6.029	6.473	1,4%
ΙΣΠΑΝΙΑ	4.783	6.285	6.294	6.329	6.403	6.463	6.463	6.399	1,4%
ΛΕΥΚΟΡΩΣΙΑ	4.114	3.217	3.572	3.834	4.694	3.979	4.429	3.883	0,8%
ΚΑΖΑΚΣΤΑΝ	2.799	2.835	2.710	3.040	3.253	3.341	3.684	3.484	0,7%
ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	1.382	1.161	2.481	2.927	3.070	2.982	2.701	3.334	0,7%
ΓΑΛΛΙΑ	3.666	3.462	2.890	2.880	3.203	3.052	3.300	3.275	0,7%
ΝΗΣΙΑ ΒΡΕΤ.ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	81.818	45.526	38.388	41.265	43.729	13.130	7.239	3.254	0,7%
ΟΥΚΡΑΝΙΑ	5.971	1.974	1.876	3.426	3.659	3.106	3.479	3.016	0,6%
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ	2.863	3.143	3.248	3.257	3.342	3.118	2.934	2.940	0,6%
ΙΤΑΛΙΑ	2.063	2.428	2.347	2.482	2.833	2.790	2.859	2.782	0,6%
ΤΣΕΧΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	1.844	1.968	1.896	1.894	1.930	1.953	2.088	2.057	0,4%
ΛΕΤΟΝΙΑ	3.046	1.881	1.931	2.010	2.138	2.242	2.214	1.994	0,4%
ΣΕΡΒΙΑ	1.786	1.548	1.197	1.370	1.567	1.548	2.197	1.949	0,4%
ΜΟΝΑΚΟ	876	1.294	1.391	1.364	1.378	1.498	1.531	1.552	0,3%
ΚΑΝΑΔΑΣ	1.706	1.599	1.517	1.800	1.798	1.708	1.563	1.501	0,3%
ΗΑΕ	673	794	831	882	970	973	1.024	1.482	0,3%
ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙΟ	1.226	1.329	1.328	1.342	1.376	1.406	1.427	1.336	0,3%
ΔΑΝΙΑ	1.330	1.103	1.321	1.671	1.684	1.431	1.343	1.174	0,2%
ΑΡΜΕΝΙΑ	1.400	1.326	1.409	1.394	1.396	1.310	1.251	1.084	0,2%
ΝΗΣΙΑ ΚΑΪΜΑΝ	686	1.466	2.265	1.987	844	924	984	1.023	0,2%
ΒΕΡΜΟΥΔΕΣ	3.287	2.583	1.403	2.018	2.572	1.816	1.119	907	0,2%
ΤΑΪΛΑΝΔΗ	279	419	480	529	582	645	689	716	0,2%
ΕΛΛΑΔΑ	571	661	631	685	735	671	664	652	0,1%
ΒΕΛΓΙΟ	273	588	494	454	547	703	847	645	0,1%
ΒΟΣΝΙΑ ΚΑΙ ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ	875	938	576	616	665	670	878	642	0,1%
ΛΙΧΤΕΝΣΤΑΙΝ	42	58	68	77	196	392	132	626	0,1%
ΠΟΛΩΝΙΑ	627	510	563	578	782	594	598	622	0,1%
ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ	194	1.277	1.293	1.389	488	471	468	566	0,1%
ΙΣΡΑΗΛ	471	595	590	605	594	614	582	558	0,1%
ΚΡΟΑΤΙΑ	398	394	385	390	533	530	527	479	0,1%
ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	431	526	514	517	505	461	436	431	0,1%
ΝΟΡΒΗΓΙΑ	208	320	471	530	507	446	442	428	0,1%
ΕΣΘΟΝΙΑ	400	459	490	464	462	501	528	395	0,1%
ΤΑΪΖΙΚΙΣΤΑΝ	601	622	526	443	371	370	410	393	0,1%
ΣΟΥΗΔΙΑ	97	133	161	225	211	200	230	372	0,1%
ΓΕΩΡΓΙΑ	454	483	302	350	402	365	389	352	0,1%
ΣΕΪΧΕΛΛΕΣ	148	79	-156	-105	70	61	68	319	0,1%
ΚΙΝΑ	186	189	159	218	255	264	284	297	0,1%
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	1.406	312	301	307	320	328	349	283	0,1%
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	237	280	230	264	275	296	281	279	0,1%
ΜΟΛΔΑΒΙΑ	495	247	236	235	183	263	249	248	0,1%
ΑΖΕΡΜΠΑΪΖΑΝ	157	69	31	32	96	246	244	242	0,1%
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	134	225	223	229	234	239	236	235	0,1%
ΟΥΖΜΠΕΚΙΣΤΑΝ	270	484	396	233	132	65	127	172	0,0%
ΝΕΑ ΖΗΛΑΝΔΙΑ	81	116	115	114	112	111	105	104	0,0%
ΜΑΛΤΑ	76	98	97	99	129	126	124	100	0,0%
ΙΝΔΙΑ	-537	59	38	107	147	123	104	95	0,0%
Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Ρωσίας				[Επεξεργασία: Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ]				Ποσά: εκ.δολ.ΗΠΑ	

1.6. Οικονομικές Προβλέψεις Έτους 2021

Η πανδημία ανέστρεψε τα σκληρά κέρδη στη μείωση της φτώχειας στον κόσμο, με την πανδημία που αναμένεται να ωθήσει πάνω από 100 εκατομμύρια ανθρώπους στην ακραία φτώχεια μέχρι το τέλος του 2021. Το COVID-19 έχει μακροπρόθεσμες επιδράσεις στην αύξηση της παραγωγικότητας και του δυναμικού παραγωγή, καθώς η διάβρωση της εμπιστοσύνης των επιχειρήσεων αποδυναμώνει περαιτέρω τις επενδύσεις και καθώς η συσσώρευση ανθρώπινου

κεφαλαίου επιβραδύνεται λόγω της επιδείνωσης της υγείας, της επέκτασης του σχολείου και της παρατεταμένης ανεργίας.

Σχεδόν όλες οι τιμές των εμπορευμάτων αυξήθηκαν το πρώτο τρίμηνο 2021, συνεχίζοντας τη σημαντική ανάκαμψη από τα μέσα του 2020. Η μεγαλύτερη αύξηση αφορούσε τα ενεργειακά προϊόντα, η οποία ήταν ιδιαίτερα σημαντική για τις εξαγωγές ενέργειας της Ρωσίας.

Η οικονομική δραστηριότητα στους δύο μεγαλύτερους εμπορικούς εταίρους της Ρωσίας - τη ζώνη του ευρώ και την Κίνα - παρουσιάζει διαφορετικές διαδρομές. Η δραστηριότητα της ζώνης του ευρώ παραμένει ευάλωτη στις αναδύσεις του COVID-19, ενώ η Κίνα, ο δεύτερος μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της Ρωσίας, εξακολουθεί να βιώνει κυκλική ανάκαμψη.

Τα δημοσιονομικά αποτελέσματα της Ρωσίας επιδεινώθηκαν το 2020, αλλά βελτιώθηκαν το πρώτο τρίμηνο του 2021.

Ο ρωσικός τραπεζικός τομέας έχει δείξει σημάδια ανθεκτικότητας, αλλά οι μεσοπρόθεσμες επιπτώσεις παραμένουν εμφανείς. Η αύξηση της πίστωσης έχει συνδυαστεί με μια αργή οικονομική ανάκαμψη παρά τα δημόσια προγράμματα στήριξης πιστώσεων.

Η απασχόληση στη Ρωσία εξακολουθεί να είναι κάτω από τα επίπεδα προ πανδημίας, ωστόσο η αγορά εργασίας άρχισε να παρουσιάζει κάποια σημάδια βελτίωσης έως το τέλος του 2020.

Οι μέσοι πραγματικοί μισθοί της Ρωσίας αυξήθηκαν κατά 1,7% μεταξύ 2019 και 2020, αλλά κάλυψαν σημαντικές διαφορές μεταξύ των οικονομικών δραστηριοτήτων: τομείς που υπέστησαν τις μεγαλύτερες απώλειες απασχόλησης είχαν επίσης τις μεγαλύτερες απώλειες πραγματικών μισθών. Οι πραγματικοί μισθοί αυξήθηκαν στη γεωργία, τις τηλεπικοινωνίες και τις υπηρεσίες υγείας, αλλά μειώθηκαν στις υπηρεσίες φιλοξενίας, στις κατασκευές, στον πολιτισμό / αθλητικές / ψυχαγωγικές δραστηριότητες και στο εμπόριο.

Οι αυξήσεις των πραγματικών μισθών δεν αντισταθμίζουν τη μείωση του κατά κεφαλήν διαθέσιμου εισοδήματος, η οποία κατά τα τελευταία τρία τρίμηνα του 2020 ήταν χαμηλότερη κατά 7,9%, 5,3% και 1,7%, αντίστοιχα, σε σύγκριση με τις ίδιες περιόδους του προηγούμενου έτους.

Αν και η κρίση Covid-19 εξακολουθεί να επηρεάζει τους οικονομικούς δείκτες των ρωσικών περιφερειών σε ποικίλα επίπεδα, οι περισσότερες περιοχές επλήγησαν από την αρνητική ανάπτυξη της βιομηχανικής παραγωγής και του λιανικού εμπορίου το 2020. Η κατάσταση του χρέους στις περιοχές επιδεινώθηκε: η κρίση είχε ως αποτέλεσμα προϋπολογισμό έλλειμμα σε 57 περιφέρειες (σε σύγκριση με 34 το 2019).

Η παγκόσμια αύξηση του ΑΕΠ προβλέπεται να ανακάμψει στο 4% το 2021 και σε μέτρια στο 3,8 το 2022. Ωστόσο, η πανδημία COVID-19 συνεχίζει να διαταράσσει τη δραστηριότητα σε όλο τον κόσμο, προκαλώντας μεγάλη αβεβαιότητα γύρω από τις προβλέψεις του ΑΕΠ. Το **ρωσικό ΑΕΠ** προβλέπεται να αυξηθεί κατά 3,8% το 2021 (αναθεωρημένα στοιχεία ομοσπονδιακού Υπ.Οικ.Ανάπτυξης) και κατά 3,2% και 2,3% το 2022 και το 2023 αντίστοιχα. Αυτό το σενάριο προϋποθέτει σταδιακή μείωση των κρουσμάτων COVID-19. Η παγκόσμια οικονομική ανάκαμψη, οι υψηλότερες τιμές του πετρελαίου και οι ήπιες εγχώριες νομισματικές συνθήκες το 2021 αναμένεται να υποστηρίξουν την ανάκαμψη που θα οδηγηθεί από την κατανάλωση των νοικοκυριών και τις δημόσιες επενδύσεις. Οι συνθήκες αυτές προβλέπεται ότι θα ενισχύσουν οριακά το εγχώριο νόμισμα.

Οι μακροπρόθεσμες οικονομικές προοπτικές της Ρωσίας θα εξαρτηθούν από την ενίσχυση της δυναμικής ανάπτυξης μέσω της προώθησης της οικονομικής διαφοροποίησης, της εξισορρόπησης του ανταγωνισμού για τον ιδιωτικό τομέα, της βελτίωσης της διακυβέρνησης των κρατικών επιχειρήσεων (SOE) για να καταστήσουν τις υπάρχουσες πιο αποτελεσματικές και ανταγωνιστικές και καλύτερη ενσωμάτωση στην παγκόσμια αλυσίδες αξίας. Η πράσινη μετάβαση θα μπορούσε να δημιουργήσει σημαντικές προκλήσεις διεθνών συνεργασιών για τη ρωσική οικονομία.

1.7. Σχέσεις της Ρωσικής Ομοσπονδίας με Διεθνείς Οργανισμούς ή Σχήματα

1.7.1. Ρωσική Ομοσπονδία – ΠΟΕ

Το 2012, μετά από 16 χρόνια διαπραγματεύσεων, η Ρωσία έγινε πλήρες μέλος του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ). Στο πλαίσιο αυτό, το ανώτατο δασμολογικό κατώφλι κατά μέσο όρο για τη Ρωσική Ομοσπονδία είναι 7,8%, σε σύγκριση με το μέσο όρο του 10% το 2011 για όλα τα προϊόντα. Ειδικότερα, το μέσο ανώτατο όριο των δασμών για τα γεωργικά προϊόντα είναι 10,8%, σημαντικά χαμηλότερο από το μέσο όρο του 13,2% κατά την ημερομηνία ένταξης της Ρωσίας στον οργανισμό, ενώ το μέσο ανώτατο όριο για τα βιομηχανικά προϊόντα είναι 7,3%, έναντι 9,5% κατά την ημερομηνία προσχώρησης.

1.7.2. Ρωσική Ομοσπονδία – Κοινοπολιτεία Ανεξαρτήτων Κρατών

Η Κοινοπολιτεία Ανεξάρτητων Κρατών (ΚΑΚ) ιδρύθηκε το 1991 ως περιφερειακή οργάνωση με έδρα το Μινσκ με 9 μέλη τις πρώην Σοβιετικές Δημοκρατίες, Αρμενία, Αζερμπαϊτζάν, Λευκορωσία, Καζακστάν, Κιργιζία, Μολδαβία, Ρωσία, Τατζικιστάν, Ουζμπεκιστάν και Ουκρανία, με στόχο την δημιουργία ενός κοινού οικονομικού χώρου με ελεύθερη κυκλοφορία προϊόντων, υπηρεσιών, εργασίας, κεφαλαίο, την ανάπτυξη νομισματικής, φορολογικής, τελωνειακής, εξωτερικής οικονομικής και συντονισμένης τιμολογιακής πολιτικής, την ενοποίηση μεθόδων ρύθμισης της οικονομικής δραστηριότητας και την δημιουργία ευνοϊκών συνθηκών για την ταχύτερη οικονομική μεγέθυνση.

Το 2011, 8 χώρες της ΚΑΚ (Αρμενία, Λευκορωσία, Καζακστάν, Κιργιζία, Μολδαβία, Ρωσία, Τατζικιστάν και Ουκρανία) συμφώνησαν τη δημιουργία της ζώνης ελευθέρων συναλλαγών με εξάλειψη δασμών σε ορισμένα προϊόντα. Επίσης στη ζώνη καθορίζονται βασικές αρχές διακανονισμού και νομισματικού ελέγχου στην ΚΑΚ. Ουσιαστικά, πρόκειται για ένα σύστημα συλλογικής οικονομικής προστασίας των εθνικών επιχειρήσεων που έχουν χαμηλή ανταγωνιστικότητα και παράλληλα αξιοποίηση μιας ενιαίας αγοράς 140 εκ. καταναλωτών περίπου.

Επιπλέον η πολιτική αυτή αποσκοπεί στην αποκατάσταση και διατήρηση των οικονομικών σχέσεων μεταξύ των πρώην Σοβιετικών δημοκρατιών, που χάθηκαν εν μέρει τη δεκαετία του 1990 μετά την κατάρρευση του ενιαίου κράτους. Σύμφωνα με μελέτες χωρίς συνεργατικούς δεσμούς με τις άλλες χώρες της ΚΑΚ, ακόμη και η Ρωσία, το πιο αυτόνομο μέλος των πρώην σοβιετικών δημοκρατιών, είναι σε θέση να παράγει μόνο το 65% με 70% των αγαθών ενώ το ποσοστό αυτό μειώνεται για τις άλλες χώρες φθάνοντας και το 5%.

1.7.3. Ρωσική Ομοσπονδία – Ευρασιατική Οικονομική Ένωση¹

Από το 2015, μεταξύ Ρωσίας, Λευκορωσίας, Καζακστάν, Αρμενίας και (από τον Αύγουστο του 2015) Κιργιζίας λειτουργεί η Ευρασιατική Οικονομική Ένωση (ΕΟΕ). Η ΕΟΕ αποτελεί συνέχεια της Τελωνειακής Ένωσης Ρωσίας, Λευκορωσίας και Καζακστάν, η οποία ιδρύθηκε το 2010. Τα κράτη μέλη έχουν υιοθετήσει κοινή ονοματολογία για τα αγαθά, το Εναρμονισμένο Σύστημα της ΕΟΕ (με βάση το Διεθνές Εναρμονισμένο Σύστημα), και κοινό δασμολόγιο για τα εμπορεύματα που εισάγονται από τρίτες χώρες.

Τα μέλη της ΕΟΕ υιοθέτησαν επίσης νέο τελωνειακό κώδικα, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ από 1^η Ιανουαρίου 2018. Αυτό κατέστη δυνατό μετά από την κύρωση της σχετικής Συμφωνίας της 11.04.2017 από όλα τα κ-μ της ΕΟΕ εντός του 2017. Επίσης από 01.01.2018 δεν ισχύει πλέον η παλαιότερη Συνθήκη για τον Τελωνειακό Κώδικα της Τελωνειακής Ένωσης Λευκορωσίας, Καζακστάν και Ρωσίας της 27.11.2009.

¹ www.eaeunion.org

Η Ένωση διοικείται από : α) Το Ανώτατο Οικονομικό Συμβούλιο της Ευρασίας συγκροτούμενο από τους προέδρους των κρατών μελών, β) το Διακυβερνητικό Οικονομικό Συμβούλιο με μέλη τους Πρωθυπουργούς των κρατών μελών, γ) την Οικονομική Επιτροπή της Ευρασίας (EEC) με εκτελεστική εξουσία (<http://www.eurasiancommission.org/en/Pages/default.aspx>) , και δ) το Δικαστήριο.

1.7.4. Ρωσική Ομοσπονδία – Ευρωπαϊκή Ένωση

Το θεσμικό πλαίσιο των εξωτερικών σχέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Ρωσία, στηρίζεται στη «Συμφωνία εταιρικής σχέσης και συνεργασίας ΕΕ-Ρωσίας» που τέθηκε σε ισχύ το 1997 και από το 2007 ανανεώνεται κάθε χρόνο. Η συμφωνία αυτή ρυθμίζει τις πολιτικές, οικονομικές και πολιτιστικές σχέσεις μεταξύ των μερών, στοχεύει στην προώθηση του εμπορίου και των επενδύσεων και παρέχει ένα ειδικό νομικό πλαίσιο για την διευθέτηση άλλων ζητημάτων. Η Ε.Ε είναι ο κύριος εμπορικός και επενδυτικός εταίρος της Ρωσίας ενώ η Ρωσία είναι ο τρίτος βασικός εταίρος της Ε.Ε.

Μετά τα γεγονότα στην Ουκρανία και την προσάρτηση της Κριμαίας το 2014, οι ΗΠΑ επέβαλαν κυρώσεις (οικονομικές, σε νομικές ρωσικές οντότητες -δημόσιες και ιδιωτικές- και σε φυσικά πρόσωπα) και εν συνεχεία η ΕΕ επέβαλε ανάλογες κυρώσεις στη Ρωσία, οι οποίες βάσει τελευταίων αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ισχύουν ακόμη.

Ως αντίδραση η Ρωσία επέβαλε αντίμετρα τα οποία έπληξαν τις εξαγωγές της ΕΕ ιδίως των νωπών φρούτων και λαχανικών, των ιχθυερών, των γαλακτοκομικών. Η χώρα μας επλήγη από τους περιορισμούς αυτούς και από το 2014 μέχρι σήμερα απώλεσε το 50% των εξαγωγών της. Παράλληλα η Ρωσία άρχισε να υλοποιεί μια πολιτική, υποκατάστασης των εισαγωγών της, επιβολής υποχρεωτικής χρήσης εγχωρίων υλών, περιορισμούς όσον αφορά τη συμμετοχή ξένων προμηθετών στις δημόσιες προμήθειες.

Η εξελίξεις αυτές οδήγησαν στην επικράτηση απόψεων ότι η ΕΕ λειτουργεί έναντι της Ρωσίας περισσότερο ως αντίπαλος παρά ως εταίρος με αποτέλεσμα πολιτικές επιλογές για ενίσχυση του ευρασιατικού προσανατολισμού της.

Πάντως, η ΕΕ παραμένει κύριος εμπορικός εταίρος της Ρωσίας, το δε 2019 ο διμερής όγκος εμπορίου ανήλθε σε 277,8 δις \$ ΗΠΑ (41,8 % του ρωσικού εξωτερικού εμπορίου).

Παράλληλα, η ΕΕ είναι ο κύριος ξένος επενδυτής στη Ρωσία. Σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ρωσίας το απόθεμα των επενδύσεων προέλευσης ΕΕ στη Ρωσία το 2019 ανήλθε σε \$ 411,9 δις.

1.7.5. Ρωσική Ομοσπονδία – BRICS²

Η Ρωσία είναι ο εμπνευστής της δημιουργίας της άτυπης ομάδας των κυριότερων παγκοσμίως ανερχόμενων οικονομιών BRICS (Βραζιλία, Ινδία, Κίνα και Ν. Αφρική). Οι βασικοί τομείς συνεργασίας της ομάδας περιλαμβάνουν την οικονομία, την υγεία, την επιστήμη και την καινοτομία την ασφάλεια και την επιχειρηματικότητα. Ετησίως πραγματοποιείται διάσκεψη κορυφής της ομάδας στο περιθώριο των διασκέψεων κορυφής G20, καθώς και συναντήσεις Υπουργών Οικονομικών και επικεφαλής κεντρικών τραπεζών στο περιθώριο συναντήσεων Παγκόσμιας Τράπεζας, Διεθνούς νομισματικού Ταμείου και Υπουργών Οικονομικών G20, Υπουργών Εξωτερικών στο περιθώριο της Γ.Σ. των Η.Ε., Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης, αλλά και αξιωματούχων σε σειρά θεμάτων και τομέων. Η προεδρία της ομάδας αναλαμβάνεται από κάθε κράτος μέλος κατ' έτος. Η Ρωσία προεδρεύει αυτής το 2020.

1.7.6. Ρωσική Ομοσπονδία – Οργανισμός Συνεργασίας Σαγκάης³

Η Ρωσία είναι ιδρυτικό μέλος του διεθνούς Οργανισμού Συνεργασίας Σαγκάης για την προώθηση της κατανόησης και συνεργασίας τόσο μεταξύ των μελών του (Ινδία, Καζακστάν, Κίνα, Κιργιζία,

² <https://eng.brics-russia2020.ru/>

³ <http://eng.sectsco.org/>

Ουζμπεκιστάν, Πακιστάν, Τατζικιστάν και ως παρατηρητές Αφγανιστάν, Ιράν, Λευκορωσία, Μογγολία), όσο και σε διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς. Ο Οργανισμός διαθέτει επίσης δομή μόνιμου διαλόγου με Αζερμπαϊτζάν, Αρμενία, Καμπότζη, Νεπάλ, Τουρκία και Σρι Λάνκα.

1.7.7. Ρωσική Ομοσπονδία – Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας Ασίας-Ειρηνικού/APEC⁴

Η Ρωσία προσχώρησε στον περιφερειακό διεθνή Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας Ασίας-Ειρηνικού το 1998. Τα 21 μέλη του Οργανισμού συνεργάζονται για την προώθηση του ελεύθερου εμπορίου στην περιοχή της Ασίας-Ειρηνικού δημιουργώντας μια αγορά 2,9 δις καταναλωτών.

1.7.8. Λοιπά Διεθνή Fora και Οργανισμοί

Η Ρωσία συμμετέχει επίσης στα ακόλουθα διεθνή φόρα : Αρκτικό Συμβούλιο, Ένωση χωρών ΝΑ Ασίας, Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών, Οργανισμός Παρευξείνειας Συνεργασίας, Συμβούλιο χωρών Βαλτικής Θάλασσας, CERN, EBRD, FAO, G-20, IAEA, IBRD, ICAO, ICC (national committees), ILO, IMF, ITU, MIGA, OSCE, UN, UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, WHO, WIPO.

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΡΩΣΙΑΣ

2.1. Διμερείς Εμπορικές Σχέσεις

Οι ελληνικές εξαγωγές έτους 2020 μειώθηκαν κατά 60,3% σε σχέση με το 2013 (έτος προ των δυτικών κυρώσεων και των ρωσικών αντίμετρων), ενώ **οι ελληνικές εισαγωγές από τη Ρωσία** μειώθηκαν κατά 55,7%. (**Πίνακας 10**)

Συγκεκριμένα, το 2020 οι ελληνικές εξαγωγές προϊόντων στην Ρωσική Ομοσπονδία ανήλθαν σε €161,40 εκ. έναντι €208,55 εκ. το 2019 (μείωση κατά 22,6%). Μείωση παρουσίασαν και οι εισαγωγές από τη Ρωσία καθώς το 2020 ανήλθαν σε €2.933,46 εκ. έναντι €4.082,51 εκ. το 2019 (μείωση κατά 28,1%).

Ο όγκος του διμερούς εμπορίου έτους 2020 ανήλθε σε €3,09 δις έναντι €4,29 δις (μείωση 27,9%). Το διμερές εμπορικό ισοζύγιο βελτιώθηκε αισθητά καθώς το έλλειμμα που καταγράφηκε το 2020 διαμορφώθηκε στα €2,77 δις έναντι €3,87 δις το 2019 (μείωση ελλείμματος κατά 28,4%), συνεπεία της μεγάλης μείωσης των ελληνικών εισαγωγών.

Πίνακας 10
Διμερές Εξαγωγικό Εμπόριο Ελλάδας-Ρωσίας (με πετρελαιοειδή)

	2013 *	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Μεταβολή 2020/2013	Μεταβολή 2020/2019
Ελληνικές Εξαγωγές	406,11	356,03	213,08	215,18	234,06	231,84	208,55	161,40	-60,3%	-22,6%
Ελληνικές Εισαγωγές	6.621,57	4.890,65	3.399,31	2.821,88	3.426,10	4.145,12	4.082,51	2.933,46	-55,7%	-28,1%
Όγκος Εμπορίου	7.027,68	5.246,68	3.612,39	3.037,06	3.660,16	4.376,96	4.291,06	3.094,86	-56,0%	-27,9%
Εμπορικό Ισοζύγιο	-6.215,46	-4.534,62	-3.186,23	-2.606,70	-3.192,04	-3.913,28	-3.873,96	-2.772,06	-55,4%	-28,4%

* Έτος 2013: Έτος προ Επιβολής Δυτικών Κυρώσεων στη Ρωσική Ομοσπονδία

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

[Επεξεργασία: Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ]

Ποσά: εκ.ευρώ

⁴ <https://www.apec.org/>

2.1.1. Διμερές Εμπόριο Προϊόντων

Στον **Πίνακα 11**, αποτυπώνονται οι κυριότερες ελληνικές εξαγωγές προς τη Ρωσική Ομοσπονδία, για το έτος 2020, με τα τρόφιμα και ποτά να μην εμπίπτουν στις γνωστές πρώτες θέσεις των εξαγωγικών μας κωδικών, όπως διεθνώς, για λόγους των ρωσικών αντίμετρων έναντι των δυτικών κυρώσεων, τα οποία έχουν πλήξει ιδιαιτέρως τη χώρα μας. Τα ενδύματα και εξαρτήματα ένδυσης εξακολουθούν να παραμένουν μεταξύ των πρώτων εξαγωγικών κωδικών μας, με εξαίρεση τα γούνινα ενδύματα τα οποία υστερούν έναντι των γουνοδερμάτων.

Στη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας **2010-2020**, έχουν καταγράψει σημαντική μείωση εξαγόμενης αξίας (-88,0%), από €95,9 εκ. σε €11,5 εκ., με υποπενταπλασιασμό της εξαγόμενης ποσότητας (από 150 τόνους σε 34,3 τόνους).

Αναλυτικότερα, οι κυριότερες ελληνικές εξαγωγές αναλόγως της συμμετοχής των στο σύνολο των εξαγωγών έχουν ως εξής:

Πίνακας 11 Α Κυριότερες Ελληνικές Εξαγωγές προς τη Ρωσική Ομοσπονδία Έτους 2020					
ΕΤΟΣ	CN4	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	ΑΞΙΑ (ευρώ)	Συμμετοχή στο Σύνολο	ΣΥΝΟΛΟ
2020	7411'	Σωλήνες από χαλκό	12.090.971	7,5%	161.397.920
2020	8517'	Ηλεκτρικές συσκευές για την ενσύρματη τηλεφωνία ή την ενσύρματη τηλεγραφία, όπου συμπεριλαμβάνονται οι συσκευές	11.349.898	7,0%	
2020	4303'	Ενδύματα, εξαρτήματα της ένδυσης και άλλα είδη από γουνοδέρματα (εκτός από γάντια που φέρουν ταυτόχρονα φυσικά	8.413.866	5,2%	
2020	2401'	Καπνά ακατέργαστα ή που δεν έχουν βιομηχανοποιηθεί. Απορρίμματα καπνού	8.358.611	5,2%	
2020	3208'	Χρώματα επίχρσης και βερνίκια με βάση συνθετικά πολυμερή ή τροποποιημένα φυσικά πολυμερή, διασκορπισμένα ή διαλυμένα σε	7.426.399	4,6%	
2020	9955'	Λοιπά εμπιστευτικά προϊόντα	7.301.650	4,5%	
2020	8428'	Μηχανές και συσκευές για την ανύψωση, τη φόρτωση, την εκφόρτωση ή τη μετακίνηση, π.χ. ανελκυστήρες, κυλιόμενες σκάλες,	6.427.437	4,0%	
2020	3816'	Τσιμέντα, κονιάματα, σκυροδέματα και παρόμοιες πυρίμαχες συνθέσεις (εκτός από παρασκευάσματα με βάση το γραφίτη ή άλλο	5.778.847	3,6%	
2020	2007'	Γλυκά κουταλιού, ζελέδες, μαρμελάδες, πολτοί και πάστες καρπών και φρούτων, που παίρνονται από βράσιμο, με ή χωρίς προσθήκη	5.469.654	3,4%	
2020	7404'	Απορρίμματα και θραύσματα από χαλκό (εκτός από ακατέργαστους όγκους [πλινθώματα] ή εκτός από παρόμοιες ακατέργαστες μορφές,	5.380.775	3,3%	
2020	7607'	Φύλλα και λεπτές ταινίες, από αργίλιο, έστω και τυπωμένα ή επικολλημένα σε χαρτί, χαρτόνι, πλαστική ύλη ή παρόμοια	5.322.497	3,3%	
2020	2005'	Λαχανικά παρασκευασμένα ή διατηρημένα χωρίς ξίδι, μη κατεψυγμένα (εκτός από τα διατηρημένα με ζάχαρη και εκτός από	5.300.005	3,3%	
2020	1509'	Ελαιόλαδο και τα κλάσματά του, που λαμβάνονται αποκλειστικά από ελιές με τη χρήση μηχανικών ή φυσικών μέσων υπό συνθήκες	5.256.541	3,3%	
2020	3921'	Πλάκες, φύλλα, μεμβράνες, ταινίες και λουρίδες, από πλαστικές ύλες, ενισχυμένα, με απανωτές στρώσεις, με υπόθεμα ή όμοια	4.260.529	2,6%	
2020	9019'	Συσκευές μηχανοθεραπείας. Συσκευές μάλαξης (μασάζ). Συσκευές ψυχοτεχνικής. Συσκευές οζονοθεραπείας, οξυγονοθεραπείας ή	4.077.461	2,5%	
2020	3824'	Συνθετικά παρασκευασμένα για καλούπια ή πυρήνες χυτηρίου. Χημικά προϊόντα και παρασκευάσματα των χημικών ή συναφών	3.611.567	2,2%	
2020	4302'	Γουνοδέρματα δεψασμένα ή κατεργασμένα στα οποία περιλαμβάνονται και τα κεφάλια, ουρές, πόδια και άλλα κομμάτια,	3.106.291	1,9%	
2020	6802'	Πέτρες κατάλληλες για λάξευση ή για την οικοδομική, φυσικές, άλλες από σχιστόλιθο, επεξεργασμένες και τεχνουργήματα από	2.923.401	1,8%	
2020	2710'	Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά (εκτός από ακατέργαστα λάδια). Παρασκευάσματα περιεκτικότητας κατά βάρος	2.569.214	1,6%	

2020	3204'	Χρωστικές ύλες συνθετικές οργανικές, έστω και καθορισμένης χημικής σύστασης. Παρασκευάσματα των τύπων που	2.409.841	1,5%		
2020	3004'	Φάρμακα (εκτός από τα προϊόντα των κλάσεων 3002, 3005 ή 3006) που αποτελούνται από προϊόντα αναμειγμένα ή μη αναμειγμένα,	2.294.983	1,4%		
2020	2008'	Καρποί και φρούτα και άλλα βρώσιμα μέρη φυτών, παρασκευασμένα ή διατηρημένα, με ή χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή	1.947.861	1,2%		
2020	8903'	Θαλαμηγοί (γιωτ) και άλλα σκάφη αναψυχής ή αθλητισμού. Κωπήλατοι λέμβοι και μονόξυλα (κανώ)	1.925.000	1,2%		
2020	8424'	Μηχανικές συσκευές, έστω και χειροκίνητες, για τη διασπορά, εκτόξευση ή ψεκασμό υγρών ή σκόνης, π.δ.κ.α. Πυροσβεστήρες,	1.897.562	1,2%		
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ			[Επεξεργασία:Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ]		Ποσά: ευρώ	

Στον **Πίνακα 11 Β**, παρατίθεται η αντιπαραβολή των εξαγωγών της χώρας μας με τη Ρωσία, μεταξύ των ετών 2019-2020, ανά αύξοντα ποσοστό μεταβολής.

Διαφαίνεται ότι τα **γουνοδέρματα-γουνάρικα**, σε σχέση με το **2019**, κατέγραψαν μείωση της εξαγόμενης αξίας κατά 75,8% (από €47,6 εκ. σε €11,5 εκ.), και της ποσότητας κατά 65,9% (από 100,6 τόνους σε 34,3 τόνους).

Πίνακας 11 Β Αντιπαραβολή Ελληνικών Εξαγωγών προς τη Ρωσική Ομοσπονδία (μεταξύ των ετών 2019 - 2020) (Αύξουσα κατάταξη ανά ποσοστό μεταβολής)								
CN2	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	2019	ΑΞΙΑ (ευρώ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (κιλά)	2020	ΑΞΙΑ (ευρώ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (κιλά)	Μεταβολή (ανά Αξία)
08	ΚΑΡΠΟΙ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΑ ΒΡΩΣΙΜΑ, ΦΛΟΥΔΕΣ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ Ή	2019	38.430	6.000	2020	0	0	-100,0%
31	ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	2019	100	1.000	2020	0	0	-100,0%
35	ΛΕΥΚΩΜΑΤΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ, ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ	2019	381	91	2020	0	0	-100,0%
50	ΜΕΤΑΞΙ	2019	2.635	18	2020	0	0	-100,0%
53	ΑΛΛΕΣ ΦΥΤΙΚΕΣ ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΙΝΕΣ. ΝΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ	2019	5.669	346	2020	0	0	-100,0%
69	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΕΡΑΜΕΥΤΙΚΗΣ	2019	15.410	6.659	2020	0	0	-100,0%
97	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΕΧΝΗΣ, ΣΥΛΛΟΓΩΝ Ή ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ	2019	140.000	398	2020	0	0	-100,0%
27	ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΑ ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΑΣΗΣ	2019	21.601.098	33.632.331	2020	2.335.784	4.710.068	-89,2%
88	ΑΕΡΟΠΛΟΙΑ Ή ΔΙΑΣΤΗΜΟΠΛΟΙΑ	2019	31.390	433	2020	3.608	1	-88,5%
72	ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟΣ, ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	2019	674.279	557.159	2020	110.249	139.447	-83,6%
58	ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ. ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΦΟΥΝΤΩΤΕΣ	2019	807.069	59.959	2020	163.791	12.573	-79,7%
43	ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ. ΤΕΧΝΗΤΑ ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ	2019	47.635.385	100.262	2020	11.520.157	34.387	-75,8%
41	ΔΕΡΜΑΤΑ (ΑΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ)	2019	434.273	24.234	2020	111.940	7.451	-74,2%
46	ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΣΠΑΡΤΟΠΛΕΚΤΙΚΗΣ ΚΑΙ	2019	17.973	1.780	2020	5.611	567	-68,8%
96	ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ	2019	84.867	3.578	2020	30.623	1.277	-63,9%
13	ΓΟΜΕΣ, ΡΗΤΙΝΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΧΥΜΟΙ ΚΑΙ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ ΦΥΤΙΚΑ	2019	29.428	2.813	2020	11.774	1.109	-60,0%
64	ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ, ΓΚΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΑ ΕΙΔΗ. ΜΕΡΗ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΑΥΤΩΝ	2019	732.353	51.963	2020	312.090	12.875	-57,4%
57	ΤΑΠΗΤΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΑΠΕΔΟΥ ΑΠΟ ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	2019	954.494	269.512	2020	416.509	114.187	-56,4%

83	ΔΙΑΦΟΡΑ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	2019	539.587	96.975	2020	253.060	40.603	-53,1%
55	ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ Ή ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΙΝΕΣ, ΜΗ ΣΥΝΕΧΕΙΣ	2019	149.780	24.083	2020	72.797	3.304	-51,4%
40	ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	2019	72.982	31.660	2020	37.772	899	-48,2%
68	ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΠΕΤΡΕΣ, ΓΥΦΟ, ΤΣΙΜΕΝΤΟ, ΑΜΙΑΝΤΟ,	2019	5.022.800	4.399.016	2020	2.989.539	2.835.562	-40,5%
44	ΞΥΛΕΙΑ, ΞΥΛΟΚΑΡΒΟΥΝΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΞΥΛΟ	2019	251.525	8.876	2020	150.767	8.461	-40,1%
49	ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΚΔΟΤΙΚΩΝ ΟΙΚΩΝ, ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ Ή ΑΛΛΩΝ	2019	737.331	109.203	2020	471.103	64.120	-36,1%
48	ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙΑ. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΥΤΤΑΡΙΝΗ,	2019	1.029.908	313.161	2020	708.279	156.780	-31,2%
62	ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΑΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ	2019	1.491.964	26.561	2020	1.074.478	14.021	-28,0%
18	ΚΑΚΑΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΑΥΤΟΥ	2019	168.419	26.345	2020	122.025	20.709	-27,5%
61	ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΠΛΕΚΤΑ	2019	1.216.405	11.215	2020	918.435	10.372	-24,5%
33	ΑΙΘΕΡΙΑ ΕΛΑΙΑ ΚΑΙ ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ. ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΑΡΩΜΑΤΟΠΟΙΙΑΣ Ή	2019	1.202.761	284.315	2020	909.921	184.467	-24,3%
05	ΑΛΛΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ, ΠΟΥ ΔΕΝ	2019	24.955	116	2020	19.165	90	-23,2%
21	ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	2019	880.056	201.679	2020	682.685	197.020	-22,4%
54	ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ Ή ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΙΝΕΣ, ΣΥΝΕΧΕΙΣ	2019	243.987	49.305	2020	193.564	50.463	-20,7%
71	ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΑ ΦΥΣΙΚΑ Ή ΑΠΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ, ΠΟΛΥΤΙΜΕΣ ΚΑΙ	2019	26.598	580	2020	21.294	56	-19,9%
76	ΑΡΓΙΛΙΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΡΓΙΛΙΟ	2019	7.004.730	2.160.002	2020	5.656.993	1.743.494	-19,2%
10	ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ	2019	59.221	19.202	2020	48.301	18.077	-18,4%
84	ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ, ΛΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ	2019	16.510.355	3.472.301	2020	13.544.247	2.520.331	-18,0%
25	ΑΛΑΤΙ. ΘΕΙΟ. ΓΑΙΕΣ ΚΑΙ ΠΕΤΡΕΣ. ΓΥΦΟΣ, ΑΣΒΕΣΤΗΣ ΚΑΙ ΤΣΙΜΕΝΤΑ	2019	2.628.299	40.563.258	2020	2.172.557	24.105.590	-17,3%
38	ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ	2019	11.993.831	72.114.342	2020	10.207.321	66.763.857	-14,9%
03	ΨΑΡΙΑ ΚΑΙ ΜΑΛΑΚΟΣΤΡΑΚΑ, ΜΑΛΑΚΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΑΣΠΟΝΔΥΛΑ	2019	22.573	241	2020	20.259	222	-10,3%
85	ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ.	2019	14.452.613	364.406	2020	13.103.185	660.647	-9,3%
39	ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ	2019	10.670.236	3.958.895	2020	9.969.230	3.347.283	-6,6%
19	ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ, ΤΑ ΑΛΕΥΡΙΑ, ΤΑ	2019	644.218	239.618	2020	633.816	253.582	-1,6%
17	ΖΑΧΑΡΑ ΚΑΙ ΖΑΧΑΡΩΔΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	2019	89.829	20.576	2020	88.666	20.273	-1,3%
22	ΠΟΤΑ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΥΓΡΑ ΚΑΙ ΞΙΔΙ	2019	733.773	521.947	2020	790.337	572.248	7,7%
87	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ, ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ, ΠΟΔΗΛΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ	2019	389.458	153.596	2020	426.341	167.218	9,5%
99	Εμπιστευτικά, Εφοδιασμοί	2019	6.670.152	810.333	2020	7.354.311	767.053	10,3%
42	ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ. ΕΙΔΗ ΣΕΛΟΠΟΙΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ	2019	157.959	9.721	2020	176.472	7.758	11,7%
94	ΕΠΙΠΛΑ, ΕΠΙΠΛΑ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΑ. ΕΙΔΗ ΚΛΙΝΟΣΤΡΩΜΝΗΣ ΚΑΙ	2019	120.492	12.117	2020	135.041	16.348	12,1%
32	ΔΕΨΙΚΑ ΚΑΙ ΒΑΦΙΚΑ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ. ΤΑΝΝΙΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΤΟΥΣ.	2019	9.025.957	3.061.853	2020	10.287.836	3.551.913	14,0%
60	ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΠΛΕΚΤΑ	2019	1.006.556	317.355	2020	1.185.663	392.708	17,8%
15	ΛΙΠΗ ΚΑΙ ΛΑΔΙΑ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ. ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΑΣΗΣ ΑΥΤΩΝ.	2019	4.947.049	1.262.256	2020	5.843.290	1.578.221	18,1%

20	ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ, ΚΑΡΠΩΝ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΩΝ Ή ΑΛΛΩΝ	2019	11.768.660	11.348.063	2020	14.044.248	13.323.602	19,3%
34	ΣΑΠΟΥΝΙΑ, ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ,	2019	333.056	129.723	2020	427.343	128.622	28,3%
74	ΧΑΛΚΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΑΛΚΟ	2019	12.757.365	1.942.059	2020	17.482.490	2.957.513	37,0%
92	ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ. ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ	2019	683	4	2020	1.019	3	49,2%
82	ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ, ΕΙΔΗ ΜΑΧΑΙΡΟΠΟΙΙΑΣ, ΚΟΥΤΑΛΙΑ	2019	53.582	3.555	2020	81.058	4.415	51,3%
65	ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΣ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ	2019	25.000	1.302	2020	38.568	2.057	54,3%
95	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΝΗΛΙΚΕΣ, ΕΙΔΗ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗΣ Ή ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ.	2019	403.527	50.943	2020	665.441	83.193	64,9%
29	ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	2019	96.555	43.000	2020	163.609	42.909	69,4%
09	ΚΑΦΕΣ, ΤΣΑΙ, ΜΑΤΕ ΚΑΙ ΜΠΑΧΑΡΙΚΑ	2019	102.115	17.509	2020	176.830	23.932	73,2%
52	ΒΑΜΒΑΚΙ	2019	19.616	924	2020	35.268	1.714	79,8%
59	ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΜΠΟΤΙΣΜΕΝΑ, ΕΠΙΧΡΙΣΜΕΝΑ, ΕΠΙΚΑΛΥΜΜΕΝΑ Ή	2019	35.033	2.435	2020	64.882	3.590	85,2%
63	ΑΛΛΑ ΕΤΟΙΜΑ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΙΔΗ. ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ. ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ	2019	93.482	11.846	2020	180.137	6.590	92,7%
24	ΚΑΠΝΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΑ ΚΑΠΝΟΥ	2019	4.362.329	800.573	2020	8.751.924	1.610.806	100,6%
30	ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	2019	1.103.983	165.159	2020	2.402.975	163.765	117,7%
90	ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ Ή	2019	2.269.993	50.476	2020	5.073.225	134.520	123,5%
51	ΜΑΛΛΙ, ΤΡΙΧΕΣ ΕΚΛΕΚΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ Ή ΧΟΝΤΡΟΕΙΔΕΙΣ.	2019	184.322	110.059	2020	412.024	242.957	123,5%
70	ΓΥΑΛΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΓΥΑΛΙ	2019	5.659	6.246	2020	14.085	12.156	148,9%
28	ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ. ΕΝΩΣΕΙΣ ΑΝΟΡΓΑΝΕΣ Ή ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ	2019	201.731	620.371	2020	504.529	1.721.362	150,1%
56	ΒΑΤΕΣ, ΠΙΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΜΗ ΥΦΑΣΜΕΝΑ. ΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ.	2019	323.229	109.383	2020	937.865	161.231	190,2%
67	ΦΤΕΡΑ ΚΑΙ ΠΟΥΠΟΥΛΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΑΠΟ	2019	646	59	2020	1.926	44	198,1%
07	ΛΑΧΑΝΙΚΑ, ΦΥΤΑ, ΡΙΖΕΣ ΚΑΙ ΚΟΝΔΥΛΟΙ, ΒΡΩΣΙΜΑ	2019	4.358	508	2020	13.769	3.528	215,9%
11	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΛΕΥΡΟΠΟΙΙΑΣ. ΒΥΝΗ. ΑΜΥΛΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ. ΙΝΟΥΛΙΝΗ.	2019	568	740	2020	2.043	2.142	259,7%
73	ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟ, ΣΙΔΗΡΟ Ή ΧΑΛΥΒΑ	2019	614.064	175.556	2020	2.228.748	1.139.378	263,0%
12	ΣΠΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΡΠΟΙ ΕΛΑΙΩΔΕΙΣ. ΣΠΕΡΜΑΤΑ, ΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	2019	23.568	4.398	2020	114.744	22.632	386,9%
89	ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΚΑΙ ΠΟΤΑΜΙΑ ΝΑΥΣΙΠΛΟΙΑ	2019	376.000	20.371	2020	2.031.491	27.931	440,3%
16	ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΚΡΕΑΤΩΝ, ΨΑΡΙΩΝ Ή ΜΑΛΑΚΟΣΤΡΑΚΩΝ,	2019	3.287	44	2020	22.675	3.074	589,8%
66	ΟΜΠΡΕΛΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΡΟΧΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΗΛΙΟ, ΡΑΒΔΟΙ (ΜΠΑΣΤΟΥΝΙΑ),	2019	0	0	2020	305	2	-
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ		[Επεξεργασία: Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ]						

Στον **Πίνακα 12 Α**, αποτυπώνονται οι κυριότερες ελληνικές εισαγωγές από τη Ρωσική Ομοσπονδία, με τα προϊόντα υδρογονανθράκων να καταλαμβάνουν σχεδόν το ήμισυ του συνόλου και να ακολουθούν το ακατέργαστο πετρέλαιο, το σιτάρι, οι λιθάνθρακες και τα λιπάσματα.

Αναλυτικότερα οι κυριότερες ελληνικές εισαγωγές αναλόγως συμμετοχής των έχουν ως εξής:

Πίνακας 12 Α Κυριότερες Ελληνικές Εισαγωγές από τη Ρωσική Ομοσπονδία Έτους 2020					
ΕΤΟΣ	CN4	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	ΑΞΙΑ (ευρώ)	Συμμετοχή στο Σύνολο	ΣΥΝΟΛΟ
2020	2710'	Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά (εκτός από ακατέργαστα λάδια). Παρασκευάσματα περιεκτικότητας κατά βάρος >=	1.354.262.774	46,2%	2.933.464.412
2020	2709'	Λάδια ακατέργαστα, από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά (ακατέργαστο πετρέλαιο)	770.478.007	26,3%	
2020	2711'	Αέρια πετρελαίου και άλλοι αέριοι υδρογονάνθρακες	331.549.553	11,3%	
2020	7601'	Αργίλιο σε ακατέργαστη μορφή	223.822.223	7,6%	
2020	7403'	Χαλκός καθαρισμένος και κράματα χαλκού, σε ακατέργαστη μορφή (εκτός από τα μητρικά κράματα χαλκού της κλάσης 7405)	85.214.241	2,9%	
2020	1001'	Σιτάρι και σμιγάδι	30.807.733	1,1%	
2020	2701'	Λιθάνθρακες. Πλίνθοι, σφαίρες και παρόμοια στερεά καύσιμα που παίρνονται από το λιθάνθρακα	19.376.333	0,7%	
2020	3105'	Λιπάσματα ορυκτά ή χημικά που περιέχουν δύο ή τρία λιπαντικά στοιχεία: άζωτο, φωσφόρο και κάλιο. Άλλα λιπάσματα (εκτός από	10.260.858	0,3%	
2020	4412'	Ξυλεία σε φύλλα πολύστρωτα αντικολλητά (κόντρα-πλακέ), ξυλεία σε φύλλα επικολλητά απλά και παρόμοια ξυλεία σε απανωτά φύλλα	10.162.891	0,3%	
2020	7213'	Χοντρόσυρμα από σίδηρο ή από όχι σε κράμα χάλυβα, ακανόνιστα περιελιγμένο	6.916.845	0,2%	
2020	4011'	Επίσωτρα με πιεσμένο αέρα, καινούργια, από καουτσούκ	6.115.098	0,2%	
2020	2303'	Κατάλοιπα αμυλοποιίας και παρόμοια κατάλοιπα, πολτοί τεύτλων, υπολείμματα ζαχαροκάλαμου και άλλα απορρίμματα ζαχαροποιίας,	5.067.888	0,2%	
2020	7204'	Απορρίμματα και θραύσματα σιδήρου ή χάλυβα και απορρίμματα πλινθωμένα σιδήρου ή χάλυβα (εκτός από σκουριές, ίσκα και άλλα	4.961.258	0,2%	
2020	2909'	Αιθέρες, αιθέρες-αλκοόλες, αιθέρες-φαινόλες, αιθέρες-αλκοόλες-φαινόλες, υπεροξειδία αλκοολών, υπεροξειδία αιθέρων, υπεροξειδία	4.867.662	0,2%	
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ			[Επεξεργασία: Γραφ. ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ]		Ποσά: ευρώ

Στον **Πίνακα 12 Β**, παρατίθεται η αντιπαραβολή των εξαγωγών της χώρας μας με τη Ρωσία, μεταξύ των ετών 2019-2020, ανά αύξοντα ποσοστό μεταβολής.

Διαφαίνεται ότι τα **ορυκτά καύσιμα** κατέγραψαν άνοδο σε ποσότητα (+11,6%) έναντι του **2019** (από 8,6 εκ. σε 9,6 εκ. τόνους), μείωση δε σε αξία κατά 31,4% έναντι του 2019 (από €3,59 δις σε €2,46 δις), λόγω των ιδιαίτερα χαμηλών μέσων τιμών υδρογονανθράκων που επικράτησαν στη διάρκεια του 2020, συνεπεία της πανδημίας η οποία επηρέασε δραματικά τις μεταφορές.

Πίνακας 12 Β Αντιπαραβολή Ελληνικών Εισαγωγών από τη Ρωσική Ομοσπονδία (μεταξύ των ετών 2019 - 2020) (Αύξουσα κατάταξη ανά ποσοστό μεταβολής)								
CN2	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	2019	ΑΞΙΑ (ευρώ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (κιλά)	2020	ΑΞΙΑ (ευρώ)	ΠΟΣΟΤΗΤΑ (κιλά)	Μεταβολή (ανά Αξία)
01	ΖΩΑ ΖΩΝΤΑΝΑ	2019	3.000	7	2020	0	0	-100,0%
05	ΆΛΛΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ, ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑΙ ΟΥΤΕ	2019	11.500	200	2020	0	0	-100,0%
37	ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ Ή ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	2019	190	6	2020	0	0	-100,0%
47	ΠΟΛΤΟΙ ΑΠΟ ΞΥΛΟ Ή ΑΠΟ ΆΛΛΕΣ ΚΥΤΤΑΡΙΝΙΚΕΣ ΙΝΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ. ΧΑΡΤΙ Η	2019	1.024.035	1.568.953	2020	0	0	-100,0%
86	ΟΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΕΣ Ή ΠΑΡΟΜΟΙΕΣ	2019	14.842	30.057	2020	0	0	-100,0%
42	ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ. ΕΙΔΗ ΣΕΛΟΠΟΪΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	2019	8.355	185	2020	226	1	-97,3%

83	ΔΙΑΦΟΡΑ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	2019	158.097	23.977	2020	9.908	2.611	-93,7%
15	ΛΙΠΗ ΚΑΙ ΛΑΔΙΑ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ. ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΑΣΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΛΙΠΗ	2019	11.289	2.771	2020	1.011	360	-91,0%
82	ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ, ΕΙΔΗ ΜΑΧΑΙΡΟΠΟΙΙΑΣ, ΚΟΥΤΑΛΙΑ ΚΑΙ	2019	10.371	51	2020	963	15	-90,7%
11	ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΑΛΕΥΡΟΠΟΙΙΑΣ. ΒΥΝΗ. ΑΜΥΛΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ. ΙΝΟΥΛΙΝΗ. ΓΛΟΥΤΕΝΗ ΑΠΟ	2019	109.241	126.982	2020	22.362	24.330	-79,5%
70	ΓΥΑΛΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΓΥΑΛΙ	2019	6.196.566	19.358.839	2020	1.289.321	3.049.845	-79,2%
71	ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΑ ΦΥΣΙΚΑ Ή ΑΠΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ, ΠΟΛΥΤΙΜΕΣ ΚΑΙ	2019	28.224	169	2020	6.065	20	-78,5%
52	ΒΑΜΒΑΚΙ	2019	1.132	130	2020	274	21	-75,8%
87	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ, ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ, ΠΟΔΗΛΑΤΑ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ	2019	119.204	14.026	2020	31.325	8.284	-73,7%
43	ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ. ΤΕΧΝΗΤΑ ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ	2019	3.841.576	45.147	2020	1.088.097	34.326	-71,7%
03	ΨΑΡΙΑ ΚΑΙ ΜΑΛΑΚΟΣΤΡΑΚΑ, ΜΑΛΑΚΙΑ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΑΣΠΟΝΔΥΛΑ ΥΔΡΟΒΙΑ	2019	142.439	58.488	2020	46.652	22.990	-67,2%
72	ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟΣ, ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	2019	45.101.562	160.526.730	2020	16.770.278	50.528.744	-62,8%
99	Εμπιστευτικά, Εφοδιασμοί	2019	10.433.067	15.235	2020	4.259.929	78.669	-59,2%
58	ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ. ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΦΟΥΝΤΩΤΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ.ΔΑΝΤΕΛΕΣ.	2019	262	19	2020	107	1	-59,2%
84	ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ, ΛΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ	2019	4.493.844	661.504	2020	1.871.989	342.020	-58,3%
63	ΆΛΛΑ ΕΤΟΙΜΑ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΙΔΗ. ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ. ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ	2019	39.382	6.599	2020	18.442	2.325	-53,2%
89	ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΚΑΙ ΠΟΤΑΜΙΑ ΝΑΥΣΙΠΛΟΙΑ	2019	115.722	690	2020	56.768	18.943	-50,9%
61	ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΠΛΕΚΤΑ	2019	10.881	86	2020	5.497	206	-49,5%
67	ΦΤΕΡΑ ΚΑΙ ΠΟΥΠΟΥΛΑ ΚΑΤΕΡΓΑΣΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΑΠΟ ΦΤΕΡΑ Ή ΑΠΟ ΠΟΥΠΟΥΛΑ.	2019	808	50	2020	418	2	-48,3%
29	ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	2019	17.040.752	25.871.212	2020	9.285.720	13.463.983	-45,5%
62	ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΆΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΛΕΚΤΑ	2019	21.934	328	2020	11.962	46	-45,5%
20	ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ, ΚΑΡΠΩΝ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΩΝ Ή ΆΛΛΩΝ ΜΕΡΩΝ ΦΥΤΩΝ	2019	74.289	27.037	2020	42.048	13.376	-43,4%
14	ΠΛΕΚΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ,ΠΟΥ ΔΕΝ	2019	5.179.320	65.821.007	2020	2.996.416	43.014.158	-42,1%
73	ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟ, ΣΙΔΗΡΟ Ή ΧΑΛΥΒΑ	2019	628.294	540.199	2020	398.247	264.908	-36,6%
49	ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΚΔΟΤΙΚΩΝ ΟΙΚΩΝ, ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ Ή ΆΛΛΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΠΟΥ	2019	163.472	16.061	2020	104.672	13.366	-36,0%
69	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΕΡΑΜΕΥΤΙΚΗΣ	2019	14.669	19.102	2020	9.546	26.990	-34,9%
27	ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΑ ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΑΣΗΣ ΑΥΤΩΝ.	2019	3.595.819.197	8.634.619.514	2020	2.463.093.945	9.604.647.660	-31,5%
28	ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ. ΕΝΩΣΕΙΣ ΑΝΟΡΓΑΝΕΣ Ή ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΤΩΝ	2019	9.388.321	27.179.222	2020	6.615.182	22.696.190	-29,5%
34	ΣΑΠΟΥΝΙΑ, ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ,	2019	77.300	52.767	2020	55.387	42.617	-28,3%
95	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΝΗΛΙΚΕΣ, ΕΙΔΗ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗΣ Ή ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ. ΤΑ ΜΕΡΗ	2019	28.192	21.058	2020	21.381	3.247	-24,2%
12	ΣΠΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΡΠΟΙ ΕΛΑΙΩΔΕΙΣ. ΣΠΕΡΜΑΤΑ, ΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	2019	3.038.675	9.766.768	2020	2.404.999	6.759.377	-20,9%
06	ΦΥΤΑ ΖΩΝΤΑΝΑ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ	2019	19.441	188	2020	15.799	182	-18,7%
22	ΠΟΤΑ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΥΓΡΑ ΚΑΙ ΞΙΔΙ	2019	647.156	359.819	2020	533.381	319.974	-17,6%
74	ΧΑΛΚΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΑΛΚΟ	2019	101.112.095	18.403.748	2020	85.145.164	15.333.150	-15,8%

10	ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ	2019	39.494.941	183.314.919	2020	33.637.772	158.528.150	-14,8%
44	ΞΥΛΕΙΑ, ΞΥΛΟΚΑΡΒΟΥΝΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΞΥΛΟ	2019	14.807.655	24.747.475	2020	12.687.831	22.721.569	-14,3%
09	ΚΑΦΕΣ, ΤΣΑΙ, ΜΑΤΕ ΚΑΙ ΜΠΑΧΑΡΙΚΑ	2019	11.399	217	2020	9.795	136	-14,1%
18	ΚΑΚΑΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΑΥΤΟΥ	2019	74.932	26.874	2020	67.842	30.235	-9,5%
25	ΑΛΑΤΙ. ΘΕΙΟ. ΓΑΙΕΣ ΚΑΙ ΠΕΤΡΕΣ. ΓΥΨΟΣ, ΑΣΒΕΣΤΗΣ ΚΑΙ ΤΣΙΜΕΝΤΑ	2019	1.363.215	16.085.599	2020	1.237.177	19.126.775	-9,2%
54	ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ Ή ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΙΝΕΣ, ΣΥΝΕΧΕΙΣ	2019	1.494.230	669.919	2020	1.368.996	703.438	-8,4%
31	ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	2019	15.367.792	52.917.092	2020	14.474.018	63.678.099	-5,8%
30	ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	2019	542.584	128.874	2020	520.912	134.593	-4,0%
21	ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	2019	17.764	22.735	2020	18.764	23.256	5,6%
92	ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ. ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΑΥΤΩΝ	2019	10.715	63	2020	11.443	66	6,8%
48	ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙΑ. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΥΤΤΑΡΙΝΗ, ΧΑΡΤΙ Ή ΧΑΡΤΟΝΙ	2019	10.106.155	16.359.115	2020	10.933.987	19.197.170	8,2%
68	ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΠΕΤΡΕΣ, ΓΥΨΟ, ΤΣΙΜΕΝΤΟ, ΑΜΙΑΝΤΟ, ΜΑΡΜΑΡΥΓΙΑ Ή	2019	753.551	1.660.048	2020	829.080	1.763.205	10,0%
23	ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ.	2019	5.488.368	39.328.843	2020	6.395.519	38.303.232	16,5%
36	ΠΥΡΙΤΙΔΕΣ ΚΑΙ ΕΚΡΗΚΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ. ΕΙΔΗ ΠΥΡΟΤΕΧΝΙΑΣ. ΣΠΙΡΤΑ. ΠΥΡΟΦΟΡΙΚΑ	2019	19.711	17.458	2020	23.222	17.033	17,8%
40	ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	2019	5.418.584	1.780.573	2020	6.507.723	2.321.998	20,1%
41	ΔΕΡΜΑΤΑ (ΑΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ)	2019	17.286	2.313	2020	21.192	2.287	22,6%
19	ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ, ΤΑ ΑΛΕΥΡΙΑ, ΤΑ ΑΜΥΛΑ	2019	37.411	13.004	2020	47.336	23.286	26,5%
94	ΕΠΙΠΛΑ, ΕΠΙΠΛΑ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΑ. ΕΙΔΗ ΚΛΙΝΟΣΤΡΩΜΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ.	2019	177.111	181.012	2020	224.718	199.810	26,9%
76	ΑΡΓΙΛΙΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΡΓΙΛΙΟ	2019	179.009.745	99.663.221	2020	228.047.584	136.174.853	27,4%
17	ΖΑΧΑΡΑ ΚΑΙ ΖΑΧΑΡΩΔΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	2019	649.543	4.523.867	2020	839.633	5.041.015	29,3%
38	ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ	2019	494.020	872.057	2020	680.727	772.250	37,8%
90	ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ Ή ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ,	2019	222.932	4.425	2020	328.997	3.180	47,6%
33	ΛΙΘΕΡΙΑ ΕΛΑΙΑ ΚΑΙ ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ. ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΑΡΩΜΑΤΟΠΟΙΙΑΣ Ή	2019	17.110	388	2020	28.443	577	66,2%
32	ΔΕΨΙΚΑ ΚΑΙ ΒΑΦΙΚΑ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ. ΤΑΝΝΙΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΤΟΥΣ.	2019	51.931	13.484	2020	90.272	20.135	73,8%
65	ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΣ ΚΑΙ ΜΕΡΗ ΑΥΤΩΝ	2019	210	5	2020	473	1	125,2%
64	ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ, ΓΚΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΑ ΕΙΔΗ. ΜΕΡΗ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΑΥΤΩΝ	2019	697	18	2020	1.601	14	129,7%
85	ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ	2019	411.893	42.021	2020	998.088	194.693	142,3%
78	ΜΟΛΥΒΔΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΜΟΛΥΒΔΟ	2019	49.150	26.909	2020	126.016	69.816	156,4%
07	ΛΑΧΑΝΙΚΑ, ΦΥΤΑ, ΡΙΖΕΣ ΚΑΙ ΚΟΝΔΥΛΟΙ, ΒΡΩΣΙΜΑ	2019	5.375	5.911	2020	14.385	40.782	167,6%
39	ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΥΛΕΣ	2019	1.168.572	1.146.020	2020	3.324.907	4.106.477	184,5%
96	ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ	2019	71.957	3.487	2020	226.048	10.246	214,1%
24	ΚΑΠΝΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΑ ΚΑΠΝΟΥ	2019	433	21	2020	4.650	219	973,9%
88	ΑΕΡΟΠΛΟΙΑ Ή ΔΙΑΣΤΗΜΟΠΛΟΙΑ	2019	9.088	249	2020	189.690	38	1987,3%

97	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΕΧΝΗΣ, ΣΥΛΛΟΓΩΝ Ή ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ	2019	12.628	255	2020	321.200	53	2443,6%
56	ΒΑΤΕΣ, ΠΙΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΜΗ ΥΦΑΣΜΕΝΑ. ΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ. ΣΠΑΓΚΟΙ,	2019	285	403	2020	126.799	16.669	44390,9%
08	ΚΑΡΠΟΙ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΑ ΒΡΩΣΙΜΑ, ΦΛΟΥΔΕΣ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ Ή ΠΕΠΟΝΙΩΝ	2019	0	0	2020	167.985	10.000	-
16	ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΚΡΕΑΤΩΝ, ΨΑΡΙΩΝ Ή ΜΑΛΑΚΟΣΤΡΑΚΩΝ, ΜΑΛΑΚΙΩΝ ΑΛΛΩΝ ΔΕΡΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΧΑΛΙΩΝ	2019	0	0	2020	100	3	-
55	ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ Ή ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΙΝΕΣ, ΜΗ ΣΥΝΕΧΕΙΣ	2019	0	0	2020	120	35	-
57	ΤΑΠΗΤΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΑΠΕΔΟΥ ΑΠΟ ΥΦΑΝΤΙΚΗΣ ΥΛΗΣ	2019	0	0	2020	4.172	2.100	-
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ		[Επεξεργασία: Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ]						

Για λόγους αντίληψης των επιπτώσεων των ρωσικών αντιμέτρων προς τη χώρα μας, παραθέτουμε στους παρακάτω **Πίνακες 15 και 16**, με βάση το ποσοστό μεταβολής μεταξύ των ετών 2013-2020, τα κυριότερα εξαγωγίμα και εισαγωγίμα προϊόντα της χώρας μας σε σχέση με τη Ρωσία.

Στον **Πίνακα 15**, διαφαίνεται ότι:

Η μείωση σχεδόν κατά το ήμισυ του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών, μεταξύ των ετών 2013-2020, οφείλεται στην απαγόρευση των εισαγωγών από τη Ρωσία για τις εξής κύριες κατηγορίες προϊόντων:

- 08 (καρποί, φρούτα) (-100%),
- 04 (γαλακτοκομικά, κλπ) (-100%),
- 06 (φυτά, προϊόντα ανθοκομίας), (-100%),
- 03 (ιχθυηρά, μαλάκια) (-99,8%),
- 07 (λαχανικά, κόνδυλοι) (-99,7%).

Ασχέτως των ρωσικών αντιμέτρων, καταγράφηκαν σημαντικές μειώσεις στις ελληνικές εξαγωγές, μεταξύ 2013-2020, για τους εξής κωδικούς (αποδίδονται και στην πανδημία):

- 23 (απορρίμματα βιομηχ. ειδών διατροφής) (-100%),
- 31 (λιπάσματα) (-100%),
- 97 (αντικείμενα τέχνης) (-100%),
- 69 (προϊόντα κεραμεικής) (-100%),
- 91 (προϊόντα ωρολογοποιίας) (-100%),
- 71 (μαργαριτάρια, πολύτιμες πέτρες) (-98,6%),
- 58 (υφάσματα ειδικά) (-88,6%),
- 43 (γουνάρια, γουνοδέρματα) (-86,9%),
- 94 (έπιπλα κοινά/ιατροχειρουργικά) (-86,4%),
- 84 (λέβητες, μηχανές) (-58,7%),
- 27 (ορυκτέλαια, καύσιμα) (-58,3%),
- 32 (δεψικά, βαφικά εκχυλίσματα, χρωστικές ύλες) (-43,3%),
- 19 (παρασκευάσματα με βάση τα δημητριακά) (-22,3%).

Σημαντικές αυξήσεις, μεταξύ 2013-2020, καταγράφηκαν στις ελληνικές εξαγωγές των εξής κωδικών:

- ✚ 99 (εμπιστευτικά προϊόντα, εφοδιασμοί) (+8.501,5%),
- ✚ 30 (φαρμακευτικά) (+3.541,9%),
- ✚ 89 (προϊόντα θαλάσσιας/ποτλάμιας ναυσιπλοΐας) (+600,5%),
- ✚ 74 (χαλκός και τεχνουργήματα) (+349,3%),
- ✚ 38 (προϊόντα χημικών βιομηχανιών) (+208,0%),
- ✚ 85 (ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός) (+101,3%),
- ✚ 24 (καπνά, βιομηχανικά υποκατάστατα) (+93,7%),
- ✚ 09 (καφέ, τσάι) (+90,9%).

Πίνακας 13 Αντιπαραβολή Ελληνικών Εξαγωγών προς τη Ρωσική Ομοσπονδία (μεταξύ των ετών 2013 - 2020) (Αύξουσα κατάταξη ανά ποσοστό μεταβολής)						
CN2	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	2013	ΑΞΙΑ (ευρώ)	2020	ΑΞΙΑ (ευρώ)	Μεταβολή
08	ΚΑΡΠΟΙ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΑ ΒΡΩΣΙΜΑ, ΦΛΟΥΔΕΣ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ Ή ΠΕΠΟΝΙΩΝ	2013	107.975.944	2020	0	-100,0%
23	ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ.	2013	1.402.263	2020	0	-100,0%
97	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΕΧΝΗΣ, ΣΥΛΛΟΓΩΝ Ή ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ	2013	1.036.879	2020	0	-100,0%
04	ΓΑΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΑΣ. ΑΥΓΑ ΠΤΗΝΩΝ. ΜΕΛΙ ΦΥΣΙΚΟ. ΠΡΟΪΟΝΤΑ	2013	494.303	2020	0	-100,0%
31	ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	2013	429.549	2020	0	-100,0%
69	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΕΡΑΜΕΥΤΙΚΗΣ	2013	332.753	2020	0	-100,0%
06	ΦΥΤΑ ΖΩΝΤΑΝΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ	2013	286.596	2020	0	-100,0%
91	ΩΡΟΛΟΓΟΠΟΙΑ	2013	135.291	2020	0	-100,0%
86	ΟΧΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΕΣ Ή ΠΑΡΟΜΟΙΕΣ	2013	86.573	2020	0	-100,0%
93	ΟΠΛΑ, ΠΥΡΟΜΑΧΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	2013	73.895	2020	0	-100,0%
79	ΨΕΥΔΑΡΓΥΡΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΨΕΥΔΑΡΓΥΡΟ	2013	50.200	2020	0	-100,0%
03	ΨΑΡΙΑ ΚΑΙ ΜΑΛΑΚΟΣΤΡΑΚΑ, ΜΑΛΑΚΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΑΣΠΟΝΔΥΛΑ ΥΔΡΟΒΙΑ	2013	10.507.171	2020	20.259	-99,8%
07	ΛΑΧΑΝΙΚΑ, ΦΥΤΑ, ΡΙΖΕΣ ΚΑΙ ΚΟΝΔΥΛΟΙ, ΒΡΩΣΙΜΑ	2013	5.184.830	2020	13.769	-99,7%
11	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΑΛΕΥΡΟΠΟΙΙΑΣ. ΒΥΝΗ. ΑΜΥΛΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ. ΙΝΟΥΛΙΝΗ. ΓΛΟΥΤΕΝΗ ΑΠΟ	2013	179.000	2020	2.043	-98,9%
71	ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΡΙΑ ΦΥΣΙΚΑ Ή ΑΠΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ, ΠΟΛΥΤΙΜΕΣ ΚΑΙ	2013	1.518.035	2020	21.294	-98,6%
72	ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟΣ, ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	2013	2.602.715	2020	110.249	-95,8%
88	ΑΕΡΟΠΛΟΙΑ Ή ΔΙΑΣΤΗΜΟΠΛΟΙΑ	2013	73.952	2020	3.608	-95,1%
70	ΓΥΑΛΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΓΥΑΛΙ	2013	129.352	2020	14.085	-89,1%
58	ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ. ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΦΟΥΝΤΩΤΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ. ΔΑΝΤΕΛΕΣ. ΕΙΔΗ	2013	1.437.371	2020	163.791	-88,6%
64	ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ, ΓΚΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΑ ΕΙΔΗ. ΜΕΡΗ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΑΥΤΩΝ	2013	2.424.621	2020	312.090	-87,1%
43	ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ. ΤΕΧΝΗΤΑ ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ	2013	88.201.002	2020	11.520.157	-86,9%
94	ΕΠΙΠΛΑ, ΕΠΙΠΛΑ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΑ. ΕΙΔΗ ΚΛΙΝΟΣΤΡΩΜΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ.	2013	878.418	2020	135.041	-84,6%
34	ΣΑΠΟΥΝΙΑ, ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ,	2013	2.323.555	2020	427.343	-81,6%
28	ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ. ΕΝΩΣΕΙΣ ΑΝΟΡΓΑΝΕΣ Ή ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΤΩΝ	2013	2.649.250	2020	504.529	-81,0%
13	ΓΟΜΕΣ, ΡΗΤΙΝΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΧΥΜΟΙ ΚΑΙ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ ΦΥΤΙΚΑ	2013	61.282	2020	11.774	-80,8%
87	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ, ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ, ΠΟΔΗΛΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ	2013	2.046.862	2020	426.341	-79,2%
96	ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ	2013	146.301	2020	30.623	-79,1%
44	ΞΥΛΕΙΑ, ΞΥΛΟΚΑΡΒΟΥΝΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΞΥΛΟ	2013	714.673	2020	150.767	-78,9%
49	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΚΔΟΤΙΚΩΝ ΟΙΚΩΝ, ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ Ή ΑΛΛΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΠΟΥ	2013	2.073.481	2020	471.103	-77,3%

56	ΒΑΤΕΣ, ΠΙΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΜΗ ΥΦΑΣΜΕΝΑ. ΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ. ΣΠΑΓΚΟΙ,	2013	3.712.503	2020	937.865	-74,7%
33	ΑΙΘΕΡΙΑ ΕΛΑΙΑ ΚΑΙ ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ. ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΑΡΩΜΑΤΟΠΟΙΙΑΣ Ή	2013	3.592.196	2020	909.921	-74,7%
12	ΣΠΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΡΠΟΙ ΕΛΑΙΩΔΕΙΣ. ΣΠΕΡΜΑΤΑ, ΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	2013	413.816	2020	114.744	-72,3%
52	ΒΑΜΒΑΚΙ	2013	126.490	2020	35.268	-72,1%
62	ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΑΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΛΕΚΤΑ	2013	3.651.270	2020	1.074.478	-70,6%
83	ΔΙΑΦΟΡΑ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	2013	838.469	2020	253.060	-69,8%
42	ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΔΕΡΜΑ. ΕΙΔΗ ΣΕΛΟΠΟΙΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΓΙΑ	2013	584.561	2020	176.472	-69,8%
05	ΑΛΛΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ, ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΑΤΟΝΟΜΑΖΟΝΤΑΙ ΟΥΤΕ	2013	53.973	2020	19.165	-64,5%
40	ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	2013	101.433	2020	37.772	-62,8%
84	ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ, ΛΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ	2013	32.808.131	2020	13.544.247	-58,7%
27	ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΑ ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΑΞΗΣ ΑΥΤΩΝ.	2013	5.601.263	2020	2.335.784	-58,3%
61	ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΠΛΕΚΤΑ	2013	2.072.214	2020	918.435	-55,7%
76	ΑΡΓΙΛΙΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΡΓΙΛΙΟ	2013	12.344.137	2020	5.656.993	-54,2%
59	ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΜΠΟΤΙΣΜΕΝΑ, ΕΠΙΧΡΙΣΜΕΝΑ, ΕΠΙΚΑΛΥΜΜΕΝΑ Ή ΜΕ	2013	126.999	2020	64.882	-48,9%
20	ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ, ΚΑΡΠΩΝ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΩΝ Ή ΑΛΛΩΝ ΜΕΡΩΝ ΦΥΤΩΝ	2013	25.621.015	2020	14.044.248	-45,2%
32	ΔΕΨΙΚΑ ΚΑΙ ΒΑΦΙΚΑ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ. ΤΑΝΝΙΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΤΟΥΣ.	2013	18.146.165	2020	10.287.836	-43,3%
17	ΖΑΧΑΡΑ ΚΑΙ ΖΑΧΑΡΩΔΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	2013	152.885	2020	88.666	-42,0%
54	ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ Ή ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΙΝΕΣ, ΣΥΝΕΧΕΙΣ	2013	326.914	2020	193.564	-40,8%
25	ΑΛΑΤΙ. ΘΕΙΟ. ΓΑΙΕΣ ΚΑΙ ΠΕΤΡΕΣ. ΓΥΨΟΣ, ΑΣΒΕΣΤΗΣ ΚΑΙ ΤΣΙΜΕΝΤΑ	2013	3.639.330	2020	2.172.557	-40,3%
63	ΑΛΛΑ ΕΤΟΙΜΑ ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΙΔΗ. ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ. ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ	2013	293.047	2020	180.137	-38,5%
15	ΛΙΠΗ ΚΑΙ ΛΑΔΙΑ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ. ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΑΣΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΛΙΠΗ	2013	8.904.166	2020	5.843.290	-34,4%
68	ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΠΕΤΡΕΣ, ΓΥΨΟ, ΤΣΙΜΕΝΤΟ, ΑΜΙΑΝΤΟ, ΜΑΡΜΑΡΥΓΙΑ Ή	2013	4.212.398	2020	2.989.539	-29,0%
48	ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙΑ. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΥΤΤΑΡΙΝΗ, ΧΑΡΤΙ Ή ΧΑΡΤΟΝΙ	2013	990.853	2020	708.279	-28,5%
73	ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟ, ΣΙΔΗΡΟ Ή ΧΑΛΥΒΑ	2013	3.094.023	2020	2.228.748	-28,0%
19	ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ, ΤΑ ΑΛΕΥΡΙΑ, ΤΑ ΑΜΥΛΑ	2013	815.304	2020	633.816	-22,3%
90	ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ Ή ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ,	2013	5.465.353	2020	5.073.225	-7,2%
39	ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΥΛΕΣ	2013	10.507.984	2020	9.969.230	-5,1%
22	ΠΟΤΑ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΥΓΡΑ ΚΑΙ ΞΙΔΙ	2013	798.054	2020	790.337	-1,0%
82	ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ, ΕΙΔΗ ΜΑΧΑΙΡΟΠΟΙΙΑΣ, ΚΟΥΤΑΛΙΑ ΚΑΙ	2013	59.229	2020	81.058	36,9%
57	ΤΑΠΗΤΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΑΠΕΔΟΥ ΑΠΟ ΥΦΑΝΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ	2013	294.622	2020	416.509	41,4%
21	ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	2013	418.493	2020	682.685	63,1%
95	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΕΝΗΛΙΚΕΣ, ΕΙΔΗ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗΣ Ή ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ. ΤΑ ΜΕΡΗ	2013	365.191	2020	665.441	82,2%
09	ΚΑΦΕΣ, ΤΣΑΙ, ΜΑΤΕ ΚΑΙ ΜΠΑΧΑΡΙΚΑ	2013	92.806	2020	176.830	90,5%

24	ΚΑΠΝΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΑ ΚΑΠΝΟΥ	2013	4.518.476	2020	8.751.924	93,7%
85	ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ	2013	6.508.486	2020	13.103.185	101,3%
18	ΚΑΚΑΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΑΥΤΟΥ	2013	46.571	2020	122.025	162,0%
29	ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	2013	55.087	2020	163.609	197,0%
38	ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ	2013	3.314.347	2020	10.207.321	208,0%
74	ΧΑΛΚΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΧΑΛΚΟ	2013	3.890.953	2020	17.482.490	349,3%
89	ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΚΑΙ ΠΟΤΑΜΙΑ ΝΑΥΣΙΠΛΟΙΑ	2013	289.990	2020	2.031.491	600,5%
30	ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	2013	65.982	2020	2.402.975	3541,9%
99	Εμπιστευτικά, Εφοδιασμοί	2013	85.500	2020	7.354.311	8501,5%
ΣΥΝΟΛΑ			404.578.638		161.397.920	-60,1%
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ		[Επεξεργασία: Γραφ.ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ]		Ποσά: Ευρώ		

Στον **Πίνακα 16**, διαφαίνεται ότι οι κυριότερες μειώσεις των ελληνικών εισαγωγών από τη Ρωσία αφορούσαν κατά κύριο λόγο τους εξής κωδικούς:

- 47 (πολτοί ξύλου) (-100%),
- 15 (λίπη και λάδια ζωικά ή φυτικά) (-99,9%),
- 83 (τεχνουργήματα από κοινά μέταλλα) (-99,4%),
- 21 (παρασκευάσματα διατροφής) (-97,9%),
- 43 (γουνοδέρματα, γουναρικά) (-96,1%),
- 88 (προϊόντα αερπλοΐας) (-89,0%),
- 49 (προϊόντα εκδοτικών οίκων) (-79,2%),
- 27 (ορυκτά καύσιμα) (-61,1%),
- 10 (δημητριακά) (-35,4%),
- 28 (ανόργανα χημικά) (-34,4%).

Σημαντικές αυξήσεις των ελληνικών εισαγωγών, περιόδου 2013-2020, αφορούσαν κατά κύριο λόγο τους εξής κωδικούς:

- ✚ 70 (γυαλί και τεχνουργήματα) (+1.305,7%),
- ✚ 84 (λέβητες, μηχανές) (+837,4%),
- ✚ 17 (ζαχαρώδη παρασκευάσματα) (+774,2%),
- ✚ 72 (σίδηρος, χάλυβας) (+259,3%),
- ✚ 23 (απορρίμματα βιομ. ειδών διατροφής) (+252,6%),
- ✚ 99 (εμπιστευτικά προϊόντα, εφοδιασμοί) (+165,3%),
- ✚ 44 (ξυλεία, ξυλοκάρβουνα) (+81,4%),
- ✚ 39 (πλαστικές ύλες) (+79,7%),
- ✚ 76 (αργίλιο, τεχνουργήματα) (+72,2%).

Πίνακας 14 Αντιπαραβολή Ελληνικών Εισαγωγών από Ρωσική Ομοσπονδία (μεταξύ των ετών 2013 - 2020) (αύξουσα κατάταξη ανά ποσοστό μεταβολής)						
CN2	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	2013	ΑΞΙΑ (ευρώ)	2020	ΑΞΙΑ (ευρώ)	Μεταβολή
47	ΠΟΛΤΟΙ ΑΠΟ ΞΥΛΟΥ Ή ΑΠΟ ΆΛΛΕΣ ΚΥΤΤΑΡΙΝΙΚΕΣ ΙΝΩΔΕΙΣ ΥΛΕΣ. ΧΑΡΤΙ Η	2013	1.703.390	2020	0	-100,0%

93	ΟΠΛΑ, ΠΥΡΟΜΑΧΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ	2013	14.936	2020	0	-100,0%
15	ΛΙΠΗ ΚΑΙ ΛΑΔΙΑ ΖΩΙΚΑ Ή ΦΥΤΙΚΑ. ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΑΣΗΣ ΑΥΤΩΝ. ΛΙΠΗ	2013	1.549.219	2020	1.011	-99,9%
83	ΔΙΑΦΟΡΑ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΟΙΝΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	2013	1.694.743	2020	9.908	-99,4%
21	ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ	2013	883.446	2020	18.764	-97,9%
43	ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΓΟΥΝΑΡΙΚΑ. ΤΕΧΝΗΤΑ ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ	2013	28.055.983	2020	1.088.097	-96,1%
64	ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ, ΓΚΕΤΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΑ ΕΙΔΗ. ΜΕΡΗ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΑΥΤΩΝ	2013	24.293	2020	1.601	-93,4%
88	ΑΕΡΟΠΛΟΙΑ Ή ΔΙΑΣΤΗΜΟΠΛΟΙΑ	2013	1.717.961	2020	189.690	-89,0%
62	ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΝΔΥΜΑΤΟΣ, ΑΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΛΕΚΤΑ	2013	91.593	2020	11.962	-86,9%
49	ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΩΝ ΕΚΔΟΤΙΚΩΝ ΟΙΚΩΝ, ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ Ή ΑΛΛΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΠΟΥ	2013	502.069	2020	104.672	-79,2%
06	ΦΥΤΑ ΖΩΝΤΑΝΑ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΝΘΟΚΟΜΙΑΣ	2013	58.610	2020	15.799	-73,0%
33	ΑΙΘΕΡΙΑ ΕΛΑΙΑ ΚΑΙ ΡΗΤΙΝΟΕΙΔΗ. ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΑΡΩΜΑΤΟΠΟΙΙΑΣ Ή	2013	93.823	2020	28.443	-69,7%
41	ΔΕΡΜΑΤΑ (ΑΛΛΑ ΑΠΟ ΤΑ ΓΟΥΝΟΔΕΡΜΑΤΑ)	2013	62.128	2020	21.192	-65,9%
27	ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΥΣΙΜΑ, ΟΡΥΚΤΑ ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΑΣΗΣ ΑΥΤΩΝ.	2013	6.324.633.755	2020	2.463.093.945	-61,1%
69	ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΕΡΑΜΕΥΤΙΚΗΣ	2013	19.704	2020	9.546	-51,6%
07	ΛΑΧΑΝΙΚΑ, ΦΥΤΑ, ΡΙΖΕΣ ΚΑΙ ΚΟΝΔΥΛΟΙ, ΒΡΩΣΙΜΑ	2013	29.620	2020	14.385	-51,4%
31	ΛΙΠΑΣΜΑΤΑ	2013	24.071.167	2020	14.474.018	-39,9%
12	ΣΠΕΡΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΡΠΟΙ ΕΛΑΙΩΔΕΙΣ. ΣΠΕΡΜΑΤΑ, ΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	2013	3.978.641	2020	2.404.999	-39,6%
08	ΚΑΡΠΟΙ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΑ ΒΡΩΣΙΜΑ, ΦΛΟΥΔΕΣ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΩΝ Ή ΠΕΠΟΝΙΩΝ	2013	277.717	2020	167.985	-39,5%
11	ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΑΛΕΥΡΟΠΟΙΙΑΣ. ΒΥΝΗ. ΑΜΥΛΑ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ. ΙΝΟΥΛΙΝΗ. ΓΛΟΥΤΕΝΗ ΑΠΟ	2013	36.330	2020	22.362	-38,4%
10	ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ	2013	52.034.027	2020	33.637.772	-35,4%
28	ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ. ΕΝΩΣΕΙΣ ΑΝΟΡΓΑΝΕΣ Ή ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΤΩΝ	2013	10.080.950	2020	6.615.182	-34,4%
87	ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ, ΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ, ΠΟΔΗΛΑΤΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΟΧΗΜΑΤΑ ΓΙΑ	2013	43.222	2020	31.325	-27,5%
22	ΠΟΤΑ, ΑΛΚΟΟΛΟΥΧΑ ΥΓΡΑ ΚΑΙ ΞΙΔΙ	2013	667.365	2020	533.381	-20,1%
18	ΚΑΚΑΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΑΥΤΟΥ	2013	75.749	2020	67.842	-10,4%
20	ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ, ΚΑΡΠΩΝ ΚΑΙ ΦΡΟΥΤΩΝ Ή ΑΛΛΩΝ ΜΕΡΩΝ ΦΥΤΩΝ	2013	45.016	2020	42.048	-6,6%
79	ΨΕΥΔΑΡΓΥΡΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΨΕΥΔΑΡΓΥΡΟ	2013	103.500	2020	103.500	0,0%
54	ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ Ή ΤΕΧΝΗΤΕΣ ΙΝΕΣ, ΣΥΝΕΧΕΙΣ	2013	1.195.683	2020	1.368.996	14,5%
40	ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΑΟΥΤΣΟΥΚ	2013	4.943.026	2020	6.507.723	31,7%
48	ΧΑΡΤΙ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΝΙΑ. ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΚΥΤΤΑΡΙΝΗ, ΧΑΡΤΙ Ή ΧΑΡΤΟΝΙ	2013	6.718.923	2020	10.933.987	62,7%
94	ΕΠΙΠΛΑ, ΕΠΙΠΛΑ ΙΑΤΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΑ. ΕΙΔΗ ΚΛΙΝΟΣΤΡΩΜΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΜΟΙΑ.	2013	134.774	2020	224.718	66,7%
85	ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥΣ. ΣΥΣΚΕΥΕΣ	2013	581.284	2020	998.088	71,7%
76	ΑΡΓΙΛΙΟ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΡΓΙΛΙΟ	2013	132.431.146	2020	228.047.584	72,2%
39	ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΑΥΤΕΣ ΤΙΣ ΥΛΕΣ	2013	1.850.262	2020	3.324.907	79,7%

38	ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΤΩΝ ΧΗΜΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ	2013	378.531	2020	680.727	79,8%
44	ΞΥΛΕΙΑ, ΞΥΛΟΚΑΡΒΟΥΝΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΞΥΛΟ	2013	6.993.152	2020	12.687.831	81,4%
29	ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΧΗΜΙΚΑ ΠΡΟΙΟΝΤΑ	2013	4.575.026	2020	9.285.720	103,0%
99	Εμπιστευτικά, Εφοδιασμοί	2013	1.605.813	2020	4.259.929	165,3%
25	ΑΛΑΤΙ. ΘΕΙΟ. ΓΑΙΕΣ ΚΑΙ ΠΕΤΡΕΣ. ΓΥΨΟΣ, ΑΣΒΕΣΤΗΣ ΚΑΙ ΤΣΙΜΕΝΤΑ	2013	449.535	2020	1.237.177	175,2%
32	ΔΕΨΙΚΑ ΚΑΙ ΒΑΦΙΚΑ ΕΚΧΥΛΙΣΜΑΤΑ. ΤΑΝΝΙΝΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΤΟΥΣ.	2013	30.050	2020	90.272	200,4%
19	ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ, ΤΑ ΑΛΕΥΡΙΑ, ΤΑ ΑΜΥΛΑ	2013	13.491	2020	47.336	250,9%
23	ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ ΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΕΙΔΩΝ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ.	2013	1.814.030	2020	6.395.519	252,6%
90	ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΟΠΤΙΚΗΣ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ Ή ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ,	2013	91.867	2020	328.997	258,1%
72	ΧΥΤΟΣΙΔΗΡΟΣ, ΣΙΔΗΡΟΣ ΚΑΙ ΧΑΛΥΒΑΣ	2013	4.667.647	2020	16.770.278	259,3%
03	ΨΑΡΙΑ ΚΑΙ ΜΑΛΑΚΟΣΤΡΑΚΑ, ΜΑΛΑΚΙΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΑΣΠΟΝΔΥΛΑ ΥΔΡΟΒΙΑ	2013	12.435	2020	46.652	275,2%
97	ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΕΧΝΗΣ, ΣΥΛΛΟΓΩΝ Ή ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ	2013	79.803	2020	321.200	302,5%
17	ΖΑΧΑΡΑ ΚΑΙ ΖΑΧΑΡΩΔΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ	2013	96.044	2020	839.633	774,2%
84	ΠΥΡΗΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΕΣ, ΛΕΒΗΤΕΣ, ΜΗΧΑΝΕΣ, ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ	2013	199.695	2020	1.871.989	837,4%
56	ΒΑΤΕΣ, ΠΙΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΜΗ ΥΦΑΣΜΕΝΑ. ΝΗΜΑΤΑ ΕΙΔΙΚΑ. ΣΠΑΓΚΟΙ,	2013	12.094	2020	126.799	948,4%
70	ΓΥΑΛΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΓΥΑΛΙ	2013	91.724	2020	1.289.321	1305,7%
ΣΥΝΟΛΑ			6621573682		2.933.464.412	-55,7%
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ		[Επεξεργασία: Γραφ. ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ]		Ποσά: Ευρώ		

2.1.2. Διμερές Εμπόριο Υπηρεσιών

Οι πληρωμές της Ρωσίας προς την Ελλάδα είναι σχεδόν 10πλάσιες από τις αντίστοιχες εισπράξεις. Αυτό οφείλεται κατά κύριο λόγο, στην εξαγωγή τουριστικών υπηρεσιών της χώρας μας. (Πίνακας 15). Εξαίρεση απετέλεσε το έτος 2020, λόγω των επιπτώσεων της πανδημίας.

Πίνακας 15 Εμπορικό Ισοζύγιο Υπηρεσιών Ελλάδας - Ρωσικής Ομοσπονδίας								
	2013 *	2016	2017	2018	2019	2020	Μεταβολή 2020/2013	Μεταβολή 2020/2019
Ελληνικές Εξαγωγές Υπηρεσιών (Εισπράξεις Ελλάδας από Ρωσία για την πώληση ελληνικών υπηρεσιών)	2.487.071	1.150.781	1.297.271	1.237.522	1.222.728	71.061	-97,14%	-94,19%
Ελληνικές Εισαγωγές Υπηρεσιών (Πληρωμές Ελλάδας προς Ρωσία για την αγορά ρωσικών υπηρεσιών)	171.554	130.314	123.952	101.317	97.525	56.884	-66,84%	-41,67%
Διμερές Όγκος Εμπορίου Υπηρεσιών	2.658.625	1.281.095	1.421.223	1.338.839	1.320.253	127.945	-95,19%	-90,31%
Διμερές Εμπορικό Ισοζύγιο Υπηρεσιών	2.315.517	1.020.467	1.173.319	1.136.205	1.125.203	14.177	-99,39%	-98,74%
* 2013: Έτος προς Δυτικών Κυρώσεων								
Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Ρωσικής Ομοσπονδίας			[Επεξεργασία: Γραφ. ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ]			Ποσά: χιλ. δολ. ΗΠΑ		

Στον **Πίνακα 18**, αναλύονται τα στοιχεία Τραπέζης της Ελλάδος για τις τουριστικές υπηρεσίες που εξάγει η Ελλάδα, τόσο παγκοσμίως όσο και προς τη Ρωσική Ομοσπονδία. Ειδικότερα καταγράφεται το έτος σταθμός 2013, τελευταίο έτος προ της επιβολής των δυτικών κυρώσεων στη Ρωσία αλλά και χρονιά που μαζί με το 2014, υπήρξαν σταθμοί για τις υπηρεσίες του ελληνικού τουρισμού προς τη Ρωσική Ομοσπονδία, καθώς στην συνέχεια προέκυψε κρίση συναλλάγματος στη χώρα και πολλοί τουριστικοί οργανισμοί κήρυξαν πτώχευση. Κατά συνέπεια, παρατηρείται σημαντική μείωση των αφίξεων Ρώσων τουριστών μεταξύ των ετών 2013-2020, συνεπεία και των περιορισμών στις μεταφορές λόγω πανδημίας (-98,1%) και των σχετικών εισπράξεων (-98,9%). Επίσης, μειώθηκε η μέση δαπάνη ανά ταξίδι των Ρώσων πολιτών στη χώρα μνας από €1.388 το 2013 σε €557 το 2020.

Ειδικά για τις αφίξεις Ρώσων τουριστών στη χώρα μας, οφείλουμε να καταγράψουμε τις διαφορές στατιστικών στοιχείων που παραθέτει ο ρωσικός Ομοσπονδιακός Οργανισμός Τουρισμού. Για παράδειγμα, για τα έτη 2018 / 2019 / 2020 οι αφίξεις τιμωριστών είχαν ως εξής: 808 / 750 / 22 χιλιάδες αντιστοίχως.

Πίνακας 16 Στοιχεία Τουριστικών Υπηρεσιών										
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 *	Μεταβολή 2020/2013	Μεταβολή 2020/2019
Τουριστικές Αφίξεις ανά Χώρα Προέλευσης (σε 000 άτομα)										
Από Χώρες ΕΕ-27	8.681	11.160	12.577	14.322	15.581	18.455	18.554	4.889	-43,7%	-73,6%
Από Λουπές Χώρες	9.239	10.874	11.022	10.477	11.613	11.668	1.795	2.485	-73,1%	38,5%
Από Ρ.Ομοσπονδία	1.353	1.250	513	596	589	520	583	26	-98,1%	-95,6%
Σύνολο Τουρ.Αφίξεων	20.111	24.272	26.114	28.071	30.161	33.072	34.005	7.406	-63,2%	-78,2%
Τουριστικές Εισπράξεις ανά Χώρα Προέλευσης (σε εκ. ευρώ)										
Από Χώρες ΕΕ-27	5.826 €	6.690 €	7.384 €	7.153 €	7.807 €	9.071 €	9.731 €	2.858 €	-50,9%	-70,63%
Από Λουπές Χώρες	5.881 €	6.315 €	6.295 €	5.596 €	6.395 €	6.582 €	7.949 €	1.452 €	-75,3%	-81,74%
Από Ρ. Ομοσπονδία	1.339 €	1.157 €	421 €	436 €	418 €	341 €	433 €	14 €	-98,9%	-96,70%
Σύνολο Τουρ.Εισπράξεων	12.152 €	13.393 €	14.126 €	13.207 €	14.630 €	16.086 €	18.179 €	4.319 €	-64,5%	-76,24%
Μέση Δαπάνη ανά Ταξίδι Μη Κατοίκων στην Ελλάδα (σε ευρώ)										
Από Χώρες ΕΕ-27	671 €	599 €	587 €	499 €	501 €	492 €	524 €	585 €	-12,9%	11,46%
Από Λουπές Χώρες	637 €	581 €	571 €	534 €	551 €	564 €	621 €	584 €	-8,2%	-5,96%
Από Αυστραλία	1.370 €	1.305 €	1.295 €	1.076 €	1.218 €	1.124 €	1.095 €	715 €	-47,8%	-34,74%
Από Ελβετία	961 €	896 €	958 €	768 €	760 €	767 €	856 €	841 €	-12,5%	-1,66%
Από Η.Β.	734 €	743 €	842 €	672 €	688 €	658 €	733 €	707 €	-3,6%	-3,47%
Από ΗΠΑ	1.219 €	1.107 €	1.257 €	935 €	941 €	948 €	1.008 €	808 €	-33,7%	-19,90%
Από Καναδά	1.388 €	1.125 €	1.222 €	925 €	903 €	1.054 €	1.068 €	1.228 €	-11,5%	15,02%
Από Ρ.Ομοσπονδία	989 €	925 €	822 €	732 €	710 €	655 €	744 €	557 €	-43,7%	-25,07%
* Για την περίοδο 15/03 - 30/06, τα στοιχεία εκτιμήθηκαν με βάση διοικητικά και ιστορικά αρχεία.										
Πηγή: Έρευνα Συνόρων Τραπέζης της Ελλάδος [Επεξεργασία: Γραφ. ΟΕΥΜΟΣΧΑΣ]										

2.1.3 Διμερής ενεργειακή συνεργασία.

Το 2019 οι ενεργειακές εισαγωγές της Ελλάδας από Ρωσία ανήλθαν σε 3.5 δις ευρώ, οι οποίες αντιστοιχούν στο 23.9% του συνόλου των ενεργειακών εισαγωγών. Από το ποσό των 3.5 δις ευρώ τα 2.6 δις (ή 54% αφορούσε πετρελαιοειδή).

Υδρογονάνθρακες. Για το 2018, τα ΕΛΠΕ προμηθεύτηκαν το 9% των πρώτων υλών τους από τη Ρωσία (το ίδιο και το 2017). Επίσης, τέλη Νοεμβρίου 2017, η **Motor Oil Hellas** υπέγραψε συμφωνία με τη ρωσική Rosneft (με τη συμμετοχή της θυγατρικής της Petrocas Energy) για την αμοιβαία προμήθεια αργού και προϊόντων πετρελαίου για τα επόμενα 5 χρόνια, με ενδεχόμενο αύξησης των ετησίων προμηθειών πετρελαίου και πετρελαιοειδών έως και σε 7,5 εκ. τόνους (150.000 βαρέλια ημερησίως), ενώ η Cetracore Energy, θυγατρική της Rosneft⁵, εξαγόρασε την **Mamidoil-Jetoil**, στις 31.01.2018, με την έγκριση του σχεδίου εξαγίανσης της τελευταίας από το Πρωτοδικείο Αθηνών.

Φυσικό Αέριο. Οι εξαγωγές φ.α. στην Ελλάδα ξεκίνησαν το 1996, βάσει της σύμβασης μεταξύ της V/O Soyuzgazexport και της **ΔΕΠΑ**, η οποία υπογράφηκε το 1988 και κάλυπτε παράδοση έως και 3 δισ. κ.μ. ετησίως, έως και το 2016. Το 2014, η σύμβαση μεταξύ V/O Soyuzgazexport και ΔΕΠΑ επεκτάθηκε έως στο 2026. Η ΔΕΠΑ εισάγει 2,2 δισ. κ.μ. αερίου ετησίως (65% των ετησίων αναγκών της σε φ.α.) από την Ρωσία (Gazprom). Μικρότερες ποσότητες φ.α., μέσω Βουλγαρίας, προμηθεύονται ο Όμιλος Κοπελούζου⁶, ο Όμιλος Μυτιληναίος Α.Ε., η Ήρων⁷ και η Elpedison⁸. Συνολικά, το 2018 (τελευταία διαθέσιμα στοιχεία), σύμφωνα με τα στοιχεία της Gazprom, αυτή εξήγαγε στην Ελλάδα 3,29 δισ. κ.μ. (αύξηση 12,29% έναντι 2017), ενώ το 2017 είχε εξάγει 2,93 δισ. κ.μ. και το 2016 2,68 δισ. κ.μ. Για το 2018, οι εισαγωγές ρωσικού φ.α. κάλυψαν το 66% των συνολικών εισαγωγών φ.α. της Ελλάδας. Επικπλέον τον Φεβρουάριο του 2019, παρελήφθη στη Ρεβυθούσα και το πρώτο φορτίο ρωσικού LNG προερχόμενου από το Yamal LNG, για λογαριασμό της Elpedison.

Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Έχει υπογραφεί Μνημονίου Κατανόησης (MoU) μεταξύ του Κέντρου Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε.) και της ρωσικής Υπηρεσίας Ενέργειας (Αθήνα, 27.05.2016), διευρύνει τις προοπτικές για την εκπόνηση νέων επιχειρηματικών σχεδίων, καθώς και την ανάπτυξη κοινών πιλοτικών έργων ενεργειακής αποδοτικότητας σε κτήρια της Ρωσίας.

Γεωθερμία. Ο ελληνικός όμιλος **Κοπελούζου** και η ρωσική εταιρεία JSC Rosgeologiya υπέγραψαν Συμφωνία (Αγία Πετρούπολη, 2.6.2017), για την από κοινού ανάπτυξη, γεωθερμικού έργου στη Βόρεια Ελλάδα, με τη σύσταση κοινής εταιρείας. Η εξέλιξη αυτή είναι αποτέλεσμα της Συμφωνίας που είχε υπογραφεί μεταξύ των δυο εταιρειών το 2015 για την από κοινού υλοποίηση έργων που συνδέονται με την ανάπτυξη των γεωθερμικών πόρων και την κατασκευή γεωθερμικών σταθμών παραγωγής ενέργειας στην Ελλάδα.

Λιπαντικά. Επιπροσθέτως, από τον Απρίλιο του 2017, στην Ελλάδα δραστηριοποιείται η **Gazprom Neft Lubricants**, θυγατρική της Gazprom Neft, η οποία ειδικεύεται στη παραγωγή και εμπορία λιπαντικών. Η Ελλάδα είναι η τρίτη χώρα της ΕΕ, μετά την Ιταλία και την Ουγγαρία που η Gazprom Neft Lubricants δημιούργησε σταθμούς G-Energy Service⁹.

2.2. Διμερείς Άμεσες Επενδύσεις

Στον **Πίνακα 19**, αποτυπώνονται τα μεγέθη-αποθέματα τόσο των ελληνικών επενδύσεων στη Ρωσική Ομοσπονδία όσο και εκείνα των ρωσικών επενδύσεων στην Ελλάδα. Επίσης καταγράφεται η αναλογία αυτών επενδυτικών αποθεμάτων σε σχέση με τα αντίστοιχα διαμορφούμενα παγκοσμίως.

⁵ Η Cetracore Energy κατά 80,1 % ελέγχεται από την UFG Europe Holdings, ενώ το υπόλοιπο 19,9% κατέχει η Rosneft.

⁶ Το 1991, η Προμηθέας Gas ιδρύθηκε με ισότιμη συμμετοχή των εταιρειών Gazprom Export και Copelouzos Broz Group Ltd.

⁷ Σύμπραξη ΓΕΚ Τέρνα, Engie (Γαλλία) και QPI (Κατάρ)

⁸ Σύμπραξη ΕΛΠΕ και Edison

⁹ ανεξάρτητο δίκτυο λιανικής που θα λειτουργεί και ως σημείο τεχνικής εξυπηρέτησης για οχήματα.

Πίνακας 17
Διμερές Επενδυτικό Ισοζύγιο Ελλάδας - Ρωσικής Ομοσπονδίας
(Μεγέθη-Αποθέματα μετρήσιμα στις 31 Δεκεμβρίου εκάστου έτους)
[Μέθοδος αποτίμησης ενεργητικού-παθητικού]

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Ελληνικές Επενδύσεις προς τη Ρωσική Ομοσπονδία								
Απόθεμα Ελληνικών Επενδύσεων στη Ρωσία	12	89	84	170	49	45	48	29
Σύνολο Παγκόσμιου Αποθέματος στη Ρωσία	565.654	371.491	347.690	477.670	529.644	497.366	586.994	537.118
Αναλογία Ελληνικού Αποθέματος	0,0021%	0,0240%	0,0242%	0,0356%	0,0093%	0,0090%	0,0082%	0,0054%
Επενδύσεις Ρωσικής Ομοσπονδίας προς την Ελλάδα								
Απόθεμα Ρωσικών Επενδύσεων στην Ελλάδα	571	661	631	685	735	671	664	652
Σύνολο Ρωσικού Αποθέματος Παγκοσμίως	479.501	414.413	375.034	426.608	477.213	435.862	501.157	470.098
Αναλογία Ρωσικού Αποθέματος	0,1191%	0,1595%	0,1683%	0,1606%	0,1540%	0,1539%	0,1325%	0,1387%
Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Ρωσίας [Επεξεργασία: Γραφ. ΟΕΥ ΜΟΣΧΑΣ] Ποσά: εκ. δολλ. ΗΠΑ								

2.2.1. Ελληνικές Επενδύσεις στη Ρωσική Ομοσπονδία

Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Ρωσίας, η αξία του αποθέματος ελληνικών άμεσων επενδύσεων στη Ρωσική Ομοσπονδία στις 30.12.2020 ανέρχονταν σε \$29 εκ. και αντιστοιχούσαν στο 0,0054% του συνόλου των ξένων επενδύσεων στη Ρωσική Ομοσπονδία.

Σημαντικές επενδύσεις έχουν πραγματοποιηθεί στη Ρωσία από επιχειρήσεις ελληνικών συμφερόντων και κεφάλαιο που έχει εισαχθεί κυρίως μέσω Κύπρου, Λουξεμβούργου και Ολλανδίας. Οι εταιρείες ελληνικών συμφερόντων που δραστηριοποιούνται στη ρωσική επικράτεια είναι περίπου εβδομήντα.

Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Ρωσίας, στις 31.12.2020, το απόθεμα των ελληνικών επενδύσεων στη Ρωσία κατανέμεται στους τομείς της μεταποίησης, του χονδρεμπορίου-λιανεμπορίου, των μεταφορών-αποθήκευσης, της διαμονής-εστίασης, των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, του κτηματομεσιτικού τομέα, των μεταφορών, των επαγγελματικών, επιστημονικών και τεχνικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών υγείας.

Οι σημαντικότερες ελληνικές επιχειρήσεις που έχουν δραστηριοποιηθεί επενδυτικά στη Ρωσία είναι οι εξής: Ελληνική Εταιρεία Εμφιαλώσεως-3E, Frigoglass (LLC FRIGOGLASS EURASIA), θυγατρική της 3E, Chirpita, TOGAS, Πλαστικά Κρήτης, Prometheas Cement, Copelouzos Group, Oxette Jewellery, BSB, Larin House, Piraeus Bank (γραφείο αντιπροσωπείας), Eurobank (γραφείο αντιπροσωπείας).

2.2.2. Επενδύσεις της Ρωσικής Ομοσπονδίας στην Ελλάδα

Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Ρωσίας, το απόθεμα ρωσικών άμεσων επενδύσεων στην Ελλάδα στις 31.12.2020 διαμορφώθηκε στα \$652 εκ., αντιστοιχώντας στο 0,1387% των συνολικών ρωσικών άμεσων επενδύσεων στο εξωτερικό.

Σύμφωνα με την Κεντρική τράπεζα της Ρωσίας στις 31.12.2020, το απόθεμα των ρωσικών άμεσων επενδύσεων στην Ελλάδα έχει κατευθυνθεί κυρίως στους τομείς της ενέργειας, το χρηματοπιστωτικό, τις τηλεπικοινωνίες, τον τουρισμό και τα ακίνητα, καθώς και τον τομέα των τροφίμων.

Οι σημαντικότερες ρωσικές επενδύσεις στην Ελλάδα είναι οι εξής: Agroinvest-Mirum, Mouzenidis Travel, Prometheus Gaz, B&N Bank (πρώην Bank Kedr), Sistema Holding Telecommunications (Concern Sitronics, Komstar), Rosoboronexport Defence (Rosoboron Service), SICP-Dodoni, Savvidis Group (Makedonia Palace, Thessaloniki Port).

2.3. Θεσμικό Πλαίσιο Οικονομικής Συνεργασίας Ελλάδας – Ρωσικής Ομοσπονδίας

Παρατίθεται το διμερές θεσμικό πλαίσιο υπογραφείσες Διακρατικές Συμφωνίες, οικονομικού ενδιαφέροντος μέχρι και το 2020, οι οποίες ευρίσκονται σε ισχύ ή πρόκειται να ισχύσουν καθώς και τρέχοντα Πρωτόκολλα/Μνημόνια/Συμφωνίες ανά θεματική ενότητα και φθίνουσα χρονολογική σειρά.

Ειδικά για τη διεξαγωγή των Μικτών Διυπουργικών Επιτροπών (ΜΔΕ), αυτές βασίζονται στη Συμφωνία Οικονομικής, Βιομηχανικής, Τεχνολογικής και Επιστημονικής Συνεργασίας του 1993, ενώ έχουν διεξαχθεί 12 γύροι ΜΔΕ, με την πρώτη να έχει λάβει χώρα το 1997, στη Μόσχα και τη δωδέκατη, στις 18-19.04.2019, στη Θεσσαλονίκη.

Ημ/νίες Υπογραφής/ Κύρωσης	Έναρξη Ισχύος ΦΕΚ θέσης σε Ισχύ	ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ / ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ / ΜΝΗΜΟΝΙΑ
[ανά θεματική και φθίνουσα χρονολογική σειρά]		
Οικονομική – Βιομηχανική – Τεχνολογική Επιστημονική Συνεργασία / Μ.Δ.Ε.		
Υ: 19.04.2019 Κ: ΚΥΑ ΦΕΚ 239 ^Α / 2020.12.01	-	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΗΣ 12 ^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΜΙΚΤΗΣ ΔΙΎΠΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ (ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 18-19 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2019)
06.12.2018	-	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΗΣ 11 ^{ΗΣ} ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΜΙΚΤΗΣ ΔΙΥΠΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
24.04.2018 ΦΕΚ 112 ^Α / 2018	-	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΜΙΚΤΗΣ ΔΙΥΠΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ-ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
04. 11.2016	ΦΕΚ 34 ^Α / 2018	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΗΣ ΔΕΚΑΤΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΜΙΚΤΗΣ ΔΙΥΠΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
24.11.2015	ΦΕΚ 167 ^Α / 2016	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΗΣ ΕΝΑΤΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΜΙΚΤΗΣ ΔΙΥΠΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
12.04.2014	ΦΕΚ 16 ^Α / 2014	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΗΣ ΟΓΔΟΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΜΙΚΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
07.06.2010	ΦΕΚ 116 ^Α / 2011	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΜΙΚΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
19.02.2008	ΦΕΚ 170 ^Α / 2008	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΗΣ ΕΚΤΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΜΙΚΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΡΩΣΙΑΣ ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
28.09.2005.	ΦΕΚ 320 ^Α / 2005	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΗΣ ΠΕΜΠΤΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΜΙΚΤΗΣ ΔΙΥΠΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΡΩΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ.
20.11.2001	ΦΕΚ 188 ^Α / 2002	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΕΤΑΡΤΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΜΙΚΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
08.12.2000	ΦΕΚ 186 ^Α / 2001	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΜΙΚΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΛΛΗΝΟΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
28.07.1999	ΦΕΚ 61 ^Α / 2001	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΜΙΚΤΗΣ ΕΛΛΗΝΟΡΩΣΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
24.10.1997	ΦΕΚ 119 ^Α / 1998	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΠΡΩΤΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΜΙΚΤΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗΣ ΕΛΛΗΝΟ- ΡΩΣΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ. ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΔΗΛΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΜΝΗΜΟΝΙΟΥ ΑΥΤΗΣ
13.12.1995	ΦΕΚ 4 ^Α / 1996	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΔΙΜΕΡΕΣ ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΔΥΟ ΧΩΡΩΝ ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΣΥΝΗΜΜΕΝΩΝ ΣΕ ΑΥΤΟ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

30.06.1993 10.11.1994	05.01.1995 ΦΕΚ 130 ^Α / 2001	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
30.06.1993 10.11.1994	08.09.1995 ΦΕΚ 227 ^Α / 1995	ΣΥΜΦΩΝΟ ΦΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
Οικονομία - Φορολογία - Επενδύσεις		
27.05.2016	27.05.2016	ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ Α.Ε. ΚΑΙ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ INVEST IN RUSSIA (ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑ)
20.06.2000 27.08.2002	20.12.2007 ΦΕΚ 12 ^Α / 2008	ΣΥΜΒΑΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΦΥΓΗ ΤΗΣ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΟΡΟΥΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ [ΣΥΜΦΩΝΙΑ (ΔΙ'ΑΝΤΑΛΛΑΓΗΣ ΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΚΟΙΝΩΣΕΩΝ) ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΩΤΕΡΩ ΣΥΜΒΑΣΗΣ, Ν. 3679/2008, ΦΕΚ 142/Α, 11/07/2008]
27.01.1976 11.01.1977	14.04.1977 ΦΕΚ 2 ^Α / 1977	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΩΝ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΦΥΓΗ ΔΙΠΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΑΠΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ [ΔΙΑΤΗΡΗΘΗΚΕ ΣΕ ΙΣΧΥ ΜΕ ΤΟ Μ. 4487 ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΗΣ 13/12/1995 ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΜΕΡΕΣ ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΔΥΟ ΧΩΡΩΝ, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II]
30.06.1993 10.11.1994	23.02.1997 ΦΕΚ 23 ^Α / 1997	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
Επιστήμη & Τεχνολογία - Τυποποίηση - Διοίκηση		
06.11.2019	-	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2020-2022
11.11.2016	-	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ, ΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ
27.05.2016	-	ΚΟΙΝΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
27.05.2016	27.05.2016	ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ (ΕΣΥΠ/ΕΛΟΤ) ΚΑΙ ΤΟΥ ΡΩΣΙΚΟΥ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΡΟΛΟΓΙΑΣ (ΡΩΣΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ)
01.04.2016	01.04.2016	ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΟ-ΡΩΣΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΚΒΑΝΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ
18.12.2012 12.04.2017 ΦΕΚ 55 ^Α / 2017	09.07.2017	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΠΑΝΕΙΣΔΟΧΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ 25ΗΣ ΜΑΪΟΥ 2006
05.10.2006	05.10.2006	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΧΡΕΟΥΣ ΤΗΣ ΠΡΩΗΝ ΕΣΣΔ ΚΑΙ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ [ΑΦΟΡΑ ΤΑ ΧΡΕΗ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ ΤΗΣ 19/01/1993 ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΗΣ 12/02/1985 ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΗ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΘΕΝΤΩΝ]
02.12.2004	ΦΕΚ 23 ^Α / 2005	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΟΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
02.12.2004	ΔΕΝ ΧΡΗΣΕΙ ΚΥΡΩΣΗΣ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2005-2006
12.10.2000 12.11.2001	01.04.2002 ΦΕΚ 261 ^Α / 2001	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ-ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ
21.02.2000 22.10.2001	2002.06.19 ΦΕΚ 209 ^Α / 2002	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ
18.05.1999	ΦΕΚ 294 ^Α / 1999	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΕΛΛΗΝΟΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
21.05.1981 06.04.1982	01.09.1982 ΦΕΚ 99 ^Α / 1982	ΣΥΜΒΑΣΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΩΓΗΣ ΣΕ ΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΤΩΝ ΣΟΒΙΕΤΙΚΩΝ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΩΝ [ΔΙΑΤΗΡΗΘΗΚΕ ΣΕ ΙΣΧΥ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΗΣ 13.12.1995 ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΜΕΡΕΣ ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΔΥΟ ΧΩΡΩΝ - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι]

Ενεργειακός Τομέας		
19.04.2019 ΚΥΑ ΦΕΚ 114 ^Α / 15.06.2020	-	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΗΣ 5 ^{ΗΣ} ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΜΕΙΚΤΗΣ ΔΙΫΠΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΡΩΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
27.05.2016	-	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΛΠΕ-ROSNEFT [ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ.]
27.05.2016	27.05.2016	ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΑΛΛΗΛΟΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΟΜΟΣΠ.ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ "ΡΩΣΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ"
11.04.2013	ΦΕΚ 148 ^Α / 2013	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΡΩΣΣΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
29.04.2008 02.10.2008 ΦΕΚ 200 ^Α / 2008	16.10.2008	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΑΓΩΓΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΣΤΟ ΕΔΑΦΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
06.12.2001 14.04.2003	02.03.2004 ΦΕΚ 90 ^Α / 2004	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΚΑΥΣΙΜΩΝ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
19.12.1994 07.04.1995	03.06.1995 ΦΕΚ 142 ^Α / 1995	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟ ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ 01/07/1993 ΣΤΗ ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΗΣ 07/10/1987 ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΡΩΣΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
01.07.1993 07.04.1995	03.06.1995 ΦΕΚ 142 ^Α / 1995	ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΣΤΗ ΔΙΑΚΡΑΤΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΤΗΣ 07/10/1987 ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
01.07.1993 -	-	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΠΡΟΘΕΣΕΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΡΩΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΟΥΜΙΝΑ
23.12.1988 03.04.1992	23.12.1988 ΦΕΚ 54 ^Α / 1992	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΩΝ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΩΝ ΓΙΑ ΑΝΤΑΓΟΡΕΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΟΥ ΣΟΒΙΕΤΙΚΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΙ Η ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΤΟ 1992 ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2016 [ΔΙΑΤΗΡΗΘΗΚΕ ΣΕ ΙΣΧΥ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΗΣ 13/12/1995 ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΜΕΡΕΣ ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΔΥΟ ΧΩΡΩΝ, ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΦΕΚ 4/Α, 16/01/1996 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι)]
07.10.1987 03.02.1988	14.03.1988 ΦΕΚ 79 ^Α / 1988	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΩΝ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΣΣΔ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ [ΔΙΑΤΗΡΗΘΗΚΕ ΣΕ ΙΣΧΥ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΗΣ 13/12/1995 ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΜΕΡΕΣ ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΔΥΟ ΧΩΡΩΝ, ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΦΕΚ 4/Α, 16/01/1996 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι)]
Μεταφορές - Τηλεπικοινωνίες		
07.12.2018	07.12.2018	ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ/ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΒΕΛΤΙΣΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΣΤΙΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
03.03.2017	-	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΥΝΟΜΙΛΙΩΝ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
12.10.2016	-	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΗΣ ΜΙΚΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
15.12.2011 28.02.2014 ΦΕΚ 49 ^Α / 2014	07.04.2014	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΠΕΡΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ [ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΣΗ ΣΕ ΙΣΧΥ ΕΠΑΨΕ ΝΑ ΙΣΧΥΕΙ Η ΣΧΕΤΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΣΣΔ ΤΗΣ 12/02/1985 (Μ.3416)] [ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΗΘΗΚΕ ΣΤΟΝ ΟΗΕ 12/02/2018]
07.06.2010	07.06.2010	ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
17.12.2009	ΦΕΚ 107 ^Α / 2010	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΗΣ ΠΕΡΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
22.01.2008	ΦΕΚ 155 ^Α / 2008	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΗΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΔΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
12.06.2001 10.12.2002	13.02.2003 ΦΕΚ 96 ^Α / 2003	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ [ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΣΕ ΙΣΧΥ ΕΠΑΨΕ ΝΑ ΙΣΧΥΕΙ Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΕΣΣΔ 1973]
29.07.1999 28.02.2001	28.02.2001 ΦΕΚ 130 ^Α / 2001	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΠΕΡΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΩΝ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

03.04.1997	ΦΕΚ 143 ^Α / 1997	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΔΙΚΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ
12.02.1985 07.07.1986	1986.09.03 ΦΕΚ 143 ^Α / 1986	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΩΝ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΩΝ ΠΕΡΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΝΗΜΜΕΝΟΥ ΣΕ ΑΥΤΗ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ [ΔΙΑΤΗΡΗΘΗΚΕ ΣΕ ΙΣΧΥ ΜΕ ΤΟ Μ. 4487 ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΗΣ 13/12/1995 ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΜΕΡΕΣ ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΔΥΟ ΧΩΡΩΝ]
Αγροτικός Τομέας		
27.05.2016	-	ΟΔΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΡΩΣΙΑΣ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ
28.07.1999 16.03.2000	16.03.2000 ΦΕΚ 250 ^Α / 2000	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
28.07.1999 16.03.2000	16.03.2000 ΦΕΚ 250 ^Α / 2000	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΓΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Τελωνειακά Θέματα		
07.12.2018	07.12.2018	ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ (ΑΑΔΕ) ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ΡΩΣΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ) ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΔΕΝ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ)
23.07.1991 23.10.1997	27.07.1998 ΦΕΚ 134 ^Α / 1998	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΩΝ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΑ ΘΕΜΑΤΑ [[ΒΛΕΠΕ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΕΣΣΔ ΤΗΣ 13/12/1995 ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΜΕΡΕΣ ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΔΥΟ ΧΩΡΩΝ, ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΦΕΚ 4/Α, 16/01/1996 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ)]
Εμπορική Ναυτιλία		
19.04.2019 02.10.2020 Ν.4731/02.10.2020 ΦΕΚ 191 ^Α / 02.10.2020	27.11.2020	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΤΗΣ 6 ^{ΗΣ} ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2001
27.11.2017	-	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΕ ΣΚΑΦΗ ΚΑΤΑΧΩΡΗΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
04.12.2007	04.01.2008	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΣΣΔ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ, ΠΕΡΑΝ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΤΗΣ ΑΙΓΙΑΛΙΤΙΔΟΣ ΖΩΝΗΣ. [[ΒΛΕΠΕ Μ. 4002, ΑΡΧΙΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ]
06.12.2001 01.07.2010 ΦΕΚ 101 ^Α / 2010	22.08.2010	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ [ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΣΕ ΙΣΧΥ ΕΠΑΥΣΕ ΝΑ ΙΣΧΥΕΙ Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΕΣΣΔ 16/12/1975, ΒΛΕΠΕ Μ.2573]
11.06.1929 15.05.1930	25.06.1929 ΦΕΚ 163 ^Α / 1930	ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΤΩΝ ΣΟΒΙΕΤΙΚΩΝ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΩΝ ΜΕΤΑ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ
Τουρισμός		
19.09.2017	-	ΚΟΙΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΙΚΟ ΕΤΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΕΛΛΑΔΑ-ΡΩΣΙΑ 2017-2018
27.05.2016	27.05.2016	ΚΟΙΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ(ΡΩΣΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ) ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2016-2018 ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
08.04.2015	-	ΚΟΙΝΟ ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΟ 2016 ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗ ΡΩΣΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ ΡΩΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
07.06.2010	ΦΕΚ 123 ^Α / 2010	ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΟΡΩΣΙΚΗΣ ΜΙΚΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
05.10.2006	-	ΚΟΙΝΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
30.06.1993 11.05.1994	16.08.1994 ΦΕΚ 73 ^Α / 1994	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
Πολιτισμός - Μορφωτικά - Αθλητισμός		
26.10.2020	-	ΚΟΙΝΟ ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ-ΡΩΣΙΑΣ ΤΟ 2021
07.12.2018	07.12.2018	ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

		ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
06.09.2017	06.09.2017	ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ, ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
24.11.2014	ΦΕΚ 65 ^Α / 2016	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2014-2016
30.06.1993 16.05.1995	29.07.1995 ΦΕΚ 152 ^Α / 1995	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
06.09.1978 -	13.08.1979 ΦΕΚ 23 ^Α / 1980	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΜΟΡΦΩΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΟΒΙΕΤΙΚΩΝ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΩΝ [ΔΙΑΤΗΡΗΘΗΚΕ ΣΕ ΙΣΧΥ ΜΕ ΤΟ Μ. 4487 ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΗΣ 13/12/1995 ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΜΕΡΕΣ ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΔΥΟ ΧΩΡΩΝ, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
Περιφερειακή Συνεργασία		
20.06.2000	ΦΕΚ 23 ^Α / 2001	ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΑΣΝΟΝΤΑΡ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ ΣΕ ΑΥΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ
27.11.1994	27.11.1994	ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΟΘΕΣΕΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗΣ
01.07.1993 24.02.1995	10.07.1996 ΦΕΚ 145 ^Α / 1996	ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΑΣΝΟΝΤΑΡ (ΚΡΑΣΝΟΥΝΤΑΡΣΚΙ ΚΡΑΙ) ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

2.4 Απολογισμός δράσεων και άλλων δραστηριοτήτων που πραγματοποιήθηκαν ή υποστηρίχθηκαν από το Γραφείο ΟΕΥ Μόσχας κατά τη διάρκεια του 2020

Οι δραστηριότητες και δράσεις περιορίστηκαν δραματικά λόγω της πανδημίας Covid19 και των περιορισμών που επιβλήθηκαν διεθνώς.

Εν τούτοις πραγματοποιήθηκαν διαδικτυακά οι παρακάτω δράσεις:

- Οργανώθηκε στις 28.5 διαδικτυακή εκδήλωση από το Enterprise Greece με θέμα την προσέλκυση επενδύσεων στον τουριστικό τομέα και το πρόγραμμα Golden VISA, σε συνεργασία με το Ε/Ρωσικό Επιμελητήριο και το Γραφείο ΟΕΥ Μόσχας.
- Συμτείχαμε στις 17.7 σε διαδικτυακή εκδήλωση του ΕΒΕ Μόσχας για την προοπτικές της Ελληνικής Τουριστικής Βιομηχανίας και τα προβλήματα που προκύπτουν από την πανδημία Covid19.
- Διοργάνωση από το Γραφείο ΟΕΥ Μόσχας διαδικτυακής ημερίδας στις 30.09, σε συνεργασία με την εταιρεία CCIS, σχετικά με το σύστημα πιστοποιήσεων EAC (Ευρασιατική Οικ. Ένωση).
- Συμμετοχή στελεχών του Γραφείου ΟΕΥ Μόσχας διαδικτυακές εκδηλώσεις της ΑΕΒ (Ένωση Ευρωπαϊκών Επιχειρήσεων Μόσχας) καθώς και σε διαδικτυακές συναντήσεις με εδώ ομολόγους χωρών ΕΕ υπό το συντονισμό της Αντιπροσωπείας της ΕΕ στη Μόσχα (άνω των 160 συνολικά).
- Σε συνεργασία με την Αντιπροσωπεία της ΕΕ στη Μόσχα ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με θέματα διακριτικής μεταχείρισης προϊόντων προερχομένων από την ΕΕ προς τη Ρωσία (σήμανση προϊόντων).
- Υποβολή αρμοδίως, διαβημάτων σχετικά με την παράνομη χρήση εθνικών συμβόλων και σημάτων κυρίως επί συσκευασιών γαλακτοκομικών προϊόντων.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η ρωσική οικονομία παραμένει ακόμη σε μεγάλο βαθμό κρατικά διευθυνόμενη, ενώ η αγορά της χαρακτηρίζεται από σειρά εμποδίων πρόσβασης.

Κεντρικό σημείο της ρωσικής αναπτυξιακής πολιτικής είναι η υποκατάσταση των εισαγωγών και η άσκηση πίεσης ή παροχή κινήτρων για την μεταφορά της παραγωγής στη Ρωσία. Όμως, η μεθοδική και με μακροχρόνια στόχευση δραστηριοποίηση μπορεί να προσφέρει σημαντικές ευκαιρίες στις

ελληνικές επιχειρήσεις, καθώς πρόκειται για μια πολύ μεγάλη αγορά που αποτελεί πύλη εισόδου και σε γειτονικές αγορές.

Μετά το 2014, λόγω των ρωσικών αντιμέτρων (ρωσικά αντίμετρα έχουν πλήξει εξαγωγές νωπών φρούτων-λαχανικών, γαλακτοκομικών, ιχθυηρών), οι εξαγωγές μας έχουν μειωθεί κατά περίπου 50,3 % και δεν έχει καταστεί εφικτή η αναπλήρωση τους με άλλα προϊόντα παρότι προοπτικές υπάρχουν για τα μεταποιημένα τρόφιμα, το ένδυμα, τα καλλυντικά, τα δομικά υλικά και για ορισμένους τύπους εξοπλισμών. Βεβαίως τυχόν άρση στο μέλλον των αντιμέτρων δεν πρόκειται να οδηγήσει σε αποκατάσταση προηγούμενου επιπέδου, καθότι έχουν διαμορφωθεί νέα δεδομένα στην αγορά και έχουν δημιουργηθεί νέα εμπορικά δίκτυα από τρίτες χώρες που έχουν καταλάβει το κενό που δημιουργήθηκε.

Οι εκτιμήσεις και οι προτάσεις του Γραφείου ΟΕΥ για ορισμένους τομείς με ευνοϊκές προοπτικές έχουν ως ακολούθως:

- ❖ Για τα **τρόφιμα-ποτά** υπάρχει μια τεράστια αγορά, καθώς η εγχώρια παραγωγή δεν καλύπτει τις ανάγκες της χώρας.
 - Όμως, η επιβολή του ρωσικού εμπάργκο στα αγροτικά προϊόντα δημιούργησε μεγάλα προβλήματα στις ελληνικές εξαγωγές. Σημαντικά ελληνικά προϊόντα που άλλοτε κυριαρχούσαν στη ρωσική αγορά, όπως τα νωπά φρούτα και λαχανικά (π.χ. εσπεριδοειδή, φράουλες, κλπ.), εκτοπίστηκαν από προϊόντα ανταγωνιστριών χωρών (π.χ. Τουρκία, Αίγυπτος, κλπ.). Πρόκειται για μια εξέλιξη που δύσκολα θα αντιστραφεί ακόμη και όταν αρθεί το εμπάργκο.
 - *Βέβαια, υπάρχουν ακόμη πολλά προϊόντα που μπορούν να εξαχθούν, όπως ελιές, ελαιόλαδο, κονσερβοποιημένα φρούτα και λαχανικά, σνάκς, είδη ζαχαροπλαστικής, χυμοί, μαρμελάδες, δημητριακά πρωινού, ζύμες, είδη αρτοποιίας, μεταλλικό νερό, κρασιά, επεξεργασμένα τρόφιμα, κλπ.*
- ❖ Η Ρωσία εφαρμόζει **στρατηγική ανάπτυξης της γεωργίας και της κτηνοτροφίας**, με στόχο την αύξηση των εξαγωγών για ορισμένους κλάδους ή την υποκατάσταση των εισαγωγών και την απόκτηση αυτάρκειας για άλλους. Η πολιτική αυτή διευκολύνεται τα μέγιστα από το ρωσικό εμπάργκο γεωργικών προϊόντων.
 - Η ρωσική κυβέρνηση παρέχει κίνητρα για επενδύσεις, προωθεί την εισαγωγή νέων μεθόδων και τεχνολογιών για καλλιέργειες, επενδύει στην έρευνα και ενισχύει την εγχώρια επεξεργασία των πρώτων υλών. Μετά το ρωσικό εμπάργκο, εντυπωσιακά είναι τα αποτελέσματα σε τομείς όπως τα γαλακτοκομικά προϊόντα, τα αλλαντικά, τα κρασιά και άλλα, για τα οποία υπήρξε μεγάλη άνοδος της εγχώριας παραγωγής, χωρίς όμως ακόμη αξιόλογη βελτίωση της ποιότητας και της ανταγωνιστικότητας.
 - Χώρες όπως η Δανία, η Ολλανδία και η Γερμανία αντιστάθμισαν τις απώλειες από το γεωργικό εμπάργκο με την αύξηση της εξαγωγής προϊόντων και υπηρεσιών γεωργικής τεχνολογίας. Οι ελληνικές επιχειρήσεις διαθέτουν επίσης καινοτόμες και ανταγωνιστικές τεχνολογίες. Εδικά στη Νότια Ρωσία που επιδιώκεται η ανάπτυξη καλλιεργειών συναφών με τις δικές μας (π.χ. φρούτα και λαχανικά, αμπελοκαλλιέργεια, κλπ.), υπάρχουν ελληνικές επιχειρήσεις που μπορούν να προμηθεύσουν αρδευτικά συστήματα, αγροχημικά για ειδικές χρήσεις, εξοπλισμό για θερμοκήπια, πλαστικά φιλμ και άλλα καινοτόμα προϊόντα. Σε ορισμένες περιπτώσεις ελληνικές επιχειρήσεις θα μπορούσαν να αναλάβουν να οργανώσουν, να κατασκευάσουν ή να ακόμη και συνεκμεταλλευτούν γεωργικές καλλιέργειες, θερμοκήπια και μονάδες μεταποίησης γεωργικών προϊόντων.
 - Κλάδος με ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη Ρωσία είναι ο κτηνοτροφικός τομέας και αυτός των ιχθυοκαλλιεργειών τομείς (εξοπλισμό, τεχνολογία, πρώτες ύλες, τεχνογνωσία).
- ❖ Για αρκετά **καταναλωτικά αγαθά**, όπως γούνες, είδη μόδας και ένδυσης, καλλυντικά, είδη οικιακής χρήσης, κλπ. υπάρχουν καλές προοπτικές στην αγορά.

- Ειδικά τα γουναρικά αποτελούν το σημαντικότερο προϊόν που εξάγουμε στη Ρωσία. Όμως, τα τελευταία χρόνια οι εξαγωγές μας μειώνονται, κυρίως λόγω του ανταγωνισμού από τα φθηνά κινεζικά προϊόντα που έχουν κατακλύσει πλέον την αγορά, αλλά και από προϊόντα άλλων χωρών, όπως η Ιταλία (κυρίως επώνυμα προϊόντα πολυτελείας) και η Τουρκία.
- Η Ρωσία εφαρμόζει και στη περίπτωση των γουναρικών πολιτική υποκατάστασης των εισαγωγών και επιδιώκει την ανάπτυξη της εγχώριας γουνοποιίας οποία επίσης επηρεάζει αρνητικά τις εξαγωγές μας, καθώς η ποιότητα των εγχωρίως παραγόμενων προϊόντων έχει βελτιωθεί αισθητά.
- Ως αποτέλεσμα καλούμαστε να αναθεωρήσουμε την πολιτική που ακολουθούμε για την υποστήριξη του προϊόντος και να αναλάβουμε μια ευρεία οργανωμένη εκστρατεία προβολής και προώθησης, όπως και να επιδιώξουμε την επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι ελληνικές επιχειρήσεις στην αγορά.
- ❖ **Δομικά υλικά** και εξοπλισμός κτιρίων, όπως μάρμαρο, μονωτικά ή στεγανωτικά υλικά, χρώματα και άλλα, έχουν επίσης προοπτικές στην αγορά. Ένα πολύ ενδιαφέρον παράδειγμα αποτελεί η εδραίωση των ελληνικών ανελκυστήρων στη ρωσική αγορά, πράγμα που σημαίνει ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις έχουν τη δυνατότητα να επιτύχουν και σε κλάδους υψηλότερης προστιθέμενης, πέραν των γνωστών και κορεσμένων παραδοσιακών κλάδων στους οποίους επικεντρώνεται η μεγάλη πλειοψηφία τους. Ειδικά στον τομέα των τεχνολογιών κτιρίων και κατασκευών στην Ελλάδα υπάρχουν αρκετές επιχειρήσεις με καινοτόμα προϊόντα.
- ❖ Η ρωσική αγορά φαρμάκων και ιατρικού εξοπλισμού παρουσιάζει αξιόλογο ενδιαφέρον, αλλά και μεγάλες δυσκολίες, λόγω μη δασμολογικών εμποδίων. Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα είναι η παροχή ισχυρού τιμολογιακού προβαδίσματος στα εγχώρια φάρμακα σε σχέση με τις προμήθειες των νοσοκομείων. Αυτό ωθεί πολλές ξένες επιχειρήσεις να μεταφέρουν την παραγωγή στη Ρωσία.
- ❖ Η Ρωσία είναι μία από τις πλέον προηγμένες χώρες σε ορισμένους κλάδους **υψηλής τεχνολογίας**, όπως πληροφορική, τηλεπικοινωνίες, νανοτεχνολογία, βιοτεχνολογία, αεροδιαστημική και άλλους. Η συνεργασία στην έρευνα με μια χώρα με τόσο μεγάλη ερευνητική παράδοση όπως η Ρωσία, ασφαλώς και θα είναι ιδιαίτερα επωφελής. Οι δύο πλευρές πρέπει να υιοθετήσουν σειρά συγκεκριμένων συνεργασιών σε ερευνητικά προγράμματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος. Η διμερής συνεργασία μπορεί να συμπεριλάβει και κοινά προγράμματα στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος Horizon 2020, για τα οποία οι Ρώσοι ερευνητές είναι επιλέξιμοι, αλλά με εθνική συμμετοχή στην χρηματοδότηση.
- ❖ Συχνά όμως τα ρωσικά επιστημονικά και τεχνολογικά επιτεύγματα δεν συνδυάζονται με επιτυχημένη εμπορική εκμετάλλευσή τους, λόγω μη αναπτυγμένης επιχειρηματικής κουλτούρας. Για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα αυτό, η ρωσική κυβέρνηση έχει υιοθετήσει σειρά πολιτικών και έχει ιδρύσει εξειδικευμένους φορείς υποστήριξης της **εφαρμοσμένης έρευνας** και των νεοφυών επιχειρήσεων τεχνολογίας, ενώ αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στη διεθνή συνεργασία. Να σημειωθεί ότι υπάρχουν αρκετές ελληνικές επιχειρήσεις με αξιόλογα επιτεύγματα στην έρευνα και ανάπτυξη.
- ❖ Στον τομέα της **ενέργειας** η Ρωσία είναι από τις πλέον προικισμένες χώρες παγκοσμίως και επομένως προσφέρει δυνατότητες επιχειρηματικής συνεργασίας. Όμως, ειδικά για τις **ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ)**, η Ρωσία δεν έχει ανάλογα επιτεύγματα, αλλά τις θεωρεί πλέον ως προτεραιότητα. Υπάρχουν πολλές ελληνικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό στην κατασκευή τέτοιων έργων και μάλιστα συνεργάζονται στενά με διεθνείς επενδυτές που εξειδικεύονται στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Στον τομέα αυτό ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η διαπεριφερειακή συνεργασία στην ανταλλαγή τεχνογνωσίας για την κατάρτιση ενεργειακών αναπτυξιακών προγραμμάτων, η οποία με τη σειρά της θα άνοιγε το δρόμο και για την δραστηριοποίηση στη Ρωσία των ελληνικών επιχειρήσεων του κλάδου αυτού.
- ❖ Χιλιάδες Ρώσοι επισκέπτονται τη χώρα μας ετησίως και υπάρχει σημαντικό περιθώριο αύξησής τους, καθώς η εικόνα της Ελλάδας στη Ρωσία είναι πολύ θετική, χάρη και στους παραδοσιακούς

δεσμούς των δύο λαών. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν ο **ιατρικός και ο θρησκευτικός τουρισμός**. Επειδή σε μεγάλο βαθμό οι ρωσικές ροές τουριστών στο εξωτερικό είναι κεντρικά ελεγχόμενες από μικρό αριθμό μεγάλων τουριστικών γραφείων, επιβάλλεται παράλληλα με την τουριστική προβολή και η προώθηση επιχειρηματικών συνεργασιών.

- ❖ Υπήρξαν ορισμένες αξιόλογες **ρωσικές επενδύσεις στον Τουρισμό** (π.χ. Όμιλος Μουζενίδη, Όμιλος Σαββίδη, Cronwell, Mirum, και Ριμπολόβλεφ), αλλά υπάρχουν ακόμη μεγαλύτερες δυνατότητες για Ρωσικές επενδύσεις στον τουρισμό.
- ❖ Παράλληλα υπάρχει έντονο ενδιαφέρον στη Ρωσία για **αγορά εξοχικών κατοικιών** στην Ελλάδα.

Εφόσον ομαλοποιηθεί η επιδημιολογική κατάσταση είναι απαραίτητη η προσπάθεια:

- για πρόσκληση Ρώσων αγοραστών σε εκθέσεις που διοργανώνει η HELEXPO (DETROP, FURNIDEC, AGROTICA, HOTELIA, ARTOZYMA κλπ) είτε άλλοι φορείς (Φόρουμ/Γούνα)
- Διοργάνωση εκδηλώσεων σε συνεργασία με φορείς στην Ελλάδα για παρουσίαση των προοπτικών της ρωσικής αγοράς.
- Δράσεις προώθησης σε συνεργασία με το Enterprise Greece: Τρόφιμα: κρασί/λάδι κλπ)- Γούνα- Ένδυμα, Real Estate).

4. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

4.1 Επισκόπηση Κυρώσεων Ε.Ε. και Η.Π.Α. προς τη Ρωσική Ομοσπονδία

Στην ιστοσελίδα <https://sanctionsmap.eu> της Ευρωπαϊκής Ένωσης απεικονίζεται το σύνολο των κυρώσεων παγκοσμίως που έχουν επιβληθεί έναντι εταιρειών, ατόμων και προϊόντων, είτε από την ΕΕ είτε από τον ΟΗΕ. Σε κάθε περίπτωση αναφέρονται και πληροφοριακά στοιχεία της νομικής πράξης επιβολής των κυρώσεων.

Συνολικά σύμφωνα με την ΕΕ, οι κυρώσεις επιβαρύνουν τις μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες προοπτικές της ρωσικής οικονομίας προκαλώντας δυσκολίες στην πρόσβαση στα διεθνή κεφάλαια και κατ' επέκταση στη μεταφορά της ξένης τεχνολογίας, γεγονός το οποίο δρα ανασταλτικά στην πραγματοποίηση, μη συμβατικών, πετρελαϊκών επενδύσεων (Αρκτική, θαλάσσιες εξορύξεις μεγάλου βάθους, σχιστολιθικό αέριο, κλπ). Αμερικανική έκθεση του 2017 αναφέρει ότι σοβαρές είναι οι δυσμενείς συνέπειες από τις κυρώσεις για τις ρωσικές επιχειρήσεις που πλήττονται από αυτές, αλλά οι συνέπειες στο σύνολο της ρωσικής οικονομίας εκτιμάτο στο 1% του ΑΕΠ.

Ενδιαφέρον είναι ότι τον Φεβρουάριο του 2019 ο πρόεδρος του «Ρωσικού Ελεγκτικού Συνεδρίου» κ. Αλεξέι Κουντρίν ανέφερε ότι η Ρωσία προσαρμόστηκε στις ήδη ισχύουσες κυρώσεις, αλλά νέες κυρώσεις ενδέχεται να προκαλέσουν κρίση στην ρωσική οικονομία.

Πάντως η διαρκής επιβολή διάφορων τύπων οικονομικών κυρώσεων σε βάρος της Ρωσίας έχει οδηγήσει σε μια συντηρητική οικονομική πολιτική που αποσκοπεί στη μείωση των χρεών και στην αύξηση των αποθεμάτων σε συνάλλαγμα και χρυσό αλλά είχαν σαν αποτέλεσμα η χώρα να έχει ένα από τα χαμηλότερα χρέη ως αναλογία προς το ΑΕΠ στην ομάδα των Αναδυόμενων Οικονομιών.

Τα ρωσικά αντίμετρα σε συγκεκριμένες εισαγωγές από ΗΠΑ και Ευρώπη αν και οδήγησε σε σημαντική αύξηση των εγχώριων τιμών, οδήγησε σε αύξηση της αγροτικής παραγωγής, γεγονός που καθιστά τη Ρωσία πιο ανθεκτική σε περίπτωση αναταραχών στο παγκόσμιο εμπόριο.

Ως προς την διάχυση των επιπτώσεων των κυρώσεων στην οικονομία της ΕΕ το 2016 εκτομώοντο σε 0,1% επί του ΑΕΠ της ΕΕ, το Αυστριακό Ινστιτούτο Οικονομικών Ερευνών το 2017 δημοσίευσε μελέτη σύμφωνα με την οποία το 2015 οι κυρώσεις κόστισαν 18 δις. Ευρώ και 400 χιλ θέσεις εργασίας στις χώρες της ΕΕ (πλην Κροατίας).

Αποτέλεσμα των ρωσικών αντιμέτρων, ήταν ότι οι εξαγωγές αγροτικών προϊόντων προς την Ρωσία από την ΕΕ μειώθηκαν κατά 45%. Ιδιαίτερα επλήγη η Ελλάδα αφού μετά το 2014, λόγω των ρωσικών αντιμέτρων οι εξαγωγές μας έχουν μειωθεί κατά περίπου 50,3 % και δεν έχει καταστεί εφικτή η αναπλήρωση τους με άλλα προϊόντα.

Όσον αφορά στην **επιβολή κυρώσεων από πλευράς ΗΠΑ**, παρατίθεται ο ηλεκτρονικός σύνδεσμος που παραπέμπει στον κατάλογο των ρωσικών και νομικών προσώπων κατά των οποίων επιβάλλονται κυρώσεις: <https://sanctionssearch.ofac.treas.gov/> και <https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/ofac-enforcement/Pages/OFAC-Recent-Actions.aspx>

4.2 Ρωσικά Αντίμετρα

Κατάλογος Απαγόρευσης Εισαγωγής Προϊόντων στη Ρωσική Ομοπονδία

[προέλευσης ΗΠΑ, Ε.Ε., Καναδά, Αυστραλίας, Νορβηγίας, Ουκρανίας,

Αλβανίας, Μαυροβουνίου, Ισλανδίας και Λιχτενστάιν]

μέχρι και την 31^η Δεκεμβρίου 2021

Κωδικός Συνδυασμένης Ονοματολογίας	Περιγραφή εμπορεύματος * / ***
0103 <u>εξαιρείται ο κωδικός:</u> 0103 10 0000	Ζώντες χοίροι (εξαιρείται: Αναπαραγωγής καθαρής φυλής)
0201	Κρέατα βοοειδών, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη
0202*****	Κρέατα βοοειδών, κατεψυγμένα
0203	Κρέατα χοιροειδών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα
0206 <u>εξαιρούνται οι κωδικοί:</u> 0206 10 1000, 0206 22 0001, 0206 29 1000, 0206 30 0001,	Παραπροϊόντα σφαγίων βρώσιμα, βοοειδών, χοιροειδών, προβατοειδών, αιγοειδών, αλόγων, γαϊδουριών ή μουλαριών, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα Βοοειδών, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη Συκώτια Άλλα κατεψυγμένα παραπροϊόντα που προορίζονται για την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων Χοιροειδών, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη που προορίζονται για την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων Παραπροϊόντα χοιροειδών, νωπά ή διατηρημένα, (εξαιρούμενου του συκωτιού) με απλή ψύξη που προορίζονται για την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων

0206 30 0003, 0206 41 0001, 0206 49 0001, 0206 80 1000, 0206 90 1000.****	Συκώτια που προορίζονται για την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων Άλλα Που προορίζονται για την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων Άλλα, κατεψυγμένα που προορίζονται για την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων
0207*****	Κρέατα και παραπροϊόντα βρώσιμα, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα, πουλερικών της κλάσης 0105
0209	Λαρδί χωρίς τα κρεάτινα μέρη, χοιρινό λίπος (ξίγκι) και λίπος πουλερικών, μη λειωμένα ούτε με άλλο τρόπο εκχυλισμένα, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αλατισμένα ή σε άρμη, αποξηραμένα ή καπνιστά
Από τον 0210**	Κρέατα αλατισμένα ή σε άρμη, αποξηραμένα ή καπνιστά
0301**	Ψάρια ζωντανά (πέστροφες, χέλια, κυπρίνοι, σολομοί) (εξαιρούνται ο γόνος σολομού (salmo salar) και πέστροφας (salmo trutta))
0302	Ψάρια νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη, με εξαίρεση τα φιλέτα και άλλη σάρκα ψαριών της κλάσης 0304, δηλαδή σολομοειδή (πέστροφες, σολομοί), πλατύψαρα (γλωσσοειδή) τόνοι, ρέγγες, μπακαλιάροι, άλλα ψάρια (σαρδέλες, γάδοι, σκουμπριά, χέλια, γαύροι, λιθρίνια, φαγκριά, ξιφίας, σαυρίδια λαυράκια, τσιπούρες
0303	Ψάρια κατεψυγμένα, με εξαίρεση τα φιλέτα και άλλη σάρκα ψαριών της κλάσης 0304, δηλαδή σολομοί, άλλα σολομοειδή (πέστροφες), πλατύψαρα (γλωσσοειδή), τόνοι, ρέγγες, μπακαλιάροι, άλλα ψάρια (σαρδέλες, γάδοι, σκουμπριά, χέλια, γαύροι, λιθρίνια, φαγκριά, ξιφίας, σαυρίδια λαυράκια, συκώτια, αυγά και σπέρματα
0304	Φιλέτα και άλλη σάρκα ψαριών (έστω και αλεσμένα), νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη ή κατεψυγμένα
0305	Ψάρια αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη. Ψάρια καπνιστά έστω και ψημένα πριν ή κατά τη διάρκεια του καπνίσματος. Αλεύρια, σκόνες και συσσωματωμένα προϊόντα με μορφή σβόλων (πελέτες ψαριών, κατάλληλα για τη διατροφή ανθρώπων) δηλαδή αλεύρια, συκώτια, αυγά και σπέρματα ψαριών, φιλέτα ψαριών αποξηραμένα, ψάρια καπνιστά, ψάρια αλατισμένα

0306	Μαλακόστρακα, έστω και χωρίς το όστρακό τους, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη. Μαλακόστρακα με το όστρακό τους, βρασμένα σε νερό ή ατμό, έστω και διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη. Αλεύρια, σκόνες και συσσωματωμένα προϊόντα με μορφή σβόλων μαλακοστράκων κατάλληλα για τη διατροφή των ανθρώπων (καραβίδες, αστακοί, γαρίδες, καβούρια
0307 (εξαιρείται ο κωδικός: 0307 60 900 0)	Μαλάκια, έστω και χωρισμένα από το κοχύλι τους, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη. Ασπόνδυλα υδρόβια, άλλα από τα μαλακόστρακα και τα μαλάκια, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη. Αλεύρια, σκόνες και συσσωματωμένα προϊόντα με μορφή σβόλων (πελέτες) ασπόνδυλων υδρόβιων άλλων από τα μαλακόστρακα, κατάλληλα για τη διατροφή των ανθρώπων. Εξαιρούνται νεαρά (spat) όστρεα, νεαρά (spat) μύδια, νεαρά (spat) Litopenaeus vannamei και σαλιγκάρια ειδών Helix pomatia και Helix aspersa)*****
0308	Ασπόνδυλα υδρόβια, άλλα μαλακόστρακα και μαλάκια, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη. Ασπόνδυλα υδρόβια, άλλα από τα μαλακόστρακα και τα μαλάκια, ζωντανά, νωπά, διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα, αποξηραμένα, αλατισμένα ή σε άρμη. Αλεύρια, σκόνες και συσσωματωμένα προϊόντα με μορφή σβόλων (πελέτες) ασπόνδυλων υδρόβιων άλλων από τα μαλακόστρακα, κατάλληλα για τη διατροφή των ανθρώπων (Ολοθούρια, αχινοί, Μέδουσες).
0401**	Γάλα και κρέμα γάλακτος (ανθόγαλα) που δεν είναι συμπυκνωμένα και δεν περιέχουν ζάχαρη ή άλλα γλυκαντικά. Εξαιρούνται το ειδικό γάλα χωρίς λακτόζη και τα γαλακτοκομικά προϊόντα χωρίς λακτόζη, που προορίζονται για διαιτητική διατροφική θεραπεία και διαιτητική προληπτική διατροφή (Εξαιρείται ο αφαλατώμενος όρος γάλακτος που χρησιμοποιείται για την παραγωγή γάλακτος σε σκόνη για βρέφη*****)
0402**	Γάλα και κρέμα γάλακτος(ανθόγαλα), συμπυκνωμένα ή με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών. Εξαιρούνται το ειδικό γάλα χωρίς λακτόζη και τα γαλακτοκομικά προϊόντα χωρίς λακτόζη, που προορίζονται για διαιτητική διατροφική θεραπεία και διαιτητική προληπτική διατροφή
0403**	Βουτυρόγαλα, πηγμένο γάλα και πηγμένη κρέμα, γιασούρτι, κεφίρ και άλλα γάλατα και κρέμες που έχουν υποστεί ζύμωση ή έχουν καταστεί όξινα, έστω και συμπυκνωμένα ή με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών ή αρωματισμένα ή με προσθήκη φρούτων ή κακάου. Εξαιρούνται το ειδικό γάλα χωρίς λακτόζη και τα γαλακτοκομικά προϊόντα χωρίς λακτόζη, που προορίζονται για διαιτητική διατροφική θεραπεία και διαιτητική προληπτική διατροφή
0404**	Ορός γάλακτος, έστω και συμπυκνωμένος ή με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών. Προϊόντα που αποτελούνται από φυσικά συστατικά του γάλακτος, έστω και με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών που δεν κατονομάζονται

	ούτε περιλαμβάνονται αλλού. Εξαιρούνται το ειδικό γάλα χωρίς λακτόζη και τα γαλακτοκομικά προϊόντα χωρίς λακτόζη, που προορίζονται για διαιτητική διατροφική θεραπεία και διαιτητική προληπτική διατροφή
0405**	Βούτυρα και άλλες λιπαρές ουσίες προερχόμενες από το γάλα. Γαλακτικές λιπαρές ύλες για επάλειψη. Εξαιρούνται το ειδικό γάλα χωρίς λακτόζη και τα γαλακτοκομικά προϊόντα χωρίς λακτόζη, που προορίζονται για διαιτητική διατροφική θεραπεία και διαιτητική προληπτική διατροφή
0406	Τυριά και πηγμένο γάλα για τυρί
0701 <u>εξαιρείται ο κωδικός:</u> 0701 10 000 0	Πατάτες νωπές ή διατηρημένες με απλή ψύξη (εξαιρούνται οι πατάτες για σπορά)
0702 00 000	Ντομάτες νωπές ή διατηρημένες με απλή ψύξη
0703 <u>εξαιρείται ο κωδικός:</u> 0703 10 110 0	Κρεμμύδια ασκαλώνια, σκόρδα, πράσα και άλλα παρόμοια λαχανικά, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη (εξαιρούνται τα κρεμμύδια για σπορά)
0704	Κράμβες, κουνουπίδια, κράμβες σγουρές, γογυλοκράμβες και παρόμοια βρώσιμα προϊόντα του γένους Brassica, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη
0705	Μαρούλια (<i>Lactuca sativa</i>) και ραδίκια (<i>Cichorium spp.</i>), νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη
0706	Καρότα, γογγύλια, κοκκινογούλια για σαλάτα, λαγόχορτο (σκουλί), ραπανοσέλινα, ραπάνια και παρόμοιες βρώσιμες ρίζες, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη
0707 00	Αγγούρια και αγγουράκια, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη
0708	Λαχανικά λοβοφόρα, με ή χωρίς λοβό, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη
0709	Άλλα λαχανικά, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη (αγκινάρες, σπαράγγια μελιτζάνες, σέλινα, μανιτάρια και τρούφες, πιπεριές, σπανάκια, ΕΛΙΕΣ, κάππαρη, μάραθο, κολοκυθάκια)
0710*****	Λαχανικά άβραστα ή βρασμένα στο νερό ή στον ατμό, κατεψυγμένα

0711	Λαχανικά διατηρημένα προσωρινά (π.χ. με διοξείδιο του θείου ή σε άρμη, θειωμένο νερό ή σε νερό στο οποίο έχουν προστεθεί άλλες ουσίες που χρησιμεύουν για να εξασφαλισθεί προσωρινά η διατήρησή τους), αλλά ακατάλληλα για διατροφή στην κατάσταση που βρίσκονται (Ελιές, Κάππαρη, αγγούρια, μανιτάρια και τρούφες, άλλα λαχανικά)
0712***** <u>εξαιρείται ο κωδικός:</u> 0712 90 110 0	Λαχανικά ξερά, έστω και κομμένα σε τεμάχια ή σε φέτες ή και τριμμένα ή σε σκόνη, αλλά όχι αλλιώς παρασκευασμένα (εξαιρούνται τα υβρίδια γλυκού καλαμποκιού που προορίζονται για σπορά)
0713 <u>εξαιρείται ο κωδικός:</u> 0713 10 100 0	Όσπρια ξερά, χωρίς λοβό, έστω και ξεφλουδισμένα ή σπασμένα (εξαιρούνται τα μπιζέλια που προορίζονται για σπορά)
0714	Ρίζες μανιόκας, αραρούτης ή σαλεπιού, κόνδυλοι ηλιανθού (ψευδοκοκοκάσια), γλυκοπατάτες και παρόμοιες ρίζες και κόνδυλοι με υψηλή περιεκτικότητα σ άμυλο ή ινουλίνη, νωπά ή διατηρημένα με απλή ψύξη, κατεψυγμένα ή αποξηραμένα, έστω και κομμένα σε τεμάχια ή συσσωματωμένα σε μορφή σβόλων)
0801	Καρύδια κοκοφοινίκων, καρύδια Βραζιλίας και καρύδια ανακαρδιοειδών, νωπά ή ξερά, έστω και χωρίς το κέλυφος ή τη φλούδα τους
0802	Άλλοι καρποί με κέλυφος, νωποί ή ξεροί, έστω και χωρίς το κέλυφος ή τη φλούδα τους
0803	Μπανάνες, στις οποίες περιλαμβάνονται και του είδους των Αντιλλών, νωπές ή ξερές
0804	Χουρμάδες, σύκα, ανανάδες, αχλάδια των ποικιλιών avocats και gogaves, μάγγες και μαγγούστες, νωπά ή ξερά
0805	Εσπεριδοειδή, νωπά ή ξερά
0806	Σταφύλια, νωπά ή ξερά
0807	Πεπόνια (στα οποία περιλαμβάνονται και τα καρπούζια) και καρποί παπαίας, νωπά
0808	Μήλα, αχλάδια και κυδώνια, νωπά
0809	Βερίκοκα, κεράσια, ροδάκινα (στα οποία περιλαμβάνονται και τα brugnonis και nectarines), δαμάσκηνα και αγριοδαμάσκηνα, νωπά
0810	Άλλοι καρποί και φρούτα νωπά
0811	Καρποί και φρούτα, άψητα ή ψημένα στον ατμό ή βρασμένα στο νερό, κατεψυγμένα, έστω και με προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών

0813	Καρποί και φρούτα αποξηραμένα, άλλα από εκείνα των κλάσεων 0801 μέχρι και 0806. Μείγματα αποξηραμένων καρπών και φρούτων ή καρπών με κέλυφος του κεφαλαίου αυτού
1501	Χοιρινά λίπη και λίπη πουλερικών
1502	Λίπη βοοειδών, προβατοειδών ή αιγοειδών
1503 00	Στεατίνη, λάδι με την ονομασία «saindoux», ελαιοστεατίνη, ελαιομαργαρίνη και στεατέλαιο, που δεν έχουν γαλακτωματοποιηθεί ούτε αναμειχθεί ούτε αλλιώς παρασκευασθεί
1601 00	Λουκάνικα, σαλάμια και παρόμοια προϊόντα, από κρέας, παραπροϊόντα σφαγίων ή αίμα. Παρασκευάσματα διατροφής με βάση τα προϊόντα αυτά
1901 90 110 0** 1901 90 910 0** 2106 90 920 0** 2106 90 980 4** 2106 90 980 5** 2106 90 980 9**	Παρασκευάσματα διατροφής που δεν κατονομάζονται αλλού. Εξαιρούνται τα βιολογικά ενεργά συμπληρώματα, συμπλέγματα βιταμινών και ιχνοστοιχείων, πρόσθετα γεύσης, συμπυκνώματα πρωτεϊνών (ζωικής και φυτικής προέλευσης) και τα μείγματα τους, φυτικές ίνες τροφίμων, πρόσθετα τροφίμων συμπεριλαμβανομένων των συμπλεγμάτων).
250100	Αλάτι (στο οποίο περιλαμβάνεται και το επιτραπέζιο και το μετουσιωμένο αλάτι) και χλωριούχο νάτριο καθαρό, έστω και σε υδατικό διάλυμα ή με προσθήκη αντισυσσωματικών ουσιών ή ουσιών που εξασφαλίζουν καλή ρευστότητα. Θαλασσινό νερό

* Η εφαρμογή του ως άνω καταλόγου λαμβάνει χώρα σύμφωνα με τους κωδικούς ΣΟ. Η περιγραφή του εμπορεύματος παρατίθεται για λόγους διευκόλυνσης (υπ. αριθμ. 778 από 7.08.2014 Διάταγμα Ρωσικής Κυβέρνησης).

** Η εφαρμογή του εν λόγω κωδικού λαμβάνει χώρα τόσο βάσει του κωδικού ΣΟ όσο και βάσει της περιγραφής του εμπορεύματος (υπ. αριθμ. 778 από 7.08.2014 Διάταγμα Ρωσικής Κυβέρνησης).

*** Με την εξαίρεση προϊόντων που προορίζονται για παιδική διατροφή (υπ. αριθμ. 778 από 7.08.2014 Διάταγμα Ρωσικής Κυβέρνησης).

**** Με την εξαίρεση προϊόντων που προορίζονται για παραγωγή φαρμακευτικών προϊόντων (υπ. αριθμ. 778 από 7.08.2014 Διάταγμα Ρωσικής Κυβέρνησης).

***** Με την εξαίρεση προϊόντων που προορίζονται για την παραγωγή παιδικών τροφών στη Ρωσική Ομοσπονδία, υπό την προϋπόθεση ότι η τελική χρήση του προϊόντος και ο τελικός αποδέκτης στη Ρωσική Ομοσπονδία έχει βεβαιωθεί από το Υπουργείο Γεωργίας της Ρωσικής Ομοσπονδίας και η προμηθευόμενη ποσότητα δεν ξεπερνά το εγκεκριμένο ανώτατο όριο όγκου εισαγωγών προς αυτό το σκοπό (υπ. αριθμ. 472 από 27.05.2016 Διάταγμα Ρωσικής Κυβέρνησης).

***** Με προσκόμιση της άδειας εισαγωγής προϊόντων / υλικού, η οποία έχει εκδοθεί από το Υπουργείο Γεωργίας της Ρωσικής Ομοσπονδίας (υπ. αριθμ. 253 από 25.02.2021 Διάταγμα Ρωσικής Κυβέρνησης)

***** Πρέπει να συνοδεύεται από βεβαίωση χρήσης προϊόντος)

ΠΡΟΣΟΧΗ: όπου αναφέρεται η λέξη ΑΠΟ σημαίνει από την κατηγορία π.χ. 0210 απαγορεύεται η εισαγωγή μόνο των αναφερόμενων περιγραφόμενων προϊόντων.

4.3 Χρήσιμες Διευθύνσεις

Για χρήσιμες διευθύνσεις στη Ρωσική Ομοσπονδία δείτε στο σύνδεσμο:

<https://agora.mfa.gr/infofiles-menu/infofile/70752>

Ελληνικές Αρχές και Υπηρεσίες στη Ρωσία.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ - 4, Leontievsky pereulok, Moscow 125009

E-mail: gremb.mow@mfa.gr Website: <http://www.mfa.gr/russia>
Τηλ.: +7 (495) 539 2941 και +7 (495) 539 2940

-ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ (ΟΕΥ) ΜΟΣΧΑΣ

4, Leontievsky pereulok, Moscow 125009
Τηλ.: +7 (495)539 2970 E-mail: ecocom-moscow@mfa.gr / www.agora.mfa.gr

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΟΤ - Spyridonovka 14 , 123001 Moscow
Τηλ: + 7(495) 5393870 Email: info@gnto.ru

ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΜΟΣΧΑ - Spyridonovka 14 , 123001 Moscow

E-mail: grgencon.mow@mfa.gr
Website: <http://www.mfa.gr/russia>

ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ

E-mail: grgencon.spb@mfa.gr
Website: <http://www.mfa.gr/russia>

ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΟ ΝΟΒΟΡΟΣΣΙΣΚ

E-mail: grgencon.nov@mfa.gr
Website: <http://www.mfa.gr/russia>

